ՄԱՍԻՍ
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԻԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 04 (1354) ՇԱԲԱԹ, ՓԵՏՐՈՒԱՐ 16, 2008
VOLUME 28, NO. 04 (1354) SATURDAY, FEBRUARY 16, 2008

Պաշտօնաթերթ՝
Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան
Արեւմտեան Ամերիկայի

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԷՆ

ԱԶԳԸՆՏԻՐԸ ԱԶԳՈՎԻՆ ՎԵՐԸՆՏՐԵՆՔ, ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԵՆՔ ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԺԱՆԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՏՕՔԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Փետրուարի ութին իր աւարտին յանգեցաւ Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահական ընտրութիւններուն գրանցուած թեկնածուներու ինքնաբացատրման պայմանաժամը եւ, արդէն իսկ, յառաջիկայ շաբաթ Փետրուարի 19-ին տեղի կ'ունենան նախագահական ընտրութիւնները:

Այսօր ամիսներէ ի վեր մեր երկրի մէջ տեղի ունեցան եւ տակաւին գործընթացի մէջ կը գտնուին նախագահական նախընտրական հաւաքներ: Նախագահական թեկնածու, նորանկախ Հայաստանի առաջին ազգընտիր Նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեան, մեկնելով իր անբասիր հայրենասիրութենէն ու ազգասիրութենէն, առանց վերապահութիւններու, դիւանագիտական հաշուարկներու, տարատեսակ ճնշումներէ խուսափելու՝ անկեղծ, բացիրաց, ու շեշտակի՝ կատարեց բացայայտումներ, իր քարոզարշաւներով:

Ան նկարագրեց մեր նորանկախ հայրենիքէն ներս վերջին տասը տարիներուն, Ռոպերթ Քոչարեան-Սերժ Սարգսեան իշխանութեան շրջանին տիրող «կեղծիքի, թշուառութեան, անպարկեշտութեան, ամենաթողութեան, հաւաքական սպանդներու եւ օրը օրին անհանգստացնող չափերու հասնող արտագաղթի պայմանները», ինչպէս ամփոփ կերպով, անգամ մը համար եւս պիտի կրկնուէր Կիւմրիի 10 Փետրուար 2008-ին տեղի ունեցած նախագահական նախընտրական հանրահաւաքին: Այդ հանրահաւաքին ներկայ գտնուած են աւելի քան 150.000 բազմութիւն, որ հայրենի մամուլի գնահատութեամբ «նախընթացը չէ ունեցած ոչ մի հանրահաւաք»:

Անկախ Հայաստանի առաջին ազգընտիր Նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի վերադարձը քաղաքական ասպարէզէն ներս, նոր յոյսեր ներշնչեց մեր հայրենաբնակ թշուառացած ազգաբնակչութեան ու հայրենի ցաւալի առօրեայով տագնապող սփիւռքահայ զանգուածներու սիրտերուն:

Լեւոն Տէր-Պետրոսեան, շնորհիւ իր անբասիր, հաղորդական ու ջերմ նկարագրին՝ շուտով յուսադրեց, համոզեց, խանդավառեց եւ վերականգնեց իր ժողովուրդը, զօրացուց անոր հաւատքը հանդէպ կարելի լուսաւոր ապագային:

Հաւատացին անոր նուիրումին ու խոստումներուն:

Լեւոն Տէր-Պետրոսեան կուգար անխտրական ոգիով, ուղղամիտ ու

Շար.ը էջ 19

ՔՈՉԱՐԵԱՆ-ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՍԿՍԱԾ Է ԽԱՐԽԼԻԼ
ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՆԵՐ ՄԻԱՑԱՆ ՏԷՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻՆ
150 ՀԱԶԱՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ ՆԵՐԿԱՅ ԵՂԱՒ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԵԱՆ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՀԱՒԱՔԻՆ

Փետրուար 19-ին կայանալիք Հայաստանի նախագահական ընտրութիւններուն հաշուուած օրեր մնացած, մինչ վարչապետ Սերժ Սարգսեանի ընտրական հանդիպումներուն ներկայութիւն ապահովելու համար գործարաններու աշխատաւորները եւ դպրոցներու ուսանողները ստիպողաբար հրապարակներ կ'առաջնորդուին, անդին հարիւր հազարաւոր ժողովուրդ ինքնակամ ներկայ կը գտնուի Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի հանրահաւաքներուն:

Երկրէն ներս վախի մթնոլորտի աստիճանաբար վերացման հետ զուգահեռ, Քոչարեան-Սարգսեան իշխանութեան հիմքերը սկսած են խարխլիլ, որուն ապացոյցը Հանրապետական Կուսակցութեան անդամ պատգամաւորներու միացումն է Տէր-Պետրոսեանի ճակատին:

Շաբաթ, Փետրուար 9-ին Երեւանի մէջ կայացաւ ընդդիմութեան հերթական հանրահաւաքն ու անոր յաջորդող երթը, որուն ներկայ գտնուեցաւ 150 հազարէ աւելի ժողովուրդ, որոնք միաբերան կը բացականչէին «Լեւո՛ն նախագահ»-«Լեւո՛ն նախագահ»:

Հանրահաւաքի ընթացքին հրապարակուեցաւ Հանրապետական Կուսակցութեան քաղաքական խորհուրդի անդամ, Ազգային Ժողովի պատգամաւոր Սամուէլ Միքայէլեանի գլխաւորած «Ոգու փորձութիւն» հասարակական կազմակերպութեան յայտարարութիւնը նախագահական ընտրութիւններուն Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի թեկնածութիւնը պաշտպանելու մասին: Կազմակերպութեան խորհուրդի ընդունած յայտարարութեան մէջ ըսուած էր . - «Հաշուի առնելով մեր երկրում ստեղծուած բարոյահոգեբանական մթնոլորտի փոփոխման անհրաժեշտութիւնը, հաւատարիմ մնալով Սպարապետ Վազգէն Սարգսեանի գաղափարներին, միանում ենք օրէցօր թափ առնող համաժողովրդական շարժմանը»:

Հանրահաւաքին կը մասնակցէին նաեւ ՀՀԿ-ի խորհրդարանական խմբակցութեան պատգամաւորներ Միասնիկ Մալխասեանը եւ

Տեսարան մը Երեւանի մէջ ցարդ տեղի ունեցած մեծագոյն նախընտրական հանրահաւաքէն

Շար.ը էջ 4

ՏԷՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ԱՅՑԸ ՄՈՍԿՈՒԱ

Հայաստանի առաջին նախագահական թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեան Երկուշաբթի, Փետրուար 11-ին մէկօրեայ այցով գտնուած է Մոսկուա, ուր հանդիպում ունեցած է Ռուսաստանի առաջին փոխ-վարչապետ եւ յաջորդ հաւանական Նախագահ Տմիդրի Մեդվեդեւի հետ:

Ռուսաստանեան աղբիւրներու համաձայն, Տէր-Պետրոսեան Մոսկուայի մէջ իր ունեցած քաղաքական խորհրդակցութիւններու ժամանակ ներկայացուցած է իր դիրքորոշումը առանցքային հարցերու շուրջ:

Մոսկուայի «Հայկական Ազգային Միաբանութիւն» ակումբի ղեկավար Սմբատ Ղարախանեան Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի այցը գնահատած է որպէս «շատ արդիւնաւէտ եւ կարեւոր»:

«Ազատութիւն» ռատիոկայանի թղթակիցի հարցին ի պատասխան՝ Տմիդրի Մեդվեդեւի օգնական Վլատիմիր Անդրիանով ոչ հաստատած եւ ոչ ալ հերքած է Տէր-Պետրոսեանի հետ Ռուսաստանի առաջին փոխվարչապետի հանդիպման մասին տեղեկութիւնը:

ՐԱՖՖԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ ԵՒՍ ՄԻԱՑԱՒ ՏԷՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻՆ

Երեքշաբթի, Փետրուար 12-ին Րաֆֆի Յովհաննիսեանի գլխաւորած «Ժառանգութիւն» կուսակցութիւնը յայտարարեց իր որոշումը՝ նախագահական ընտրութիւններուն Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին սատարելու կապակցութեամբ:

Լեւոն Տէր-Պետրոսեան եւ Րաֆֆի Յովհաննիսեան մի քանի ամիս առաջ կայացած հանդիպման մը ընթացքին

Պաշտօնական յայտարարութեան մէջ «Ժառանգութիւն»-ը, ժողովուրդին կոչ կ'ընէ անպայման մասնակցիլ Փետրուար 19-ի ընտրութիւններուն, «տեղի չտալ որեւէ ճնշման եւ չվաճառել սեփական ձայնը, առաջնորդուիլ երկրի տիրոջ՝ քաղաքացու վճռորոշ քուէի կեղծումներ եւ հնարաւոր այլ ընտրախախտումներ թոյլ չտալու, արդար ընտրութիւնների անցկացումն ապահովելու քաղաքական ու քաղաքացիական հրամայականով, քուէարկութեան աւարտից յետոյ օրէնքով թոյլատրելի բոլոր միջոցներով վերահսկել արդիւնքների արդարացի արձանագրումը եւ հրապարակումը»:

«Ժառանգութիւն»-ը կոչ կ'ընէ Կուսակցութեան բոլոր անդամներուն ու համակիրներուն պետութեան եւ ժողովուրդի շահերը սպասարկելուն կոչուած ապագայ նախագահի ընտրութիւններուն իրենց որոշիչ ձայնը տալու ՀՀ նախագահի թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Ի՞ՆՉ ԱՆԻ ՆՈՐՄԱԼ ՄԱՐԴԸ

Երբ նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսեանն իր նախընտրական հանդիպումների ժամանակ խօսում է Հայաստանի լաւ ապագայի այլեւայլ բնութագրիչների մասին, թւում է, թէ նա անկեղծ է: Մինչդեռ այդ բնութագրիչներից կարեւորագոյնը՝ օրինականութիւնը, որի մասին եւս, ի դէպ, Սարգսեանը յաճախ է խօսում, ամենակոպիտ ձեւով արհամարհւում է հենց այս՝ նախընտրական օրերին: Եկէք մի պահ մոռանանք, թէ այսօր թեկնածուներն ինչ ծրագրերով են հանդէս գալիս, եւ այդ ծրագրերից որն է աւելի հրապուրիչ: Փորձը ցոյց է տուել, որ Հայաստանում նման տեսական վէճերի մէջ մտնելու եւ նախընտրութիւններն այդ հարթութեան մէջ որոշելու ժամանակը, ցաւոք, դեռ չի եկել: Պարզապէս տեսնենք, թէ ինչ է կատարւում այսօր Հայաստանում եւ ինչպէս կարող է նորմալ մարդը կողմնորոշուել մերօրեայ ընտրական իրականութեան մէջ:

Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի մարզային հանդիպումների ժամանակ տեղի ունեցող խուլիգանական միջադէպերն ու ակնյայտօրէն տեղական իշխանութիւնների կողմից յարուցուող էժանագին խոչընդոտներն արդէն անցել են բոլոր թոյլատրելի սահմանները (եթէ, իհարկէ, նման բաների համար գոյութիւն ունի թոյլատրելի սահման), եւ արդէն այսօր, ըստ էութեան, ի վիճակի են լրջօրէն ստուերել ընտրութիւնների վերջնական արդիւնքների արժանահաւատութիւնը: Այստեղ ես դարձեալ պէտք է յիշեցնեմ, որ տուեալ պարագայում բացարձակապէս նշանակութիւն չեմ տալիս այն հանգամանքին, թէ թեկնածուներից ով ինչ դրոյթներով է հանդէս գալիս: Ռուսի ասած՝ «նի դա էտովո»: Իրականութիւնն այն է, որ նրանցից մէկը, փաստացի պաշտօնի ու վարչական լծակների բերումով, իր դրոյթները ներկայացնում է ծնծղաների, գոյնզգոյն պլակատների եւ ժպտադէմ ու խանդավառ բազմութեան ապահով ներկայութեամբ, մինչդեռ միւսների (յատկապէս՝ Տէր-Պետրոսեանի) համար միտումնաւոր ստեղծւում են, մեղմ ասած, ոչ աշխատանքային պայմաններ, որոնք, ի դէպ, օրըստօրէ աւելի անտանելի են դառնում:

Վերադառնալով մեր նշած խեղճ, նորմալ մարդուն, որը պէտք է այս պայմաններում ընտրութիւն կատարի, տեսնէք, թէ ինչ վիճակում է նա յայտնւում, եթէ անգամ Սերժ Սարգսեանի համոզուած կողմնակիցն է: Մի կողմից նա լսում է օրինականութեան մասին վարչապետ-թեկնածուի ելոյթները, միւս կողմից՝ տեսնում է այն, ինչ տեղի է ունենում: Ու քանի որ, ինչպէս նշեցինք, նա նորմալ մարդ է, ապա ակամայ սկսում է համեմատութիւններ անել, ասենք, ԱՄՆ-ում ընթացող ընտրական գործընթացների հետ: Օրինակ, նա փորձում է ենթադրել, թէ ինչ կը լինէր, եթէ ԱՄՆ բնակավայրերից մէկում շերիֆը կամ ՀՖԲ աշխատակիցները խուլիգանութիւններ հրահրէին ընդդիմադիր դեմոկրատ թեկնածուների հանդիպումների ժամանակ: Համեմատում է ու վերջնականապէս թեւաթափւում:

ՏԻԳՐԱՆ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ
«ԱՌԱՒՕՏ»

ՀԱՆՐԱՅԻՆԸ ԱՊԱԿԱՅՈՒՆԱՑՆՈՒՄ Է ՎԻՃԱԿԸ

Ծակատագրի հեգնանքն է երեւի, բայց փաստ է, որ երկրի ներքաղաքական կայունութիւնից տասը տարի շարունակ խօսող Հանրային հեռուստաընկերութիւնը այս օրերին հետեւողականօրէն շարունակում է ապակայունացնել իրավիճակը հանրապետութիւնում:

Դրա համար շատ բան հարկաւոր չէ: Բաւական է ընդամէնը ստել եթերից եւ նենգափոխել իրականութիւնը: Այլ բառերով՝ անյաղթահարելի խոչընդոտներ յարուցել ՀՀ նախագահի թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի համար՝ իր խօսքը հասցնելու ՀՀ քաղաքացիներին:

Տեղեկատուական այս շրջափակումը, որի մէջ յայտնուել են Հայաստանի քաղաքացիները, հակապետական գործունէութիւն է, որը յարուցում է պետութեան քաղաքացիների բուռն վրդովմունքը: Թեկնածուներից շատերին եթեր է տրամադրւում ընտրութիւններում յաղթելու հիմնական յաւակնորդին պախարակելու բացայայտ նպատակադրումով

Տեղեկատուական այս շրջափակումը, որի մէջ յայտնուել են Հայաստանի քաղաքացիները, հակապետական գործունէութիւն է, որը յարուցում է պետութեան քաղաքացիների բուռն վրդովմունքը: Թեկնածուներից շատերին եթեր է տրամադրւում ընտրութիւններում յաղթելու հիմնական յաւակնորդին պախարակելու բացայայտ նպատակադրումով, աղաւաղուած են ներկայացւում նրա նախընտրական հանդիպումներն ու հանրահաւաքները, ժողովրդական հսկայ զանգուածի աջակցութիւնը վայելող թեկնածուի դէմ իրականացուած հակաօրինական գործողութիւնները եթերից խրախուսւում են ՀՀ ոստիկանութեան, երկրի նախագահի աթոռը զբաղեցնող Ռոբերդ Քոչարեանի, զանազան իշխանամէտ գործիչների յայտարարութիւններով: Սրան զուգահեռ չափաբաժինը Հանրայինի եթերում: Հանրայինի եթերից ձգտում են հետ չմնալ մնացած հեռուստաընկերութիւնները:

Այս գործելակերպը, բնականաբար, արժանանում է համաժողովրդական նողկանքի: Մարդկանց մէջ ահագնանում է ըմբոստութիւնը: Այսօր արդէն պետութեան հանդէպ քաղաքացիների անվստահութիւնը հասել է աղետալի չափերի, քանի որ Հանրային հեռուստաընկերութիւնը ընկալւում է իբրեւ պետութեան խօսափող:

Ի՞նչ է ստացւում. պետութեան խօսափողը ձգտում է ամէն գնով ապակայունացնել իրավիճակը: Պետութիւնն, այսինքն, ծաւալել է հակաժողովրդական հակապետական գործունէութիւն:

Ռոբերդ Քոչարեանին, Սերժ Սարգսեանին, Ալեքսան Յարութիւնեանին «Մենք ենք, մեր սարերը» ֆիլմի հերոսը այս ամենից յետոյ արհամարհանքով կը հարցնէր. «Տո, դու ե՞ս պետութիւնը...»:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
«ՏԱՐԵԳԻՐ»

ԱՄԵՆԱԱՆՄԱՏՉԵԼԻ ՍԵՅՖԵՐԻՑ

ՀՀ առաջին նախագահ, նախագահի թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի նախընտրական շտաբը վերջին շրջանում ստանում է բազմաթիւ տեղեկութիւններ, որոնք վկայում են իշխանական բուրգի խարխլման մասին:

Տարբեր մարմինների միջին, յաճախ նաեւ բարձրաստիճան պաշտօնեաներից ոչ միայն քաջալերական մեսիջներ են գալիս, այլ նաեւ

Ի տարբերութիւն նախորդ ընտրութիւնների, շատ-շատերը հրաժարւում են կատարել ընտրակաշառք բաժանողի դերը նոյնիսկ այն դէպքում, երբ բաժանելիք փողից նրանց զգալի տոկոս է առաջարկւում՝ որպէս վարձատրութիւն: Պատճառն այն է, որ նրանք չեն հաւատում Սերժ Սարգսեանի յաղթանակին, իսկ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի յաղթանակի դէպքում գիտեն, որ կանգնելու են դատական պատասխանատուութեան առջեւ:

գործնական օժանդակութիւններ: Հանրապետութեան ոստիկանութիւնից, ԱԱԾ-ից, թաղապետարաններից, նոյնիսկ Նախագահի աշխատակազմից ստացուել է բազմազան տեղեկատուութիւն:

Օրինակ՝ այն մեխանիզմների նկարագրութիւնը, որով յանցաւոր վարչախումբը փորձելու է կեղծուել ընտրութիւնները: Եւ ոչ միայն դա, այլ նաեւ խորհուրդներ են տրւում, թէ ինչպէս դրանք կարելի է կանխարգելել: Երեւանի մեծ մասի եւ մարզերի մի մասի համար արդէն շտաբի ձեռքի տակ կան այն մարդկանց ցուցակները, որոնց միջոցով պէտք է կատարուի ընտրակաշառքների բաժանումը: Ընդորում՝ տեղեկութիւնների հաղորդողները նաեւ արձանագրում են, որ, ի տարբերութիւն նախորդ ընտրութիւնների, շատ-շատերը հրաժարւում են կատարել ընտրակաշառք բաժանողի դերը նոյնիսկ այն դէպքում, երբ բաժանելիք փողից նրանց զգալի տոկոս է առաջարկւում՝ որպէս վարձատրութիւն: Պատճառն այն է, որ նրանք չեն հաւատում Սերժ Սարգսեանի յաղթանակին, իսկ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի յաղթանակի դէպքում գիտեն, որ կանգնելու են դատական պատասխանատուութեան առջեւ: Եւ նրանց մտահոգութիւնը տեղին է: Մենք չենք շտապում հրապարակել այդ ցուցակներից ոեւէ մէկը, քանի դեռ այդ մարդկանց կողմից տուեալ յանցանքը չի կատարուել:

Տէր-Պետրոսեանի շտաբը ստացել է նաեւ շատ աւելի կարեւոր ու լուրջ փաստաթղթեր, որոնք պահւում են եզակի օրինակներով երկրի բարձրագոյն իշխանաւորների ամենաանմատչելի սեյֆերում: Դրանցից մէկի մասին տասը տարի անընդհատ խօսուել է, իսկ վարչախումբը հետեւողականօրէն դա ժխտել է: Խօսքը վերաբերում է Քոչարեանի առաջարկութեան հիման վրայ համանախագահների կազմած կարգաւորման այն ծրագրին, որի համաձայն՝ Մեղրիի շրջանը պէտք է զիջուէր Ատրպէյճանին՝ Լաչինի փոխարէն: Դա 1999 թուականի աշնան էր: Երբ նա դա ներկայացրել էր Անվտանգութեան խորհրդում, Քոչարեանին կտրուկ ու կոպիտ դէմ էին արտայայտուել Վազգէն Սարգսեանը եւ Կարէն Դեմիրճեանը՝ դուրս գալով եւ դուռը խփելով նրա երեսին: Իսկ մի քանի շաբաթ յետոյ կատարուեց Հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործութիւնը:

Որոշ վերլուծաբաններ այս երկու փաստերի մէջ պատճառահետեւանքային կապ էին տեսնում: Վարչախումբը ժխտում էր նման փաստաթղթի գոյութիւնը: Մեղրին յանձնելու մասին փաստաթուղթն այսօր մեր ձեռքում է:

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ»

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍՏԱՀԵԼԻ ԱՂԲԻՒՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի
ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕՔԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ՝
ՍԱՀԱԿ ԹՈՒԹՃԵԱՆ
ՎԱԶԳԷՆ ԽՈՏԱՆԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԷՐ ԴԱՒԻԹԵԱՆ
Հեռ. (626) 797-7680
Ֆաքս. (626)797- 6863
E:Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA $50.00, Canada $60 (Second Class), $75.00 (Air Mail)
Overseas $85.00 (2nd Class Mail), $125.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

ԼՈՒՐԵՐ

ԳԻՒՄՐԻԻ ՀԱՆՐԱՀԱՒԱՔԸ ԲԱԶՄԱՄԱՐԴ ԷՐ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: Փետրուար 10-ին Գիւմրի քաղաքի Թատերական հրապարակում հաւաքուել էին ինչպէս գիւմրեցիներ, այնպէս էլ Շիրակ մարզի հեռաւոր գիւղերի բնակիչներ, որոնք եկել էին մասնակցելու Նախագահի թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի հրաւիրած հանրահաւաքին: Շիրակի մարզի բազմաթիւ բնակիչները ջերմ ընդունելութիւն են ցոյց տուել առաջին նախագահին: Մէկ ժամից աւել տեւած հանրահաւաքի ընթացքում Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը քննադատել է իշխանութիւններին, ինչն արժանացել է հրապարակում հաւաքուածների ջերմ արձագանքին: Գիւմրիում ելոյթ է ունեցել նաեւ ՀԺԿ նախագահ Ստեփան Դեմիրճեանը: Յիշեցնենք, որ մի խումբ գիւմրեցիներ մասնակցել են նաեւ երեկ Երեւանում տեղի ունեցած հանրահաւաքին: Նրանք իրենց հետ մի մեծ պաստառ էին բերել, որի վրայ գրուած էր. «Գիւմրին Լեւոնին թեւ ու թիկունք է»:

Տեսարան մը Գիւմրիի հանրահաւաքէն

Նախագահի թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը Գիւմրուց ուղեւորուել է Աշտարակի Ուջան գիւղ:

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԸ ՉԲԱՒԱՐԱՐԵՑ ՏԷՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ԴԻՄՈՒՄԻ ՊԱՀԱՆՋԸ

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»: Հայաստանի Սահմանադրական դատարանը այսօր քննելով Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի դիմումը «2008 թուականի նախագահական ընտրութիւններում ՀՀ Նախագահի թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի համար առաջացած խոչընդոտները անյաղթահարելի ճանաչելու» խնդրանքով, ինչպէս նաեւ թեկնածուի վստահուած անձանց ներկայացրած փաստարկները, որոշեց, որ դրանք չեն կարող համարուել «անյաղթահարելի խոչընդոտներ»:

Տէր-Պետրոսեանին ներկայացուցիչ Ռուբէն Թորոսեան ելոյթ կ'ունենայ Սահմանադրական Դատարանի առջեւ

Հայաստանի Սահմանադրական դատարանում նախագահի թեկնածու Լեւոն Տէր--Պետրոսեանին ներկայացնող Ռուբէն Թորոսեանն ու Արտակ Զէյնալեանը մօտ մէկ ժամ զեկուցեցին իրենց հաւաքած այն տուեալների մասին, որոնցով հիմնաւորում են, թէ թեկնածուից անկախ պատճառներով, ընտրութիւններում նրա համար անյաղթահարելի խոչընդոտներ են առաջացել: Այդ պատճառներից մէկը, Ռուբէն Թորոսեանի պնդմամբ՝ «Հայլուր»-ն է, որը Տէր-Պետրոսեանի քարոզարշաւը «ահաւոր ձեւով» է ներկայացնում:

Ներկայացուցիչների պնդմամբ՝ հեռուստատեսային հակաքարոզը նախագահի թեկնածուն ստիպուած է փոխլրացնել վատ եղանակին մարզային այցելութիւններով, սկաւառակներ թողարկելով ու բաժանելով, ինչն էլ, իր հերթին ուղեկցւում է «բռնութիւններով հանրահաւաքների ժամանակ կամ սկաւառակ բաժանողների, իրենց շտաբայինների դէմ»:

Արտակ Զէյնալեանը պնդեց, որ մինչեւ Սահմանադրական դատարան դիմելը ջանք չեն խնայել թեկնածուի առջեւ ծառացած խոչընդոտները վերացնելու. հայց են ներկայացրել վարչական դատարան, դիմում-բողոքներ՝ կենտրոնական ընտրական յանձնաժողով եւ Հեռուստատեսութեան ու ռադիոյի ազգային յանձնաժողովի նախագահ Գրիգոր Ամալեանին, բայց՝ «որեւէ արձագանք չկայ»:

Ներկայացուած այս փաստարկների վերաբերեալ Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ «նախագահի թեկնածուի վստահուած անձանց այս գործողութիւններն իրաւաչափ են, բխում են օրէնքի պահանջներից

եւ Հայաստանի Հանրապետութեան կենտրոնական ընտրական յանձնաժողովի, Հեռուստատեսութեան եւ ռադիոյի ազգային յանձնաժողովի, ինչպէս նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան վարչական դատարանի խնդիրն է իրենց իրաւասութեան շրջանակներում օրէնքով սահմանուած կարգով ու ժամկէտներում ապահովել զանգուածային լրատուամիջոցների կողմից Հայաստանի Հանրապետութեան Ընտրական օրէնսգրքի եւ «Հեռուստատեսութեան եւ ռադիոյի մասին» օրէնքի պահանջների յստակ կատարումը»:

«ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27-Ի» ԳՈՐԾԸ ՉԻ ՎՆԱՍՈՒԵԼ

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՅԲ-ՖԷ»: «Հոկտեմբերի 27-ի գործը մեզ մօտ չկայ եւ ընդհանրապէս, քաղաքական աղմկայարոյց գործեր մեզ մօտ չեն եղել»,- հրդեհի արդիւնքում ոչնչացուած փաստաթղթերի վերաբերեալ «Ա1+»-ի հարցին ի պատասխան ասաց ՀՀ արդարադատութեան նախարարութեան մամլոյ ծառայութեան ղեկավար Լանա Մշեցեանը: Նա, սակայն, տեղեկացրեց, որ շատ մեծ կորուստներ կան փոխնախարար Գէորգ Կոստանեանի մօտ, որը նաեւ Եւրոդատարանում ՀՀ կառավարութեան ներկայացուցիչն է: Լանա Մշեցեանը տեղեկացրեց, որ ամբողջութեամբ վառուել է անձնական գործերի արխիւը, աշխատանքային եւ զինուորական գրքոյկները, ինչի վերականգնման նպատակով յանձնաժողով է ստեղծելու, որը կ'զբաղուի տուեալների վերականգնմամբ: 90 տոկոսով պահպանուել է նոտարի եւ Զագսի արխիւը: Աշխատակազմի ջանքերով յաջողուել է փրկել տեխնիկայի 50 տոկոսը եւ համակարգիչների մեծ մասը, որտեղ պահւում էր շատ կարեւոր տեղեկութիւններ:

Հայաստանի Արդարադատութեան նախարարութեան շէնքը կրակներու մէջ

Շաբաթ օրը բռնկուած հրդեհի հետեւանքով, նախնական տուեալներով, այրուել են շէնքի տանիքը, 3-րդ, 4-րդ հարկերը, մասամբ 2-րդ հարկը՝ փորձագէտների բիւրոն:

Արդարադատութեան նախարարը ժամանակաւորապէս կը տեղափոխուի Հալաբեան փողոցի վրայ գտնուող Հարկադիր ակտերի կատարման վարչութիւն, նախարարութեան նոտարական գրասենեակը եւ զագսի բաժինը՝ պետռեգիստրի շէնք, փոխնախարար Գէորգ Կոստանեանը՝ քրէակատարողական վարչութիւն: «1,5- 2 ամսից ամբողջ նախարարութիւնը կը տեղափոխուի Հալաբեանի վրայ, որը մեծ ընդարձակ շէնք է եւ այժմ իրականացւում են վերանորոգման աշխատանքներ: Նախարարութիւնը ժամանակաւորապէս կը տեղափոխուի այնտեղ մինչեւ կը վերականգնուի այրուած շէնքը, դա պարզապէս ժամանակի հարց է»,- ասաց Լանա Մշեցեանը:

ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐ ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՇՏԱԲՆԵՐԻ ՎՐԱՅ

Ոստիկանութիւնը յայտնում է, որ այսօր ժամը 11--ի սահմաններում անյայտ անձինք հրկիզել են Երեւանի Ազատութեան պողոտայի 12 հասցէում գտնուող Նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսեանի նախընտրական շտաբի մուտքի դուռը: Հաղորդագրութեան համաձայն՝ պատճառուել է զգալի չափերի հասնող գոյքային վնաս:

Միեւնոյն ժամանակ դատախազութիւնը յայտնում է, որ փետրուարի լոյս 10--ի գիշերը անյայտ անձը, պատուհանի ապակին կոտրելով, դիւրավառ հեղուկով լցուած ապակեայ տարա է նետել Երեւանի Յաղթանակ թաղամասի 6--րդ փողոցի 31 հասցէում գտնուող Սերժ Սարգսեանի նախընտրական շտաբը: Բռնկուած կրակից այրուել է ակումբային աթոռը եւ ստուարաթղթէ արկղը:

Դատախազութիւնը նաեւ տեղեկացնում է, որ այսօր առաւօտեան անյայտ անձը Մարտունի քաղաքի բնակելի շէնքերի պատերին փակցրել է սեւական բնոյթի հայհոյանքներ պարունակող թռուցիկներ՝ ուղղուած Սերժ Սարգսեանին եւ Մարտունի քաղաքի մի շարք պաշտօնական անձանց:

Բոլոր երեք միջադէպերի կապակցութեամբ յարուցուել են քրէական գործեր, կատարւում է նախաքննութիւն:

ԱՐԹՈՒՐ ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ. «ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԵԱՆ ՄԻԱՒՈՐՈՒՄԸ ՀԱՄԱՐՈՒՄ ԵՄ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹԻՒՆ»

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»: Փետրուարի 19-ի ընտրութիւններում նախագահի թեկնածու, «Օրինաց երկիր» կուսակցութեան առաջնորդ Արթուր Բաղդասարեանը չի բացառում, որ մինչեւ քուէարկութիւնը ընդդիմադիր դաշտում լինեն միաւորումներ:

«Բանակցային գործընթաց այսօր կայ եւ այդ գործընթացը շարունակւում է», - հայաստանեան հասարակական կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչների հետ հանդիպմանը երկուշաբթի օր փոխանցեց Բաղդասարեանը՝ շարունակելով. - «Մենք հարիւր հազարանոց թիմ ենք: Այսօր տարբեր կուսակցութիւններից, այդ թւում՝ իշխող կուսակցութիւններից մեզ համար աշխատում եւ քարոզում են»:

«Յանկացած միաւորում», - ասաց նա, - «պէտք է լինի փաստարկուած, հանրութեան, ժողովրդի համար հասկանալի: Եւ ցանկացած միաւորում պէտք է բերի շատ լաւ արդիւնքների: Ուզում եմ ասել, ես չեմ էլ բացառում, որ նման միաւորումներ դեռ կարող են լինել... Ինչպէս մինչեւ առաջին փուլը, եւ այդ անուն գրելը ոչ մի նշանակութիւն չունի: Կարող է անունը քուէարթերթիկում լինի, բայց մարդը իր դիրքորոշումը արտայայտի, ժողովուրդն էլ լսի...»:

«Ինչպէս առաջին փուլում, այնպէս էլ երկրորդ փուլում ընդդիմութեան միաւորումը համարում եմ քաղաքական անհրաժեշտութիւն», - յայտարարեց նախագահի թեկնածուն:

Արթուր Բաղդասարեանը համոզմունք յայտնեց, որ ընտրութիւնները անցնելու են երկու փուլով: Աւելին, ըստ թեկնածուի՝ պարտադիր չէ, որ իշխանութեան թեկնածուն լինի երկրորդ փուլում:

Անդրադառնալով սոցիոլոգիական հարցումների արդիւնքներին՝ Բաղդասարեանը ասաց, որ թերահաւատօրէն է վերաբերում դրանց. - «Քուէարկութիւնը ցոյց կը տայ, թէ ոնց կը լինի»:

Հանդիպման ընթացքում Արթուր Բաղդասարեանը հաւաստիացրեց, որ իրենք անզիջում պայքարելու են ընտրակեղծիքների դէմ:

ԱՂՈՒԱՆ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ. «ՀԱՆՐԱՀԱՒԱՔՈՒՄ ՔԱՐԵՐ ՉԵՆ ՆԵՏՈՒԵԼ»

«ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՌԱՏԻՈՅ»: Հայաստանի գլխաւոր դատախազ Աղուան Յովսէփեանը ուրբաթ օրը յայտարարեց, որ Փետրուարի 6-ին Արտաշատում նախագահի թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի հանրահաւաքի ժամանակ տեղի ունեցած միջադէպի ընթացքում «քարեր չեն նետուել ելոյթ ունեցողների վրայ կամ բեմի վրայ»:

Իշխանութիւններու կամակատար Գլխաւոր դատախազ Աղուան Յովսէփեան

«Ուսումնասիրութեան ենք ենթարկել այդ հանրահաւաքի տեսաժապաւէնները, որտեղ ակնյայտօրէն երեւում է, որ որեւէ քարեր չի նետուել ելոյթ ունեցողների վրայ կամ բեմի վրայ», - Գլխաւոր դատախազութեան կոլեգիայի ընդլայնուած նիստի ընդմիջմանը լրագրողներին ասաց Աղուան Յովսէփեանը:

Նա անդրադարձաւ նաեւ նախագահի մէկ այլ թեկնածու՝ «Օրինաց երկիր» կուսակցութեան նախագահ Արթուր Բաղդասարեանի՝ Փետրուարի 3-ին հանրահաւաքում հնչեցրած յայտարարութիւնը, թէ իրեն սպառնացել են:

Գլխաւոր դատախազը յիշեցրեց, որ գրաւոր յանձնարարական էր տուել Ոստիկանութեան պետին՝ քրէական գործ յարուցել եւ ձեռնարկել օպերատիւ միջոցառումներ, ինչի համար «անհրաժեշտ էր ստանալ մի շարք հարցերի պատասխաններ». - «Ինչպիսին են եղել սպառնալիքները՝ գրաւո՞ր, բանաւո՞ր: Եթէ բանաւոր՝ ինչպէ՞ս: Եթէ հեռախօսով՝ ո՞ր հեռախօսով: Որպէսզի մենք պարզէինք... Առ այսօր մեզ այդ հնարաւորութիւնը չի տրուել»:

«Մենք բազում անգամներ դիմել ենք պարոն Բաղդասարեանին» - շարունակեց նա: - «Ոստիկանութիւնը գրաւոր է դիմել՝ խնդրելով ներկայացնել հիմքեր, որպէսզի կարողանան ստուգումները մինչեւ վերջ իրականացնել: [Բաղդասարեանը] Ընդունել է հանրապետութեան քրէական հետախուզութեան վարչութեան պետին իրենց գրասենեակում եւ [զրոյցի] ընթացքում նոյնպէս որեւէ տուեալներ չի ներկայացրել, որպէսզի մենք հիմք ունենանք համարել սա իրական սպառնալիքներ եւ կատարել անհրաժեշտ քննութիւն»:

Արթուր Բաղդասարեանը, ով «Ազատութիւն» ռադիոկայանի «կլոր սեղանի» հիւրն էր, այս կապակցութեամբ ասաց. - «Իմ յայտարարութիւնը խիստ փաստարկուած է: Ես իմ յայտարարութիւնը հնչեցրել եմ՝ կանխարգելելու համար այն սպառնալիքները, որոնք հնչել են իմ հասցէին: Ես ասել եմ, եթէ իմ հետ ինչ-որ մի բան կը պատահի՝ կը հնչեցուեն անուն-ազգանուններ: Դա հիմա չի հնչեցւում, որովհետեւ մենք չենք կարող վտանգել նաեւ այն մարդկանց կեանքը, որոնք փոխանցել են մեզ դա»:

«Հեռախօսազանգ էլ է եղել այլ մարդու: Նման հեռախօսազանգ, կոնկրետ, որ ինձ զանգել են, չի եղել», - շարունակեց նա՝ պնդելով. - «Յստակ հնչել են սպառնալիքներ»:

Արթուր Բաղդասարեանը ասաց, որ Ոստիկանութեան քրէական հետախուզութեան գլխաւոր վարչութեան պետ Միլիտոնեանի հետ նախօրէին կայացած հանդիպման ժամանակ իրեն տուել են գրաւոր նամակ. - «Ես այսօր այդ գրաւոր նամակին կը պատասխանեմ: Մնացածը իրենց խնդիրն է: Եթէ իմ հետ կը պատահի մի բան, թող այն ժամանակ Հայաստանի իրաւապահ մարմինները պատասխանատուութիւն կրեն»:

ԵՈՒՍՏ ԼԱԳԵՆԴԻՅԿ. «ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻՑ ՍՊԱՍՈՒՄ ԵՆՔ, ՈՉ ԹԷ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ, ԱՅԼ ԻՐԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐ»

Թուրք ցուցարարներ արդարութիւն կը պահանջեն Հրանդ Դինքի

Թուրքիա - Եւրամիութիւն միջխորհրդարանական յանձնաժողովի համանախագահ Եուստ Լագենդիյկը, որն այսօր ներկայ է եղել «Ակօս» թերթի խմբագրապետ Հրանդ Դինքի սպանութեան գործով դատավարութեանը, յորդորել է Թուրքիայի իշխանութիւններին փոխել քրէական օրէնսգրքի 301 յօդուածը, որը պատիժ է սահմանում «Թուրքական ինքնութիւնը վիրաւորելու» համար:

«Եւրամիութեան համբերութիւնը հատնում է: Այն, ինչ մենք ակնկալում ենք Թուրքիայի ղեկավարներից, ոչ թէ գեղեցիկ յայտարարութիւններն են, այլ իրական քայլերը»,- - ասել է Լագենդիյկը:

Նա նաեւ յորդորել է Թուրքիայի իշխանութիւններին լիովին բացայայտել նրանց, «ովքեր կանգնած են Դինքի սպանութեան հետեւում»:

17-ամեայ ենթադրեալ մարդասպանը, որը խոստովանել է արարքը, եւ 18 այլ անձինք դատաքննութեանն են մասնակցում անցած տարուանից:

«Եթէ այս գործը պատշաճ կերպով չքննուի, դա ստուեր կը գցի Եւրոպայում Թուրքիայի իմիջի վրայ»,- - ասել է Լագենդիյկը:

«Ֆրանսպրես»--ի վկայութեամբ՝ մօտ 1000 ցուցարարներ այսօր դատարանի շէնքի առջեւ վանկարկել են՝ «Յանուն Հրանդի, յանուն արդարութեան»:

Դատավարութիւնն ընթանում է փակ դռների հետեւում, քանի որ Դինքի սպանութիւնը խոստովանած պատանին անչափահաս է:

Լագենդիյկը եւ Թուրք պատգամաւորների խումբը դահլիճում գտնուելու յատուկ թոյլտուութիւն էին ստացել դատաւորից:

Միաժամանակ այսօր մի խումբ Թուրք մտաւորականներ եւ քաղաքական գործիչներ յայտարարութիւն են տարածել, որով կոչ են անում ապահովել Հրանդ Դինքի սպանութեան գործի «արդար եւ Թափանցիկ» քննութիւնը:

150 ՀԱԶԱՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ ՆԵՐԿԱՅ ԵՂԱՒ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆՐԱՀԱՒԱՔԻՆ

Շարունակուած էջ 1-էն

Յակոբ Յակոբեանը:

«Մենք՝ ազատամարտիկներս, նորից պատրաստակամութիւն ենք յայտնում, որ կը կանգնենք ազատ, արդար ընտրութեան համար: Որ չփորձեն խախտումներ անել», - յայտարարեց Սասուն Միքայէլեանը, եւ դիմելով Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին ըսաւ. - «Ես յաջողութիւն եմ մաղթում Ձեզ, պարոն նախագահ»:

Հանրահաւաքին ներկայ ժողովուրդին առջեւ իր ունեցած ելոյթի ընթացքին Տէր-Պետրոսեան ըսաւ թէ, կը նկատէ որ մարդիկ դեռ վախեցած են. - «Ես գալիս եմ, որպէսզի դուք այլեւս երբեք իշխանութիւններից չվախենաք, ոստիկանից չվախենաք, հարկահանից չվախենաք»:

«Իշխանութիւններն այս ընտրարշաւն արդէն տանուլ են տուել, այլապէս չէին վախենայ խօսքից»,- յայտարարեց Լեւոն Տէր-Պետրոսեան: «Այս հանրահաւաքը եւ մեր համաժողովրդական շարժումը համեմատւում է 1988 թուականի հետ. սա կարծես թէ լաւ բան է, բայց դա ինձ չի ուրախացնում այն պատճառով, որ անկախութեան 18-րդ տարում մենք ստիպուած ենք նորից բռնել յեղափոխական ճանապարհ. ընտրութիւնը պէտք է լինէր հանդարտ, օրինական մի պրոցէս, որտեղ ընդամէնը տեղի է ունենում իշխանութեան փոխանցում նախորդ իշխանութիւններից յաջորդ իշխանութեանը. մենք կ'երազէինք ապրել այդպիսի երկրում, որտեղ իշխանութիւնը փոխանցւում է միայն այդ եղանակով: Որտեղ իւրաքանչիւր իշխանութիւն դնում է իր քարը պետական կառոյցի վրայ, եւ հանդարտ արժանապատիւ հեռանում»:

Տէր-Պետրոսեան ապա յայտարարեց. «Զի իրականացել մեր ազատ, անկախ, արժանապատիւ պետութիւն ունենալու երազանքը: Մեր պետութիւնը դեռեւս նորմալ պետութիւն չէ, որտեղ քաղաքական ընդդիմախօսները յարգէին իրար, խաղային նոյն խաղի կանոններով, մէկը խաղում է շախմատ, միւսը քիքբոքսինգ»:

Տէր- Պետրոսեան նկատեց, որ մէկ կողմը Սերժ Սարգսեանն է, որպէս այսօրուայ իրականութեան պատասխանատուներէն եւ պարագլուխներէն մէկը, միւս կողմը՝ ժողովուրդը: «Սրանք պղծել են մեր հայրենիքը, ոտնահարել են մեր արժանապատուութիւնը, արհամարհել եւ քամահրել են մեր մշակոյթը, սրանք մարդիկ են, որ Հայաստան են եկել քոչուորի հոգեբանութեամբ, ում խնդիրն է աւերել, ամայացնել նուաճուած տարածքը, վստահ լինելով, որ կը գտնեն մի նոր տարածք իրենց աւերը շարունակելու համար: Ուրիշ հոգեբանութիւն չկայ»:

Իր ելոյթի ընթացքին ՀՀ առաջին նախագահը բացայայտեց մեծագոյն դաւադրութիւն ՀՀ հանդէպ, որ իրականացնելու կը պատրաստուէին Ռոբերդ Քոչարեանը, Սերժ Սարգսեանը եւ Վարդան Օսկանեանը:

«Դա եղել է խօսակցութիւնների առարկայ, շշուկներ եղել են այս հարցի շուրջ, բայց իշխանութիւնները՝ նախագահի, վարչապետի, ԱԳՆ-ի բերանով մշտապէս հերքել են այդ փաստը. դա Մեղրիի եւ Ղարաբաղի փոխանակման հարցն է, այսօր այդ դաւադրութիւնը բացայայտուած է»,- յայտարարեց Տէր-Պետրոսեանն ու ընթերցեց հատուած այն պայմանագրէն, որ պատրաստ էին ստորագրել Քոչարեանը, Սերժ Սարգսեանը եւ Օսկանեանը: Տէր-Պետրոսեան յայտարարեց, որ փաստաթուղթը վաւերական է եւ ընդամէնը երկու յօդուած կարդաց. «Սոյն համաձայնագիրը ուժի մէջ մտնելուց յետոյ նախկին ԼՂԻՄ տարածքը, Շուշիի շրջանն ու Լաչինի շրջանը փոխանցւում են ՀՀ-ին. սոյն համաձայնագիրը ուժի մէջ մտնելուց յետոյ Մեղրիի շրջանը 1988 թուականի սահմաններով փոխանցւում է Ատրպէյճանի Հանրապետութեանը»:

Այս խօսքերէն յետոյ Ազատութեան հրապարակը պայթեցաւ «Ամօթ, ամօթ» վանկարկումներով:

Հանրահաւաքի աւարտին տեղի ունեցաւ երթ, որ անցաւ Երեւանի կենտրոնական փողոցներով՝ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի գլխաւորութեամբ:

NOR SEROUNT TV LIVE
CHARTER CABLE CHANNEL 26
GLENDALE - BURBANK
EVERY THURSDAY 10.00 to 11.00 PM

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԱՀԸ ԵԿԵԼ Է ՄԻԱԲԱՆՈՒԵԼՈՒ
«ԳԵՂ ՈՐ ԿԱՆԳՆԻ, ԳԵՐԱՆ ԿԸ ԿՈՏՐԻ...»

Մենք չենք ասում ինչ մտածէք, այլ ցանկութիւնն է, որ մտածէք լրջօրէն, թէ ինչ է կատարուելու, եթէ այսպէս շարունակուի: Մեր ժողովրդի հանճարը նրա մէջ է, որ պատմութեան բոլոր վերիվայրումներում կարողացել է գտնել ապրելու կերպը, եւ չի կորցրել իր ազգային հպարտութիւնը: Մենք պէտք է խղճի քաջութիւն ունենանք հաւատալու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի հայրենասիրութեանը, հիանալի մարդկային որակներին, բացառիկ մտաւոր կարողութիւններին քաղաքագէտ լինելու տաղանդին, եւ նրա օգնութեամբ հեռացնելու մեր ժողովրդի գլխին պատուհաս դարձած՝ այս ինքնակոչ կառավարութեանը, որ քան ու քարափ արեց մեր երկիրը, մեր մշակոյթը եւ ժողովրդին հասցրեց աղքատութեան դուռը: Բազմաթիւ մտաւորականներ, արուեստագէտներ, երկրից դուրս եկած տարբեր մասնագիտութիւնների տէր մարդիկ սպասում են, որ այդ նիւթապաշտ-պատեհապաշտ, երկիրը դէպի անդունդը տանող յաւակնոտ մարդիկ՝ որոնք չեն ճանաչում մեր պատմական անցեալը, մեր հոգեբանութիւնը, մեր մշակոյթի ուժը՝ որով գոյատեւել ենք դարեր շարունակ: Հեռանա՛ն: Ցաւոք՝ անցան այն երանելի ժամանակները, երբ հայ ժողովուրդը ազգային զարթօնք էր ապրում եւ զարմանալիօրէն միաբանուել էր: Ժողովուրդն ինքն իրեն ազատագրել էր բոլոր կապանքներից, ոգեւորութիւնն էր տիրում, ու իր երկրի ու պահանջի տէրն էր դարձել: Օտարացած էր վախի զգացումը: Եւ այդ միլիոնանոց հանրահաւաքներին ով մասնակցել է, կամ ականատես եղել՝ իրեն չափազանց հպարտ է զգում: Անբռնաբոյս, ներշնչուած, ազգային զարթօնք էր, որ հայ ազգի համար վճռորոշ նշանակութիւն ունեցաւ: Մենք էինք՝ մեր երկրում, մեր ճակատագրի հետ: Մեզ համար անծանօթ՝ խորամանկ ճանապահներով, երկիր խուժողներ դեռեւս չկային: Կար վճռականութիւն, հայ մտքի իմաստնութիւն, նոր անկախացած երկիր, եւ վեհ ցանկութիւն՝ հիմքը դնելու՝ բարեկեցիկ, ազատ, արժանապատիւ կեանքի:

Այդ գաւառացի յաւակնոտները դեռեւս չէին իրականացրել իրենց դաժան եւ գաւթողական ծրագրերը: Այնքան մեծ էր նրանց ախորժակները, որ ազգընտիր նախագահին հրաժարել տալուց յետոյ էլ՝ այնպէս հիպնոզացրին Հայաստանի ժողովրդին, որ նա նոյնիսկ կուլ տուեց ազգային ժողով սպանդը... Եւ սկսեց վախենալ ասելով, – Այս մարդիկ ամէն ինչի ընդունակ են... Նրանք օտար մնացին մեզ... Եւ չհասկացան, որ Հայաստանի օրէնսդրութեան աղաւաղումը եւ իրենց յափշտակողական ծրագրերը՝ ոչ մի կապ չունեն եւ չեն համապատասխանում ժողովրդի եւ պետութեան շահերի հետ: Հայաստանի ապագան վտանգուած է... Մենք անկախ չենք մեր երկրում այնքան ժամանակ, որքան բռնաբարւում են մեր իրաւունքները... Ո՛չ ոք իրաւունք չունի իրենց օրէնքից վեր դնելու... Ոտնակոխելով ժողովրդի արժանապատւութիւնը, ամբոխահաճութեամբ զբաղուելով, ժողովրդին ընտրակաշառք աղքատաբաժին տալով, պահանջագրեր հաւաքելով՝ ուզում էք ինքներդ ձեզ նորից պարտադրել: Միթէ՞ պահանջագրերը կաշառքի ձեւ չեն... Այս անգամ խարդախութեամբ ու ուժի ճնշմամբ ընտրուելու զուբայութիւնը չի անցնելու... Ժողովուրդը ոտքի է ելել...

Այդ երկուսը մինչեւ հիմա չեն հասկացել, որ սեպի նման խրուել են Հայաստանի ու Ղարաբաղի ժողովրդի երկու հատուածի միջեւ, ու ատելութիւն են սերմանում իրար նկատմամբ: Այն Հայաստանի, որի ժողովուրդը ցուրտ ու մթի մէջ մնաց, որպէսզի Ղարաբաղը լոյս ունենայ, հացի համար հերթ կանգնեց, որպէսզի Ղարաբաղցին կարկանդակ ուտի... Չեն հասկանում, որ ժողովրդի համբերութեան բաժակը լցուել է, եւ վճռականութիւնը հասել է այն կէտին, որ հրապարակայնօրէն պահանջում է իրենց անհապաղ հեռացումը... Թո՛յլ տուէք մենք կերտենք, մե՛ր ձեռքերով, մե՛ր ճաշակով կառուցենք մեր երկիրը: Դուք մեզ չէք ճանաչում, դուք մեր հոգին ու մեր տեսակը չէք հասկանայ:

Մենք խզե՛լ ենք մեր լռութիւնը...

Այս ամօթալի տարիները ոչ մի կապ չունեն մեր որակի ու մեր անցեալի հետ...

Այս օրերին Հրանտ Մաթեւոսեանի հոգին սաւառնում է Հայաստանի վրայ, որ երկրում տիրող վիճակից՝ այրուեց, դարդամահ եղաւ: Այդ մեծ գրիչը, արուեստագէտ-պատմագէտ ազգասէրն ու հպարտ հայորդին, որի ներկայութեան ու խորհուրդների կարիքը այնքան ունի Հայաստանի ժողովուրդն այսօր...

Նրա գրութիւնից մի հատուած, որի ամէն բառը մի կրակոց է՝

– «Ո՞րը, Մարդը՞, թէ ողորմելին, հպարտը՞, թէ ճորտը, տէրը՞, թէ գրպանահատը, մշակը, թէ չարչին: Նորից, աւելի քան երբեւէ՝ կռիւ է, օրհաս է: Դու արթնանալ գիտես, դու յաղթել գիտես: Դո՛ւ, քո տեսակն է յաղթելու: Յաղթելո՛ւ է առաջ շարժուի, յաղթելո՛ւ է ու մշտնջենական թուացող արատաւոր այս շրջանը քար առ քար փոշիացին, որ սերունդների ո՛տքն էլ քարին չառնի... Մի՛ վախեցիր, մի՛ թող որ վախենան, ա՛չքը հանիր վախեցողների...»

«ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ»
Սփիւռքահայ Մտաւորական Նոյնախոհների Յանձնախումբ
e-mail-ի հասցէն է՝ ardarutiun@gmail.com

ՌԵՊԼԻԿ
ՀՈԳԻՆԵՐԸ ԾԱԽԵԼՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԸ

Աշխարհի բոլոր երկրներում, նախագահական ընտրութիւնների ժամանակ, արուեստի մարդիկ պաշտպանում են այս կամ այն թեկնածուին: Օրինակ մեզ մօտ՝ Ամերիկայում, Տրնիրոն եւ Ստալոնը մի թեկնածուի կողմն են, Շվարցնեկըրը՝ մի ուրիշի, երրորդ մի աստղ այլ թեկնածուի է սատարում: Բնական է Հայաստանում, սակայն, աշխարհում ընդունուած չափորոշիչները ոչինչ չեն նշանակում: Իրենց աստղ յորջորջող երգիչ-երգչուհիները, ստորաքարշութեան թիկնոց հագած հոգիներ ծախելու արուեստով են զբաղուած:

Արուեստի աստղերը գոռում են՝ միայն քաղաքական մի գործիչ կայ՝ Սերժիկ Սարգսեանը: Մոռանում են որ նրանց ճանապարհը դէպի մեծ բեմ բացեց Առաջին նախագահը՝ Երրորդ հանրապետութեան արշալոյսին: Լ. Տէր-Պետրոսեանը՝ ինքը երեւելի մտաւորական է եւ միշտ նեցուկ է երիտասարդութեան համար:

Մենք լաւ գիտենք Նունէ Եսայեանին, Շուշան Պետրոսեանին, Ալլա Լեւոնեանին, Աշոտ Ղազարեանին, Սիւզան Մարգարեանին, Անդրէին, Հայկոյին, Արսէն Սաֆարեանին եւ այլոց: Մենք հաւատում էինք նրանց երդումներին, որ իրենց երգը ժողովրդի համար է: Պարզւում է որ ստում են՝ նրանց երգը միայն քաջարի Սերժի համար է: Ինչու... որովհետեւ փող ու տուն է տալիս, մեքենայ եւ ամառանոց: Հիմա էլ նրանց մեծադիր նկարները փակցնում է Երեւանի փողոցներում՝ իր գովազդային նկարների կողքին: Առաջ Հայաստան, Առաջ Սերժ: Առաջ, բայց ուր... դէպի խաղատներ, դէպի թալան, գողութիւն, սպանութիւն, դէպի արժանապատւութեան ոչնչացում:

Այս անարգանքին մասնակից են լինում հայ նորաթուխ աստղերը: Ասեմ ամօթ, շատ քիչ է: Ոնց էք ընտրութիւններից յետոյ մտնելու Ամերիկա եւ մեզ՝ հայերիս ասէք՝ մենք ձեզ սիրում ենք: Դուք ծախուած հոգիներով մարող աստղեր էք, որի համար ոչ թէ թանկ է ժողովուրդը, այլ փողի պսակը: Գոնէ օրինակ վերցրէք մեծ դիրիժոր Օհան Դուրեանից, որ աներեր կանգնած է մեծ երաժշտութեան եւ Առաջին նախագահի կողքին:

Ստորաքարշ երգիչները թող այսուհետ մոռանան Ամերիկայի ճանապարհը: Այստեղ ծախուող մարդկանց առաջ դուռը փակ է:

ԱՊԱԳԱՅԻ ԴՈՒՌԸ

Հայաստանեան նախագահական ընտրութիւնների այս թոհուբոհում մարդիկ կան, որ կորցնում են իրենց դէմքը արժանապատւութիւնը: Դիմում են ամէն միջոցի սուտը ճշմարտութեան տեղ ներկայացնելու համար:

Միայն մի փաստ, այս օրերին եթերից անընդհատ հնչում է՝ մի ընտրէք անցեալը, ընտրէք ապագան: Ասողներից մէկն էլ տելեվիզոր բաժանող Տիգրան Կարապետեանն է իր թեթեւաբարոյ պահուածքով: Ուր էիր Տիգրան Ղարաբաղեան մարտի օրերին. Վոլգոգրադում առեւտուր էիր անում, որ յետոյ տուն գաս եւ հայրենասէր ձեւանաս:

Հենց քո գտնուած Ստալինգրադում պատերազմի տարիներին մարդիկ շատ միս էին ուտում, ցրտահարւում ու մահանում: Բայց չէին ընկրկում: Լաւ ծանօթ չես պատմութեանը: Պատերազմը զրկանքներ եւ աւերածութիւններ է բերում: Դրա գինը մեր յաղթանակն էր:

Ուրեմն Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը յաղթանակած նախագահ է, ապագայի նախագահ: Լաւ գիտես, Հայաստանը առաջինը դուրս եկաւ Խորհրդային կազմից, առաջինը անկախութեան դրօշակ պարզեց:

Վեց դար յետոյ Լեւոնի ղեկավարութեամբ հայկական տարածքներ ազատագրուեցին: Այն երկրում, ուր հիմա ապրում ենք մեր այսօրուայ եւ ապագայի Հայրենիքն է, իսկ Լեւոնը անցեալը մերժած նոր Հայաստանի իրական դէմքը: Չշփոթենք երէկը այսօրի հետ: Լեւոնը նոր դուռ է բացել: Ապագայի դուռը:

«ԱՐԱՉ»

The Quality and Safe Choice for Your Child's High School Education

AGBU HIGH SCHOOL – PASADENA

OPEN ENROLLMENT FOR 2008-2009

Grades 9-12

The administration will be happy to meet with you, answer your questions and give you a campus tour.

Please call (626) 794-0363

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՆԿԵՂԾ ԽՕՍՔ ՀԱՅՐԵՆԻ ՀԱՐԱԶԱՏՆԵՐՈՒՍ

ՍԱՀԱԿ ԹՈՒԹՃԵԱՆ

Արժանավայել կեցուածքի, աննկուն կամքի, բախտորոշ պայքարի, խղճամիտ եւ ազատ ընտրութեան կոչն է դարձեալ:

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահը պիտի ընտրէք քանի մը օրէն՝ 19 Փետրուար 2008ին:

Գիտեմ, սիրելիներ, ձեզ համար բացառապէս տաժանելի ու փորձանաւոր յանձնառութիւն է ասիկա: Ի վերջոյ, գալիք տարիներն ու օրերը մեծապէս պիտի պայմանաւորուին ձեր ընտրութեամբ: Ճակատամարտի մը չափ վճռական պիտի ըլլայ այս ընտրութեան մէջ ձեր ցուցաբերելիք յստակատեսութիւնը, ողջմտութիւնը, իմաստութիւնը,

Եւ՝ քաջասրտութիւնը:

Ի վերջոյ, ի՞նչ կ՚արժէ ռազմադաշտի վրայ տարուած յաղթանակը, եթէ անոր հետեւի յաղթական երկրի ժողովուրդին սարկութիւնն ու կեղեքումը:

Երկար, երկա՜ր դարեր հայ ժողովուրդը հրաժեշտ տուած էր իր քաղաքական անկախութեան եւ հագիւ կը քաշկռտէր իր գոյութիւնը՝ օտար տիրապետութիւններու դաժան լուծին տակ: Այս լուծը մեզ ազգովին դարձուց հլու կամակատարը մեր վրայ գերիշխող բռնապետերուն: Եղան ընդվզումներ, ըմբոստութիւններ, ազատագրական պայքարներ: Եւ օր մըն ալ եղաւ աննախընթաց խոյանք, Սարտարապատի համազգային դիւցազնական ընդդիմութիւնը՝ երկրի երեսէն մեզ ջնջելու ելած օսմանեան հրէշին դէմ: Ու եղաւ արցախեան հերոսամարտ՝ անբասիր ազատամարտիկներու անբիծ արիւնով սրբագործուած:

Վերջապէս եղաւ անկախութիւն՝ դարերու օտար լուծէն ետք:

Ամէնքս ալ ականատես եղանք Հայաստանի Հանրապետութեան ցաւագին ծնունդին որ խառն զգացումներու եւ գնահատականներու առիթ տուաւ նոյն ատեն: Հայաստանի անկախութիւնը մեզի մատուցուեցաւ առանց մարտերու կամ արիւնահեղութեան, մինչ արցախեան ազատամարտը հայ ժողովուրդին պարտադրուեցաւ ազերի բռնագրաւիչներու կողմէ:

Որպէս ազգային ուրոյն միաւոր, դարերէ ի վեր մոռցած էինք անկախ ապրելու երանութիւնը: Մեր մտածողութեան եւ աշխարհայեացքին մէջ ա՛լ տեղ չունէր քաղաքականութեան խառնածին, բազմերես, բազմաբարդ եւ – ընդունինք կամ ոչ – բարոյականութենէ լուսատարիներով հեռու՝ միանգամայն կոշտ ու նրբին, լպրծո՛ւն արուեստը: Ասկէ՛ կը բխին մեր գործած ամենէն ազգավնաս, ամենալուրջ սխալները: Այո՛, շա՛տ սխալներ գործեցինք: Փոքր սխալներ, աւելի խոշոր սխալներ: Շա՜տ դանդաղօրէն սորվեցանք մեր սխալներէն: Բայց՝ սորվեցանք: Ու սորվելու գործընթացը, հրելովհրմշտկելով, կը շարունակուի մինչեւ այսօր՝ Հայաստանի անկախութեան տասնըվեցերորդ տարին:

Կարեւորն այն է որ չգործենք ճակատագրական սխալներ որոնք խնդրոյ առարկայ դարձնեն անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան գոյութիւնը, մեր ազգային գոյատեւումը:

Խօսինք անուններով:

Հայաստանի Հանրապետութեան առաջին Նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի օրով, եւ իր ու գինք շրջապատող ամբողջ վարչակազմի եւ անձնակազմի միասնական ջանքերով – կառավարութիւն, ազգային ժողով, բանակ եւ ազատամարտիկներ – ռազմական փայլուն յաղթանակ տարուեցաւ ազերի բանակին դէմ: Ասիկա, սակայն դեռ մինչեւ այսօր չէ ամրագրուած համապատասխան դաշնագրերով, այսինքն խաղաղութեան յաղթանակով: Դարձեալ իր օրով հիմը դրուեցաւ անկախ Հայաստանի պետական կառոյցներուն: Սակայն, իրեն յաջորդող Ռոպերթ Քոչարեանի տասը տարուայ իշխանութեան ընթացքին, ժողովրդավարութեան ընդլայնում ու զարգացում չարձանագրուեցաւ այդ կառոյցներուն մէջ – ընդհակառակը՝ առաւել չեշտուեցան անոնց հակաժողովրդական, բռնատիրական յոռի կողմերը: Նոյնպէս, քոչարեանական տասը տարիներուն խաղաղութեան ամրագրումի ոչ մէկ իրագործում մեր հարեւաններուն հետ՝ եթէ զանց ընենք լուսանկարումի ու կեղծ ժպիտներու առիթները:

Հայաստանի Հանրապետութեան հիմնադրումի առաջին օրերէն սկսեալ, իրենց աւատապետական կամ դրամատիրական դիրքերը ապահովեցին այն հարստապետերը որոնք «ազատ շուկայական» ներկայ հայրենի երկրի տնտեսական աւազակապետութեան գլխաւոր սիւներն են: Որպէս հասարակական հաստատութիւն եւ ամրախարիսխ գործընթաց, սակայն, Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին յաջորդող Ռոպերթ Քոչարեանի տասը տարիներուն էր որ իրենց ներկայութիւնն ու հարստութիւնը բազմապատիկ ամրապնդեցին այս հարստապետերը: Իշխանութեան ամենավերին պատասխանատուներու մեղսակցութեամբ Կարէն Տեմիրճեանի եւ Վազգէն Սարգսեանի սպանութենէն ետք, որուն հեղինակները իրենց ոճիրի թափանցիկ թաքնուցմով դեռ կ՚անարգեն ձեր ուշիմութիւնը, առաւել եւս անբարտաւան դարձան այս հարստապետերը: Անոնք սկսան ընդլայնել իրենց ազդեցութեան ոլորտը եւ ուղղակիօրէն հակակշռեցին նաեւ կառավարական ու խորհրդարանական իշխանութեան համարեա բոլոր լծակները՝ Անդրանիկ Մարգարեանի եւ ապա Սերժ Սարգսեանի վարչապետութեան տակ կազմելով քոչարեանական արիւնոտ աւազակապետութիւնը:

Չմոռնանք թէ այս աւազակապետութեան յղացումն ու ծնունդը որեւէ առանձին անհատի չի պատկանիր: Անոր սերմերը արդէն ցանուած էին Հայաստանի անկախ պետականութեան հիմնադրումի առաջին օրէն իսկ: Այսինքն ա՛յն օրէն երբ, երկիրը իր մեծամասնութեամբ հապճեպ որդեգրեց «ազատ շուկայական» կոչեցեալ տնտեսական համակարգը՝ շուկան գրաւել սկսած ամենէն գիշատիչ տարրերու ալ գործօն դրդումով: Դրամատիրութեան անտառային վայրագ տեսակի շահագործման բոլոր յոռի կողմերու անիշխանական միախառնումով ծնունդ առած անճոռնի Արշակաւան մըն էր որդեգրուածը – առանց սակայն ունենալու այդ վայրագութիւնը գէթ որոշ չափով հակակշռելու կոչուած այն կառոյցները որոնք գոյութիւն ունին զարգացած դրամատիրական արդի գրեթէ բոլոր երկիրներուն մէջ:

Ահա այսպիսի քաոսի մէջ էր երկիրը երբ կողոպտուեցաւ «ճարպիկ», անխիղճ եւ անբարոյ չնչին փոքրամասնութեան մը կողմէ: Հանրապետութեան Նախագահի աթոռին վրայ բազմեցաւ Ռոպերթ Քոչարեանը, իր կողքին ունենալով վարչապետ Սերժ Սարգսեանը (այժմ՝ Նախագահցու) եւ մօտ քառասուն «հատընտիր» ընտանիքներ՝ անխնայ յափշտակիչները երկրի համայն հարստութեան: Այլ խօսքով, Ալի Պապան եւ իր քառասուն գողերը՝ ամբողջական կազմով:

Եւ քանի փոքր ու աղքատիկ է մեր օրերու Հայաստանը, ներքին թալանէն ետք մարդավայել ապրուստի միջոց չմնաց ձեզի՝ ժողովուրդին համար: Արցախեան պատերազմէ, երկրաշարժէ եւ շրջափակումէ քամուած պայմաններուն տակ, Տէր-Պետրոսեանի օրով յոյսը կա՛ր դեռ: Բայց քրէական «ընտրանիի» եւ հարստահարիչներու հովանաւոր Քոչարեանի եւ անոր նշանակեալ գահաժառանգ Սերժ Սարգսեանի արհեստավարժ կեղեքիչներու անխոնջ ջանքերուն շնորհիւ հիմա այլեւս յոյսի նշոյլն իսկ չկայ: Հիմա ոչ եւս է յոյսը: Զայն փոխարինողն է յուսալքումն ու վա՛խը – վախը՝ վաղուայ տնտեսական ու ֆիզիքական անապահովութեան:

Իմ սիրելի՛ հարազատներ,

Աւազակապետերու իշխանութիւնը, ձեզմէ կողոպտած գումարներու աննշան մէկ մասն օգտագործելով որպէս ընտրակաշառք, կ՚ուզէ կողոպտել ոչ միայն ձեր քուէները, այլ նաեւ – մանաւանդ – ձեր սիրելիներուն, բալիկներուն ու թոռներուն գալիք պայծառ օրերը:

Դառնութեան պահուն, մի՛ ծախէք ձեր ու մեր աննման հայրենիքի – ժողովուրդի՛ – անփոխարինելի անկախութիւնը՝ Սերժի ձեզմէ գողցած եւ ձեր արժանապատուութեան ու քուէին որպէս անարգ գին սահմանած երկու կտոր արծաթով:

Թոյլ մի՛ տաք որ ձեզ խաբեն այն ստայօդ պատճառաբանութեամբ թէ ընդդիմութեան ղեկավարութիւնը աւելի չ՚արժեր քան ներկայ իշխանութիւնը, եւ թէ ձեզ համար աւելի նպաստաւոր է կլլել արժանապատուութիւնը, գրպանել ձեր առջեւ նետուած մանրադրամը, քուէն տալ անարժաններուն՝ սուտի, կարճատես ընչաքաղցութեան ու վախի ճնշման տակ:

Ճիշտ է, քաղաքականութեան մէջ սուրբեր չկան, քանի սուրբն իսկ իր սրբութենէն բան մը կը կորսնցնէ երբ քաղաքական ասպարէզէն ներս մտնէ:

Սակայն նոյնքան ճիշդ է թէ քաղաքականութեան հետապնդած նպատակը կարելի՛ լաւն է եւ ո՛չ անկարելի լաւագոյնը որ անգոյ է իրական աշխարհի մէջ: Երբ ստոր ցեխարձակումներ կը կատարուին գործնապէս իրագործելի լաւին դէմ՝ այն պատրուակով թէ լաւագոյնէն պակաս է, այն ատեն ձեզ կը մղեն – կամ կը փորձեն գնել ձեզ – որ ընտրէք վատը: Վատն ընտրելով կը մտնէք փակուղի, այսինքն կը փակէք ձեր վիճակի բարելաւման ուղին: Միւս կողմէ, ընտրելով լաւը՝ դուք ճանապարհը կը հարթէք աւելի լաւ գալիքին եւ ձեր վիճակի աստիճանական մեթոտիկ բարելաւման:

Այս տրամաբանութեամբ է որ, եթէ Հայաստանի քաղաքացի ըլլայի, ես իմ քուէս անվարան պիտի տայի ընդդիմութեան միակ յուսալի նախագահական թեկնածու Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին – մանաւանդ երբ այլընտրանքը քառասուն գողերու գլուխն անցած նոյն ինքը նոր Ալի Պապան՝ Սերժ Սարգսեանն է:

ABA
A.B.A. INSURANCE SERVICES
Life, Health
Group Health
Disability
Long Term Care
Blue Cross of California
Blue Shield of California
1975-2008
33th
ANNIVERSARY

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Է

ԵՐԲԵՔ ՈՒՇ ՉԷ ՎԵՐԱՔՆՆԵԼՈՒ ՁԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՊԵՏՐՈՍ ՄԱՐՈՆԵԱՆ

818 500-9585 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway . Glendale, CA 91205
E-mail: BMaronian@AOL.com ONE EIGHT HUNDRED FOUR "HAI-TAD"

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ ՀԱՅ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՆՈՐ ՀԱՄԱԼԻՐԻ ԳՆՄԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սահակ-Մեսրոպ Վարժարանի հոգաբարձութեան, տնօրէնութեան, ուսուցչակազմին, ծնողներուն, աշակերտներուն եւ համակիրներուն համար պատմական եւ ուրախալի օր մըն էր Յունուար 24, 2008-ն:

Աստուած պատասխանելով մեր

Սահակ-Մեսրոպ Վարժարանի նոր համալիրի

աղօթքներուն, Սահակ-Մեսրոպ Վարժարանը օժտուեցաւ 3.3 էյքըր տարածութեամբ նոր համալիրով մը Ալթատինայի շրջանին մէջ:

Դպրոցս մտադրած է վերոյիշեալ համալիրին բացումը կատարել 2008-2009-ի տարեշրջանին: Մանրամասնութիւնները շուտով պիտի հաղորդուին Փետրուար եւ Մարտ ամիսներուն:

Դպրոցիս առաքելութիւնն է հայ եւ մատղաշ սերունդին ջամբել, լաւագոյն ուսման կաճառը, ծանօթացնելով նաեւ հայ մշակոյթը եւ պատմութիւնը:

Սահակ-Մեսրոպ Վարժարանը ունի նաեւ Միջնակարգի եւ Երկրորդականի բաժիններ, որոնք վարկաւորուած են WASC-ի եւ ACSI-ի կողմէ:

Այժմ, դպրոցը ունի 385 թանկագին աշակերտներ, որոնք կ՚ընդգրկեն մանկամսուրէն մինչեւ ԺԲ. կարգ:

Դպրոցս ունի երկու դպրոցավայրեր. մէկը՝ Maiden Lane-ի վրայ, ուր կը յաճախեն նախամանկապարտէզէն մինչեւ Ե. կարգի փոքրիկներ, իսկ երկրորդ դպրոցավայրը՝ վարձուած է Sierra Madre-ի Nazarene եկեղեցւոյ կողմէ, ուր կը յաճախեն Զ.էն մինչեւ ԺԲ. կարգի աշակերտներ, որուն վարձքի ժամանակաշրջանը կ՚աւարտի Յունիս 2008-ին:

Սահակ Մեսրոպ Վարժարանը կը դիմագրաւէ նոր նախաքայլի մը սկիզբը, բայց Աստուծոյ ապաւինելով, ձեր յարատեւ աղօթքներուն շնորհիւ, եւ ձեր բարոյական եւ տնտեսական աջակցութեամբ, դպրոցս պատրաստ պիտի ըլլայ ծառայելու գաղութիս, շարունակելով հայթայթել լաւագոյն ուսումնական գիտելիքները, ապահով եւ Աստուածահաճոյ միջավայրի մէջ ի սէր մեր սիրելի փոքրիկներուն, որոնք վստահուած են մեզի:

Երբ գնման վաւերագրական թուղթերու աշխատանքները ամբողջանան, հոգաբարձութեան եւ տնօրէնութեան նպատակն է կատարել նոր համալիրի բացման հանդիսութիւնը, հրաւիրելով գաղութիս համակիր ընտանիքներն ու բարեկամները, գոհութեամբ տօնախմբելու այս ուրախ հանդրուանը:

Այս հրճուանքի օրը առիթ պիտի ընծայէ, որ Փասատինայի, Ալթատինայի եւ Սէն Կապրիէլի շրջանի ժողովուրդը մօտէն ծանօթանան շէնքին եւ տեղեկանան մեր ապագայ ծրագիրներուն մասին:

Այսպիսով իրենց զաւակները կրնան արձանագրել մանկամսուրէն մինչեւ երկրորդականի ԺԲ. դասարանները յառաջիկայ ուսումնական տարեշրջանի համար:

Բոլորս փառք կու տանք

Շար.ը էջ 17

Հ.Բ.Ը.Մ. ԱՐՏԱՒԱԶԴ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ ԼԱՐՔ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ «ՁՈՒԱՐԹ»ԷՆ ԵՒ «ԼԷՊԼԷՊԻՃԻ»-ԷՆ ԵՏՔ

«ՁԷՄԻՐԷ»Ն ԴՈՒՌԸ ԿԸ ԹԱԿԷ

Հեքիաթի աշխարհը ընդհանուր գրաւչութիւն ունի, ան ժողովրդական է եւ սիրելի՝ թէ մանուկին եւ թէ չափահասին համար:

Հայ ժողովուրդը բախտաւոր է իր մեծ երգահան զաւակ Տիգրան Չուխաճեանով, որ 19րդ դարուն եկաւ կենդանացնելու հեքիաթի այս աշխարհը՝ վառ երեւակայութեամբ, զուարթ թատերատեսրերով եւ պայծառ երաժշտութեամբ: Դժբախտաբար սակայն, Չուխաճեանի երաժշտական ժառանգութիւնը, եւ անոր հսկայ նպաստը հայ երաժշտութեան եւ մշակոյթի պատմութեան հոլովոյթին մէջ, անտեսուած մնացին երկար տարիներ:

Հ.Բ.Ը. Միութեան Արտաւազդ Թատերախումբը եւ Լարք Երաժշտական Ընկերակցութիւնը անգամ մը եւս միացեալ ուժերով կու գան վերազարթնեցնելու ժողովրդային գիտակցութիւնը այս հսկայ երգահանին եւ իր գործին նկատմամբ:

Չուխաճեանի երկու երգախաղերը, «Չուարթ»ը եւ «Լէպլէպիճի Հօր-Հօր Աղա»ն արդէն ամբողջական հայերէն արտադրութեամբ ներկայացուեցան Հարաւային Գալիֆորնիոյ հասարակութեան՝ Հ.Բ.Ը. Միութեան եւ Լարքի օրինակելի գործակցութեամբ եւ վիթխարի ջանքերով:

Երրորդ ներկայացումը կու գայ վերարտադրելու երգախաղ մը որ երբեք չէ հրապարակուած եւ չէ կրկնուած իր անդրանիկ ներկայացումներէն ի վեր Պոլսոյ մէջ (1891 եւ 1893 թուականներուն):

Ուստի մեծ հաճոյքով եւ հպարտութեամբ կու գանք յայտարարելու՝ Տիգրան Չուխաճեանի երգախաղերէն «Ձէմիրէ»ի ներկայ ժամանակներու համաշխարհային անդրանիկ արտադրութիւնը՝ բոլորովին նոր հայերէն թարգմանութեամբ:

Վաչէ Պարսումեանի եւ Գրիգոր Սաթամեանի միաձոյլ տեսիլքին որպէս արդիւնք եւ տաղանդի արգասիք՝ «Ձէմիրէ»ն արդէն յա-

Շար.ը էջ 17

SAHAG-MESROB ARMENIAN CHRISTIAN SCHOOL

OPEN HOUSES

FOR 2008-2009 SCHOOL YEAR

PRE-SCHOOL & KINDERGARTEN

Tuesday, March 11, 2008 at 7:00PM

JR. HIGH, MIDDLE & HIGH SCHOOL

Wednesday, March 12, 2008 at 7:00PM

ELEMENTARY SCHOOL 1st – 5th Grades

Thursday, March 13, 2008 at 7:00PM

2501 N. Maiden Lane, Altadena, CA 91001 - (626) 798-5020

- Serving **the community** for 29 years
- Accredited by Western Association of Schools & Colleges (WASC) and by Association of Christian Schools International (ACSI)
- New and beautiful 3.3 acre school campus
- Curriculum:
  Elementary School: **We offer Armenian, Art, Bible, English, Math, Science, Social Studies, Computer, Music, Band, Physical Education, Drama, Recorder.**
  Middle & High School: **We offer U.C. approved College preparatory courses, Armenian, Art, Bible, English, American Literature, English Literature, Algebra I, Algebra II, Pre-Calculus, Physical Science, Biology, Chemistry, Physics, Civics, Health, Computer, U.S. History, World History, Band, Drama. Honors and AP courses in several core subjects.**
  Pasadena City College Bridge program: **We offer PCC college level courses on our campus in English, U.S. History, Political Science, and Spanish.**
- **High School counseling for 9th – 12th grade students.**
- **Exciting athletic programs.**
- Extra Curricular:
  Elementary School: **Extensive field trips, Speech Meets, Piano Festivals, Spelling Bee contests, Science Fairs, Concerts, Art Festivals, student programs for all festive and holiday occasions.**
  Middle & High School: **Extensive field trips, 7 days to the East Coast, 15 days to Armenia, overnight camping and nature hikes, Speech Meets, Piano Festivals, Spelling Bee contests, Science Fairs, Concerts, Art Festivals, student programs for all festive and holiday occasions, community services.**
- Faculty and Staff: **Experienced teachers, mostly credentialed or masters degrees, ACSI certified, caring and professional.**
- Students: **We are student centered. Each student is nourished mentally, physically, spiritually, emotionally, in a family like safe and caring environment.**
- Tuition: **The most affordable of private schools.**

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՀԱՅ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

ԼԻՆՏԱ ԳԱՆՏԻԼԵԱՆ

Հայ Քոյրերու վարժարանէն ներս, Յունուար ամիսը նուիրուած էր Վարդանանց քաջերու անմահ յիշատակին: Վարժարանի ամէն անկիւն, դասարաններու, անցքերու եւ սրահի մէջ զետեղուած գրութիւնները, պատկերներն ու որմազդերը աշակերտներուն կը յիշեցնէին իրենց՝ Վարդանի Թոռները ըլլալու իրողութիւնը: Ամիս մը ամբողջ այդ պատկերները աշակերտներու հոգիներուն մէջ դրոշմուելով, անոնց մտքերուն փոխանցեցին պահանջուած պատգամը՝ քալել Վարդաններու ուղիով, հաղորդուիլ անոնց քաջութեամբ, խրախուսուիլ անոնց խիզախ կեցուածքէն եւ որպէս յաջորդները Վարդանի՝ գիտակցելով ժամանակի հրամայականին, քաջաբար կողմնորոշուիլ ըստ պահանջի, միշտ կիզակէտ ունենալով «Վասն կրօնի, վասն հայրենեաց»ը:

Այս էր դաստիարակին փոխանցած պատգամը... Աշակերտը լսեց, մտածեց, արտայայտուեցաւ բանաւոր եւ գրաւոր, պահեց աւանդը եւ իր մէջ սաղմնաւորուեցաւ վաղուան առաջնորդը:

Հինգշաբթի, 31 Յունուարի առաւօտեան ժամը 9ին, վարժարանի սրահը վերածուած էր եկեղեցւոյ, աշակերտութիւնը ամենայն լրջութեամբ մասնակցեցաւ հոգեպարար Ս. պատարագին, որու ընթացքին ութերորդ դասարանի աշակերտներ ծառայեցին Ս. խորանին, եւ մասնակցեցան Աստուածաշունչի ու աղօթքներու ընթերցանութեամբ: Պատարագիչ՝ Անտոն վարդապետ Սարոյեան, իր պատգամով անգամ մը եւս յորդորեց աշակերտները սպառազինուիլ

Շար.ը էջ 18

ՎԱՐԴԱՆԱՑԻ ԵՒ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ Ա. ԵՒ Մ. ՅՈՒՍԷՓԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ ՆԵՐՍ

ԼԻԶԱ ՄԱՆՈՅԵԱՆ

«Մահ ոչ իմացեալ մահ է, մահ իմացեալ՝ անմահութիւն»: Այս պատգամն է, որ մեր նախահայրերը փոխանցած են մեզի եւ մենք

այսօր տարբեր առիթներով կը փաստենք, որ գիտակից ենք այս պատգամին առթած կարեւորութեան եւ անհրաժեշտութեան: Այս պատգամին անսացին մեր նախահայրերը Ե. դարուն ընթացքին, երբ թշնամին կը սպառնար մեր ինքնութեան ու հաւատքի ուրացումով միայն խնայել մեզի: Ներկայ դարուս ռեւէ հայ անհատ, որ կը

տառապի հայկականութիւնը պահելով, կը մտահոգուի հայ լեզուի ու մշակոյթին ապագայով, կը գիտակցի հայեցի դաստիարակութեան անհրաժեշտութեան, վստահաբար լիարժէք իմաստը կը հասկնայ վերոնշեալ պատգամին: Ամենայն համեստութեամբ, կրնանք ըսել, որ հայ ծնողներ որոնք այս գիտակցութենէն մղուած, ի գին ամէն զոհողութեան, Ամերիկայի եւ կամ Սփիւռքի այլ ափերուն մէջ, անսպառ ու յուսալից տեսլականով մը, իրենց զաւակներուն՝ մեր ապագայ հայ սերունդին, դաստիարակութեան լաւագոյն օրրանը կը նկատեն հայկական վարժարանները, ամենայն վստահութեամբ եւ հաւատքով:

Հինշաբթի, Յունուար 31ին, վարժարանի աշակերտութիւնը, Մանկապարտէզէն մինչեւ Ը. կարգի աշակերտները, հաւաքուած էին վարժարանին Գալուստեան-Տունայեանց սրահին մէջ, ներկայ գտնուելու աշակերտական հանդիսութեան:

Յայտագրին առաջին հերթով Ե.-Ը. կարգի աշակերտները երգե-

Շար.ը էջ 18

Massis Weekly

Volume 28, No. 04 | Saturday, FEBRUARY 16, 2008

Ter-Petrosian Endorsed By Raffi Hovannisian And His Zharangutyun (Heritage) Party

Raffi Hovannisian

Levon Ter-Petrosian

YEREVAN -- Opposition leader Raffi Hovannisian and his Zharangutyun (Heritage) party endorsed Levon Ter-Petrosian on Tuesday, boosting the former president's chances of winning the Armenian presidential election.

The decision was announced after a meeting of Zharangutyun's nine-member governing board which began late Monday and ended after midnight. In a written statement, the party said Ter-Petrosian's return to power would enable Armenia to undergo "systemic changes" and have a "legitimate president."

Zharangutyun representatives indicated that the decision was not made unanimously but did not specify whether Hovannisian voted for it. The U.S.-born popular politician, who had served as independent Armenia's first foreign minister during Ter-Petrosian's rule, declined to attend a news conference held by them the next morning.

"Of all the candidates [Ter-Petrosian] has attracted greatest public interest," said Vartan Khachatrian, a board member. "That is obvious from his rallies. That factor had a serious impact on our vote."

According to Zharangutyun spokesman Hovsep Khurshudian, the hostile coverage of Ter-Petrosian's campaign by Armenia's leading TV stations loyal to the government was also a factor behind the move.

Hovannisian twice met with Ter-Petrosian late last year and is understood to have participated in the latter's negotiations last week with another major opposition contender, Artur Baghdasarian.

"During the negotiations [with Ter-Petrosian] we received answers to many questions," Khachatrian told reporters. "I wouldn't say that all issues between us have been solved as we have some ideological differences." He said Hovannisian and the eight other members of the Zharangutyun plan to meet Ter-Petrosian soon to "ascertain" his position on the Nagorno-Karabakh conflict and other challenges facing Armenia.

Levon Ter-Petrosian's Surprise Visit To Moscow

MOSCOW. YEREVAN -- Former President Levon Ter-Petrosian and his entourage on Tuesday declined to divulge any details of his surprise Monday visit to Moscow during which he reportedly met Russian President Vladimir Putin's likely successor.

The one-day trip came just over one week before Armenia's presidential election, raising questions about the Kremlin's continued support for the current authorities in Yerevan.

The Russian newspaper "Argumenty i Fakty" reported that Ter-Petrosian had a brief conversation with Dmitry Medvedev, Russia's first deputy prime ministry widely expected to succeed Putin in an election scheduled for next month. The paper said Ter-Petrosian "explained his position on key issues" during these and other "political consultations" in the Russian capital.

It quoted a Ter-Petrosian spokesman in Moscow, Smbat Karakhanian, as saying that the Armenian presidential candidate's talks were "very productive and important." No further details were reported.

Contacted by RFE/RL, an aide to Medvedev, Vladimir Andrianov, refused to refute or confirm the "Argumenty i Fakty" report. Ter-Petrosian aides in Yerevan also declined a comment.

RFE/RL learned that while in Moscow Ter-Petrosian was interviewed by Russian state television. A prominent Russian TV commentator who spoke to the ex-president could not say when the interview will be aired.

"The authorities are alarmed by street protests staged by the [Armenian] opposition every day," the Russian daily "Moskovsky Komsomolets" quoted an unnamed Armenian government official as saying during Zubkov's trip. "They are attended by more and more people. The visit by your prime minister will demonstrate to the electorate on whose side Russia is."

Constitutional Court Rejected Ter-Petrosian's Demand

The Constitutional Court on Monday rejected former President Levon Ter-Petrosian's demand to postpone Armenia's presidential election by two weeks because of state television's perceived biased coverage of his election campaign.

Under the Armenian Electoral Code, a presidential election can be put off if one of the candidates is deemed to be facing "insurmountable obstacles" during the campaign. If those obstacles are not eliminated by authorities within two weeks, the vote must be cancelled and held anew 40 days later.

In its appeal to the country's highest judicial body, the Ter-Petrosian campaign claimed that the election coverage by the state-controlled Armenian Public Television, which has been highly critical of the ex-president, constitutes such an obstacle. Ter-Petrosian's representatives spent more than an hour trying to substantiate the claim before the panel of nine judges headed by Gagik Harutiunian.

In its verdict the Constitutional Court ruled that the alleged obstacles are not serious enough to be considered insurmountable.

Turkish Activists Demand Justice At Dink Murder Trial

ISTANBUL -- Turkish intellectuals and politicians called for a fair and transparent ruling Monday in Istanbul as the third hearing began in a case against three alleged killers of Armenian journalist Hrant Dink.

"This stain must be cleaned so that a Turkey where opinions are no longer judged and those who express them are no longer condemned can exist," said a statement read to journalists near the Besiktas court.

The statement was signed by politicians from various leanings, as well as well-known intellectuals who called for "complete transparence" in a case that is being closely followed by the European Union, which Turkey is looking to join.

On January 19, 2006, 52-year-old Dink was shot outside the office of the weekly publication he ran — the Turkish-Armenian Agos — by a 17-year-old boy with close links to Turkish nationalists.

A group calling themselves "The Friends of Hrant Dink" read a statement to a separate crowd of several hundred people in Besiktas. They demanded that justices "do their job correctly and follow this through to the end." The courthouse was surrounded by police as those standing trial arrived in armed police vans.

Monday's hearing took place behind doors due to the fact alleged murderer Ogun Samast is a minor. Samast has confessed to the murder and could face up to 42 years in prison. His co-charged, Yasin Hayal and Erhan Tuncel, allegedly ordered the attack on Dink and could face life in prison. Sentences ranging from 7.5 to 35 years have already been handed out to 16 others accused in the case.

Congressman Tom Lantos Passes Away

Congressman Tom Lantos

WASHINGTON, DC -- Congressman Tom Lantos (D-CA), a champion of human rights and the only Holocaust survivor to ever serve in the U.S. Congress passed away on Monday at the age of 80.

First elected in 1980, Lantos served as Chairman of the House Committee on Foreign Affairs and sat on the Committee on Oversight and Government Reform. In addition to Chairing the House Foreign Affairs Committee, Lantos co-founded and co-chaired the Congressional Human Rights Caucus, which helped raise awareness of critical issues around the world and became a catalyst for bringing Members of Congress together. After announcing that he had been diagnosed with cancer of the esophagus, Lantos said that he would not seek reelection after concluding his 14th term in Congress.

As Chairman of the Foreign Affairs Committee, Lantos supported adoption of H. Res. 106, which affirms the historical truth of the Armenian Genocide. This resolution passed the House Foreign Affairs Committee by a vote of 27 to 21. Lantos also supported an identical measure during the 109th Congress having reversed his previous opposition to a similar resolution in 2000.

In addition to his support of H.Res. 106, Lantos also spoke out against the genocide taking place in Darfur. In April of 2006, Lantos was arrested at the Sudanese Embassy while protesting against the genocide in Darfur along with Representatives Jim McGovern (D-MA), John Olver (D-MA), Jim Moran (D-VA), and Sheila Jackson Lee (D-TX).

Armenian Justice Ministry Gutted By Fire

Fire gutted building housing the Armenian Ministry of Justice

YEREVAN -- Firefighters needed more than seven hours to put out a fire that gutted on Saturday the building housing the Armenian Ministry of Justice and destroyed many documents kept there.

Officials said the blaze completely destroyed the two upper floors of the four-story building in downtown Yerevan and seriously damaged its second floor, effectively paralyzing the ministry's work.

"As you can see, the offices of the minister and the deputy minister have been completely destroyed," Deputy Justice Minister Gevorg Kostanian told reporters. He said most of the ministry archive was also burned down.

According to the deputy head of the Armenian Rescue Service, Artur Voskanian, as many as 20 firefighter crews were rushed to scene to localize the blaze and prevent it from reaching the adjacent buildings of the Office of the Prosecutor-General and the Court of Appeals. He would not speculate on possible causes of the fire sparked early in the morning.

"We can't comment on causes of the fire? The investigation will establish them," said Voskanian.

Decision 2008 Plot Thickens: Heritage Endorsement Of LTP Elicits Mixed Reaction

By Gayane Mkrtchyan
ArmeniaNow reporter

The Tuesday appeal of the opposition Heritage party to its voters to support ex-president Levon Ter-Petrosyan in next week's presidential election gave rise to renewed speculation within Armenia's political circles.

While the opposition had impatiently waited for this step and received it enthusiastically, it hardly appeared to be a surprise development to those on the government side of the political fence either. Even so, some expressed their bewilderment over the move.

MP Rafik Petrosyan, of the governing Republican Party of Armenia, says he is simply perplexed at the Heritage step given the troubled relations between the party's leader Raffi Hovannisian and the former president in the past.

"At the time when Raffi Hovannisian served as foreign minister, he raised the issue of genocide recognition in Istanbul, which prompted his sacking by Ter-Petrosyan the following day," Petrosyan says. "It shows that these people object to internationalization of the genocide issue becoming a cornerstone of foreign policy. And this endorsement was a surprise to me."

Susanna Abrahamyan, the spokesperson for ex-parliament speaker Artur Baghdasaryan's Orinats Yerkir party – the only opposition party represented in Armenia's current parliament beside Heritage – told ArmeniaNow that the party welcomes Heritage's announcement.

As for Orinats Yerkir's possible support for Ter-Petrosyan, Abrahamyan says that "negotiations are in an active stage". The party's spokeswoman did not expressly deny the possibility of Orinats Yerkir's presence at the final rally of Ter-Petrosyan and his allies in Yerevan's Liberty Square this Saturday.

Political analyst Yervand Bozoyan thinks that the Heritage endorsement will boost Ter-Petrosyan chances in the February 19 election. "Since Ter-Petrosyan is a center of weight today, this step will surely make his positions stronger," he says.

Alvard Petrosyan, of the Armenian Revolutionary Federation (Dashnaktsutyun), whose candidate Vahan Hovhannisyan had repeatedly wooed Heritage's endorsement before and during the ongoing campaign, negatively assessed the move. "To be frank, it took me by surprise. I had thought Hovannisian would prove wiser and would not enter the same river twice," she commented to ArmeniaNow.

Vardan Khachatryan, a member of Heritage's board, cited the party leader's participation in "meetings of international nature" as a reason that the endorsement announcement was not made by Hovannisian personally. And Heritage spokesman Hovsep Khurshudyan said Hovannisian's participation in the upcoming Ter-Petrosyan rally had not been discussed yet.

Another major news of this week was Ter-Petrosyan's one-day visit to Russia on Monday where he met with Russia's First Vice-Premier Dmitry Medvedev, who is widely viewed as President Vladimir Putin's likely successor in Russia's March 2 election.

Analyst Bozoyan says that Ter-Petrosyan's visit to Moscow first of all testifies to Russia's "balanced policy".

"The events in Ukraine and Georgia showed [to Russia] that it is wrong to have one-sided relations. Russia has changed its position in this issue and carries out a new policy," the analyst says, citing the Kremlin's position on the recent Serbian vote when Putin and Medvedev, respectively, met the Balkan country's two opposed candidates.

"The same was repeated also in the case with Armenia," Bozoyan says.

Russian State Duma Speaker Boris Gryzlov and Prime Minister Victor Zubkov paid visits to Armenia during this campaign season in what was viewed as the Kremlin's endorsement of Prime Minister Serzh Sargsyan's election bid. Both, however, stopped short of overtly voicing Moscow's support of the government's candidate.

OSCE Worried About Armenian Election Campaign

Geert Ahrens, head of OSCE vote-monitoring mission in Armenia

YEREVAN -- International observers indicated last Thursday their concerns about Prime Minister Serzh Sarkisian's heavy reliance on his government levers in the Armenian presidential race and pledged to investigate a violent incident that nearly disrupted a campaign rally by opposition candidate Levon Ter-Petrosian.

Geert Ahrens, head of the main international vote-monitoring mission deployed in Armenia by the Organization for Security and Cooperation in Europe, said Sarkisian's "use of the position of prime minister in the election campaign" could hamper the proper conduct of the February 19 vote.

"There is no international rule that would prevent a prime minister from participating as a candidate in a presidential race," Ahrens told RFE/RL in an interview. "But such a situation, of course, puts a heavy responsibility on the shoulders of the prime minister not to use his office to promote his candidacy."

"Of course, it is a matter of concern when the line that should not be overstepped is being overstepped," he said.

Sarkisian has come under opposition fire for capitalizing on his and his Republican Party's grip on many government bodies to gain extensive coverage by Armenia's leading TV stations and ensure high turnout at his campaign rallies across the country.

Sarkisian's campaign spending is another source of controversy. According to the Central Election Commission, it totaled 26.3 million drams ($85,000) as of January 31, well below the 70 million-dram limit set by the Electoral Code. Opposition politicians dismiss the figure as fraudulent, saying that Sarkisian could not have flooded Yerevan and just about every Armenian town and village with his campaign billboards and posters with that much money.

The Ter-Petrosian campaign has also cried foul over Sarkisian's December 4 decision to form a special government commission dealing with citizens' grievances, saying that its activities amount to vote buying. The opposition candidates' aide claim that voters needing financial and other assistance are being referred to the commission by Sarkisian's campaign offices.

Ter-Petrosian on Tuesday accused the OSCE observers of turning a blind eye to this and other alleged violations. "They don't see or don't want to see that," he said. "At least, there have been no preventive steps, no statements on their part."

"We are dealing with this," Ahrens said, responding to the former Armenian president's claims. "If this is the case, then this would of course be a way of using administrative resources that would not be acceptable."

The OSCE mission chief also expressed concern about violence that marred Ter-Petrosian's Wednesday in Artashat, a town 30 kilometers south of Yerevan. A group of pro-government youths there scuffled with Ter-Petrosian's loyalists and pelted them with stones in an apparent attempt to disrupt the gathering.

Opposition Activists Beaten Up

Opposition activists assaulted by Serzh Sarkisian supporters at the hospital

YEREVAN -- Three opposition activists were discharged from hospital on Friday after they were beaten up by government loyalists while distributing leaflets announcing former President Levon Ter-Petrosian's next rally in Yerevan.

The young men involved in Ter-Petrosian's election campaign said they were assaulted on Thursday by four other individuals led by Melik Gasparian, the head of Prime Minister Serzh Sarkisian's campaign office in Yerevan's northern Nor Nork district. They were rushed to a local hospital with injuries but left it the next day, saying that they did not receive adequate medical aid there.

"It can be said that we hardly got any treatment there," one of them, Hovannes Grigorian, told RFE/RL. "I kept telling [doctors] that I have a headache and nausea but they didn't care."

The activists underwent an examination at the Armenian Center for Medical Expertise later in the day after police announced an investigation into the incident.

Another pro-Ter-Petrosian activist was beaten up and hospitalized in similar circumstances last November. The opposition presidential candidate and his allies said at the time that the beating is part of "repressions" unleashed against them by the authorities.

FIDH Mission In Turkey - Summary Report «Turkey Must End The Impunity Of Political Violence»

The International Federation for Human Rights (FIDH) undertook a mission in Istanbul, Turkey, from February 9 to 11, 2008, on the occasion of the third hearing of the Hrant Dink murder trial, the founder and editor-in-chief of the Turkish-Armenian weekly Agos newspaper, who was shot dead in front of his office on 19 January 2007. This mission was deployed in follow-up to FIDH's mobilisation alongside Hrant Dink's family and lawyers, and in support of their struggle for Justice.

Following the third hearing, FIDH welcomes the filming of the proceedings, as transparency is an essential element to guarantee the fairness of the procedure. Nevertheless, FIDH Secretary General Florence Bellivier calls the Turkish authorities « to ensure full access to the documents related to the case to the lawyers of Dink's family, in particular the results of the investigation into the behaviour of State security agents».

In parallel to this case, FIDH wishes to express its satisfaction following the arrest, on January 22nd, and the opening of a judicial investigation against a group of ultra-nationalist individuals who would belong to the illegal paramilitary group Ergenekon. Among them is Mr. Veli Küçük, a retired general of the Turkish army.

Without prejudice to the results of the investigation, FIDH welcomes the opening of proceedings against individuals whose names have appeared repeatedly in a number of cases of political violence, notably the murder of Hrant Dink, the massacre of a Christian pastor and two of his practitioners in Malatya on April 18th 2007, and the killing of a Catholic Priest on February 4th 2006 in Trabzon. « FIDH hopes that these investigations will enable the determination of higher levels of responsibility in the instigation of these crimes, and break the cycle of political violence » said Secretary General Florence Bellivier.

Beyond the trial, the mission was an opportunity to discuss several of the main human rights violations that Turkey is facing today. In this respect, FIDH wishes to highlight the following: The Kurdish Question.

FIDH and its member organisation the Human Rights Association (Insan Haklari Dernegi, IHD) express their deep preoccupation at the continuous human rights violations in the South-Eastern provinces. The organisations are particularly preoccupied by the bombing of civilian areas, in violation of fundamental principles of international human rights and humanitarian law. The organisations repeat their call to the authorities for a political and pacific settlement of the Kurdish Question, and urge the government to open talks with Kurdish organisations and civil society in this respect.

Freedom of opinion and expression

FIDH repeats its call for the abolition of Article 301 of the Penal Code. Freedom of expression should not be criminalised and Turkey should conform with the recommendations addressed by all UN special rapporteurs and treaty bodies in this respect. Newspapers such as Free-Agenda (Özgür Gündem), documenting the situation of Kurdish or other minorities as well as the consequences of the conflict in the South East, should be able to publish their stories.

Situation of human rights defenders

FIDH is worried about the continuous harassment of human rights defenders, intellectuals and journalists who promote human rights. As documented by the Observatory for the protection of Human Rights defenders (FIDH-OMCT), Mr. Ethem Açikalin, the Chair of IHD's section in Adana, as well as the former chair and an Administrator of the Ankara section remain under arbitrary detention. FIDH calls for their immediate release. FIDH further remains preoccupied at the judicial harassment against the Vice-President of the IHD, Ms Reyhan Yalçindag, the pending court case to close down the Mersin section of IHD (in South Turkey, as well as with the prosecution of members of the National Commission on Human rights, professors Mr. Ibrahim Kaboglu and Mr. Baskin Oran, for having published a report on Minorities in Turkey. FIDH calls for the suspension of all charges in these trials.

Counter-terrorism and human Rights, use of torture

FIDH is finally worried about information reported by its member organisation the Human Rights Foundation of Turkey, on the broad and vague definition of the acts defined under the Anti-terror Act, in violation of the principle of legality of the International Covenant on Civil and Political Rights. The organisations further deplore the continuous use of torture in impunity or the light sentences resulting from the few condemnations. They call upon the Turkish authorities to comply with the recommendations of the UN Independent Expert on counter-terrorism and human rights, as well as the UN Special Rapporteur on Torture.

ՎԱՐՁՈՒ ՍՐԱՀ
ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
(200 ՀՈԳԻԻ ՀԱՄԱՐ)
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA
ՀԵՌԱՁԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Florence Avakian Discusses Armenian Genocide On Al Jazeera Television

By Harry Koundakjian

Journalist Florence Avakian

UNITED NATIONS, NY - Florence Avakian, an accredited United Nations journalist, and free lance writer based in New York, recently was interviewed on Al Jazeera television which has a worldwide audience of over 70 million. The interview which took place at United Nations headquarters in New York, focused on the Armenian Genocide, and its prospects for recognition by the United States Congress.

She emphasized that the issue was one of moral and human rights, and should not be compromised because of political expediency. This first genocide of the 20th century was a catalyst in persuading Rafael Lemkin to call the mass slaughter of a people a "genocide", she said.

Ms. Avakian pointed out that early United States administrations had recognized the magnitude of the Armenian tragedy perpetrated by Ottoman Turkey, and that The New York Times during that period, had run front page articles about the horrific events. This accentuated the plight of the refugees, and resulted in American efforts to help the survivors. Even Hitler, she reiterated, had chillingly stated, "Who remembers the extermination of the Armenians", before he started his own plan.

When asked about Turkey's intention to close the American base in Turkey, as well as other such threats, she said the issue must not be one of "callous political expediency", As an influential world power, the United States should stand up as a beacon of justice. Even today, the world is seeing genocides and ethnic cleansing continue, with virtually no action taken to prevent them, a precursor to future genocides, she noted.

With huge military and industrial corporations joining the well-financed Turkish lobby and the Bush administration to stop the Genocide bill, several members of Congress caved in, causing the bill to be tabled indefinitely, she pointed out.

While a freshman student at Hunter College High School in New York, Ms. Avakian had represented her school on the NBC television series "The New York Times Youth Forum" on the topic of genocide. At that time, she was privileged to meet Rafael Lemkin who was the moderator of the program.

Florence Avakian received a Master of Arts (M.A.) degree in Political Science on a Falk Fellowship at Michigan State University. She was also awarded a National Endowment for the Humanities (NEH) Fellowship in Journalism to Cornell University, and an English Union Speaking Fellowship to Oxford University in England.

At the United Nations, she has interviewed several world leaders including India's Indira Gandhi, Georgia's President Edward Schevardnadze, Turkey's President Bulent Ecevit, and Cypriot Presidents Archbishop Makarios, Glafkos Clerides, and Spyros Kyprianou, among others. She is a regular member of the United Nations Correspondents Association (UNCA).

In the last several years, Ms. Avakian has had her Op Ed articles on the Armenian Genocide and Armenian issues published in The New York Times, Boston Globe, Christian Science Monitor, San Francisco Chronicle, Los Angeles Examiner, Baltimore Sun, and the Hearst Feature Service Ms. Avakian is a frequent contributor to The Armenian Reporter, and to Ararat Magazine. She is also the news reporter in English every week on the Armenian Radio Hour of New Jersey.

Merrill Lynch
INVESTMENT BANKING
JACK KALANJIAN
Professional Financial Advisor
Corporate Center Pasadena
225 So. Lake Avenue
Pasadena, CA 91101
(626) 396-2825 Direct
(626) 376-4665 Fax
jack_kalanjian@ml.com
"Helping the Armenian Community Build Wealth"

UAF Shipped to Armenia $56 Million of Aid in 2007

GLENDALE - The United Armenian Fund contributed to Armenia during the fiscal year 2007, $56 million of humanitarian assistance almost twice as much as during the previous year. The supplies consisted primarily of medicines and medical supplies, according to the latest audit of its financial statements. The UAF spent less than 1% of its total revenues on administrative expenses, allocating the remaining 99% to assisting the people of Armenia and Artsakh, according to the audit.

During its 18 years of operations, the UAF delivered to Armenia a grand total of $502 million worth or relief supplies on board 144 airlifts and 1,494 sea containers.

The UAF is the collective effort of the Armenian Assembly of America, the Armenian General Benevolent Union, the Armenian Missionary Association of America, the Armenian Relief Society, the Diocese of the Armenian Church of America, the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America and the Lincy Foundation.

For more information, contact the UAF office at 1101 North Pacific Avenue, Suite 204, Glendale, CA 91202 or call (818) 241-8900

A.G.B.U Ardavazt Theatre Co. And Lark Musical Society
"Zemire" Knocks at the Door

PASADENA -- The world of classical fairytales has universal appeal. It is popular and beloved, not only for children, but for the young at heart.

The Armenian people are blessed with their illustrious native son, composer Dikran Tchouhajian, who appeared in the mid-eighteenth century to animate these tales of magic and mystery, with vivid imagination, picturesque staging, and sprightly music. Unfortunately, Tchouhajian's musical legacy and its immense contribution to the Armenian musical and cultural tradition remained overlooked for many years.

The Armenian General Benevolent Union's Ardavazt Theater Company and the Lark Musical Society are once again collaborating to arouse public awareness regarding this remarkable composer and his works. Through their tireless joint efforts, the Armenian productions of Tchouhajian's two operettas, "Zvart" and "Leblebiji Hor-Hor Agha" were introduced to the music-loving public of Southern California in 2005 and 2006.

As a result of the joint vision and talent of Vatsche Barsoumian and Krikor Satamian, the third production will be the revival of a comic operetta which has never been spotlighted abroad since its inaugural performance in Constantinople in 1893. Thus, it is with pride and pleasure that AGBU and Lark announce the first modern production of Tchouhajian's "Zemire" in a completely new Armenian translation, more than one century after its first performance.

"Zemire" will be performed only three times, on May 30 and 31, and June 1, 2008, in the Pasadena Civic Auditorium. Participating in the operetta will be renowned and talented Armenian artists, as well as members of the Ardavazt Theater Company and the Lark Musical Society.

The revival of Tchouhajian's musical legacy and the unveiling of his compositions from the dust of their historic past does not completely fulfill the organizers' aims. With proceeds from the production they anticipate publishing Tchouhajian's complete works in order to save them from extinction and return them to the treasury of Armenian cultural patrimony. This will also render them accessible to the footlights of international artistry.

Glendale Armenian Club Students Give Back To Their Schools

Left to right Ms. Susan Howe, Armenian club adviser, Clark Magnet; Mr. Greg Krikorian, GUSD Board of Education President; Ms. Henrietta Movsessian, student representative for board of education

GLENDALE -- The five high school principals of the Glendale Unified School District were honored at an Armenian Christmas celebration held by high school Armenian club students at the PDC Center on January 3rd.

"It was the first time the Armenian clubs from four Glendale Unified School District high schools, as well as the Armenian Parents Club from Crescenta Valley High School, met to hold this holiday appreciation event", said board of education president Greg Krikorian.

The event included entertainment in the form of Christmas carols sung in English and Armenian by 4th and 5th grade students of Balboa Elementary School. The high school students then presented books on various Armenian subjects as gifts to their school libraries as well as to the principals of Herbert Hoover, Glendale, Clark Magnet, Allan F. Daily, and Crescenta Valley High Schools.

"The students wanted to thank the administrators at their schools for supporting their Armenian student clubs," said Talin Haroutonian, 18, co-president of the Armenian Club at Crescenta Valley High.

"This is a special day not only for our district but for us as Armenian-Americans because the GUSD is the only public school district that honors us by closing the public schools on January 6 in observance of Armenian Christmas," said Henrietta Movsessian, a senior at Glendale High School and the student representative on the board of education.

Medea Kalognomos, a board member on the Committee for Armenian Students in Public Schools, spoke about how important it is for students to recognize the schools that they attend.

"It's heartwarming to see the students give back to the community," Krikorian said.

The members of the Armenian Parents Club at Crescenta Valley High School prepared a dinner spread for the attendees who included the high school principals, assistant principals, district administrators and counselors.

The president of the Davidian/Mariamian Educational Foundation, Vahik Satoorian, expressed his appreciation to the school district for providing students with Armenian language classes and continuing to support the over 10,000 students, faculty, and staff of Armenian descent who are a part of the school district.

Armenian Bar Association To Award Graduate Scholarships In Law

LOS ANGELES -- The Armenian Bar Association (ArmenBar) is pleased to announce that it is accepting applications for its Third Annual Scholarship Program. The Program is designed to support meritorious students of Armenian descent attending, or accepted for admission to, an approved law school in the United States, Armenia, or elsewhere. Recipients must demonstrate an outstanding academic record as well as a strong commitment to the Armenian community, particularly in humanitarian and/or law-related endeavors.

Students interested in applying for an ArmenBar scholarship should obtain an application at ArmenBar's website (www.armenianbar.org). The deadline for submitting the application and supporting documents is March 31, 2008.

Archbishop Khajag Barsamian Visits The Armenian Nursing And Rehabilitation Center

From left: Deacon Artur Petroyan, Deacon Sebuh Oscherician, Dave Rowan, Treasurer of ANRC, John Vanishkhian, ANRC Board Member, Archbishop Khajag Barsamian, Primate of the Eastern Diocese, Andy Torigian, President and Chairman of the Board of the ANRC, Rev. Shnork Souin, pastor of St. Mary's Church, Matt Russo, Administrator of the ANRC and Shakeh Bautista, Director of Nursing of the ANRC

On Tuesday, January 15th, the Armenian Nursing and Rehabilitation Center (ANRC) welcomed Archbishop Khajag Barsamian along with Reverend Schnork Souin, Deacon Sebuh Oscherician and Deacon Artur Petroyan. The clergy visited the ANRC for an Armenian Christmas blessing celebration. Throughout the years Archbishop Barsamian has blessed the home, residents, and staff during our Christmas season. The ANRC is very thankful for his devotion to our building. It is a joy to receive his prayers for our home and resident's well-being. We thank the Archbishop for spreading the good news of our Lord and Savior's birth and we look forward to sharing our time with him again!

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԻՇՏ ՊԱՏՆԷՇԻ ՎՐԱՅ

ԴՈԿՏ. ՓՐՈՖ. ԳԷՈՐԳ ԽՐԼՈՊԵԱՆ

Դոկտ. Աւետիս Փափազեանը այն բացառիկ ցեղասպանագէտներից է, որը պատրաստ է անընդհատ իր ընթերցողին տրամադրել նոր նիւթեր Թուրքերի կողմից գործադրուած հայերի ցեղասպանութեան մասին: Վերջին քսան տարիների ընթացքում նա ընթերցողի ուշադրութեանն է յանձնել 11 արժէքաւոր հատորներ ու աւելի քան 300 գիտական յօդուածներ: Նա ելնում է այն պարզ ճշմարտութիւնից, որ Թուրքերն ու նրանց զինակիցները անընդհատ միջազգային մտայնութիւնը ապակողմնորոշում ու թունաւորում են հակահայկական տեղեկատուութեամբ՝ աշխարհի բոլոր ազնիւ մարդկանց կոչելով հանդէս գալ ի պաշտպանութիւն ճշմարտութեան, արդարութեան ու մարդկային իրաւունքի: Միւս կողմից, միջազգային ցեղասպանագիտութիւնը լինելով ուժական ու անընդհատ հարստացող իմացութեան մի ճիւղ մարդկային պատմութեան ամէն մի հանգրուանում ձեռք է բերում նորանոր փաստեր, տեսութիւններ ու մեկնութիւններ, որոնք պէտք է հասցնել ընթերցողին որպէսզի նա կարողանայ նորովի լուսաբանել ցեղասպանական ամէն մի հին ու նոր արարք: Իր վերջին հրապարակումներից այդպիսին է «Հաւաստի Վկայութիւններ Հայոց Ցեղասպանութեան Մասին» հատորը (Լոս Անճելըս, 2007, 257 էջ, Հովանաւորներ՝ Տէր եւ Տիկին Փիեռ եւ Ասպետուհի Սինանեաններ, տպագրութիւն՝ HS Grafix Art & Design):

Գրքի առաջին մասում մենք կարդում ենք Մեծ Եղեռնի վերապրողների վկայութիւնները: Հեղինակը ցուցաբերում է շատ կարեւոր մի մօտեցում: Յաճախ հայերի զանգուածային ծրագրուած կոտորածը պատկերացւում է որպէս եռաստիճան գործընթաց: Նախ տրւում է Թուրքերի խտրականութեան, իրաւազրկման, ճնշման, ապամարդկային քաղաքականութեան նկարագրութիւնը: Ապա նշւում է հայերի հակասուլթանական պայքարի միտումներն ու հայերի դէպի Արեւմտեան երկրները եւ Ռուսաստան ձգտումները: Որպէս այս վերջինի դէմ ուղղուած Թրքական նախաձեռնութիւն ներկայացւում է Թուրքերի վարած ցեղասպանական քաղաքականութիւնը: Երբեմն այն տպաւորութիւնն է առաջանում, որ եթէ հայերը «հնազանդ ու խելօք» մնային ցեղասպանութիւն չէր լինի: Դոկտ. Ա. Փափազեանը կարծես համոզուած է, որ անկախ հայերի պայքարից ու եւրոպական միջամտութիւնից Թուրքերը վճռել էին Հայաստան աշխարհը մաքրել հայերից ու տիրանալ այդ տարածքներին, որ նրանց ցեղասպանական քաղաքականութիւնը անբաժան մասն էր դարերի ընթացքում գործադրուող հակահայ քաղաքականութեան:

Վկայութիւններ բերելիս կարծես հեղինակը ձգտում է նշել դէպքի վայրը, ժամանակը եւ տուեալ արարքի պատասխանատու Թուրք պաշտօնեայի կամ հրամանատարի անունը: Այս կարեւոր պահանջի կատարումն է: Ցեղասպանութեամբ զբաղուող իրաւաբանները յաճախ դժգոհում են, որ հնարաւոր չի լինում հայց յարուցել, քանի որ գործում բացակայում են նշուած տուեալները:

Թուրքիայում սկսուել է անցեալում բռնի կերպով կրօնափոխ եւ ազգափոխ դարձած հայերի ինքնատիպ վերադարձը դէպի իրենց ազգային արմատները: Որոշ աղբիւրներ գտնում են, որ արդի Թուրքիայում այժմ ապրում են շուրջ հինգ միլիոն այդպիսի հայերը, որոնք աստիճանաբար պիտի յայտարարեն իրենց հայութիւնը: Արդարացիօրէն Դոկտ. Ա Փափազեանը նրանց դասում է Մեծ Եղեռնը վերապրած հայ վկաների շարքին:

Երիտթուրքերի ղեկավարները Թուրքիայում հաւատամագրուած ԱՄՆ-ի դեսպան Հենրի Մորկընթաուին համոզում էին, որ իրենց վարած հակահայ քաղաքականութեան հետեւանքով հայերը երբեք չեն կարող Թուրքերի բարեկամը դառնալ, որ իրենց գործադրած ցեղասպանութիւնը մի ահաւոր անդունդ է փորել երկու ժողովուրդների միջեւ: Հակառակ դրան, շուտով հանդէս եկաւ Թուրքիայում ծնուած, Թուրքիայում կրթութիւն ստացած, Թուրքիայում ապրող ու գործող մի հայ երիտասարդ՝ Հրանդ Դինկը, որը սկսեց պայքարել, որպէսզի այդ անդունդը վերացնի: Նա իր շուրջ կարողացաւ հաւաքագրել Թուրք, քուրդ, ալեւի, հայ եւ այլ ազգի մտաւորականների մի մեծ ու ազդու շրջանակ: Թուրք ազգայնամոլները անկարող գտնուեցան ընդունել այդ մարտահրաւէրը եւ սպաննեցին այդ մեծ մարդասէրին, միջազգայնականին, արդարամիտին, բարենորոգիչին, հայ եւ Թուրք ժողովուրդների բարեկամութեան ռահվիրային: Արդարացի է Դոկտ. Ա. Փափազեանը, երբ նրան դասում է հայ ցեղասպանութեան արդի նոր զոհերի եւ հայ ցեղասպանութեան մեծ վկաների շարքին:

Թուրքիան հայաթափ արեց պատմական Հայաստանը: Բայց այդ տարածքներում աւելի քան երեք հազարամեակ ապրած հայը անընդհատ կառուցել է: Նա հարուստ քաղաքակրթութիւն է ստեղծել եւ այդ հողում թողել հազարաւոր յուշարձաններ: Դրանք հայ կեանքի, հայի կենսունակութեան, հայ ստեղծագործական հանճարի վկայութիւններն են: Բայց դժբախտաբար այդ հարուստ քաղաքակրթութեան յուշարձանները ժամանակի ընթացքում կամ օտարացուել կամ էլ քանդուել են Թուրքի կողմից: Նրանք այդ բարբարոսութիւնը շարունակում են այսօր: Պատմական Հայաստանի հողի վրայ գտնուող հայ քաղաքակրթութեան արդի մնացորդացը դառնում է ցեղասպանութեան ինքնատիպ վկան, ընդգծում է հեղինակը:

Գրքի երկրորդ մասում Դոկտ. Աւետիս Փափազեանը ընթերցողին ներկայացնում օտար գործիչների վկայութիւններին: Ցեղասպանագիտութեան տարածման զուգահեռ այս ասպարէզը մեծապէս հարստացել ու մեծացել է: Մասնագէտները գտնում են, որ միայն աշխարհի մեծ տէրութիւնների պատմագիտական ու դիւանագիտական դիւաններում պահուող հայոց ցեղասպանութեան վերաբերող նիւթերը կազմում են հարիւրաւոր հատորներ: Աւելի հարուստ են 1894-96, 1908-1909, 1915-1924 Թուականներին մեծ տէրութիւնների գլխաւոր պարբերական մամուլում տպագրուած նիւթերը: Վերջին տարիներին համաշխարհային ցեղասպանագիտութիւնը հրապարակեց բազմաթիւ լուրջ մենագրութիւններ: Հակառակ Թուրք պետութեան ձեռնարկած բոլոր ջանքերին գնալով մեծանում է նաեւ Թուրք մտքի գիտական ներդրումը: Հասկանալի է, որ հեղինակը չէր կարող իր առաջ խնդիր դնել իր գրքում տեղ տալ այդ բոլորին: Նա բերել է այն վկայութիւնները, որոնք ցարդ նկատւում են շրջադարձային նշանակութիւն ունեցող:

Օտար եւ ազգային աղբիւրները հարուստ են հայոց ցեղասպանութեան մասին տեղեկութիւններով, նկարագրութիւններով ու վերլուծութիւններով: Բայց սակաւաթիւ են հաւաստի ու լաւ պահպանուած հայ ցեղասպանութեան, բռնագաղթի ընթացքը հաստատող նկարները: Այս հետեւանք է այն իրողութեան, որ հայ ցեղասպանութիւնը ծրագրուեց ու գործադրուեց խստագոյն գաղտնիութեան պայմաններում: Շատ քչերին վիճակուեց ականատես լինել ու նկարել: Արուած նկարների մեծամասնութիւնը սիրողական էին ու դժուար եղաւ պահպանել դրանց պարզութիւնն ու յստակութիւնը: Նկարների սակաւութիւնը իր անդրադարձն էր ու-

Շար.ը էջ 19

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ԻՄ ՍԻՐԵԼԻ ԲՆՕՐՐԱՆԸ»

ՆԵՐՍԷՍ Տ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ

2007 Թուին Երեւանում լոյս է տեսել վաստակաւոր լրագրող Հրանուշ Քոսեան-Տոնականեանի 68 էջերից բաղկացած խիստ հետաքրքրական եւ պատմական արժէք ներկայացնող աշխատութիւնը՝ «Իմ Սիրելի Բնօրրանը» անուան տակ:

Հեղինակը սեղմ եւ սահմանափակ տողերի մէջ ամփոփել է Ջաւախքի, Ախալքալաքի հայութեան երէկուայ եւ այսօրուայ համառօտ պատկերը, կեանքը, սովորութիւնները, աւանդութիւնները եւ այն ամէնը, ինչ առնչւում է հայկական պատմական այդ նահանգին:

Գրքի մէջ զետեղուած են նաեւ տասից աւելի նկարներ, որոնք պատկերում են Ջաւախքի բնական տեսարանները, պատմական կոթողները եւ ազգային տարազները: Ազգագրական այս հատորը հրատարակուել է Կլենտէյլի «Սեւակ»

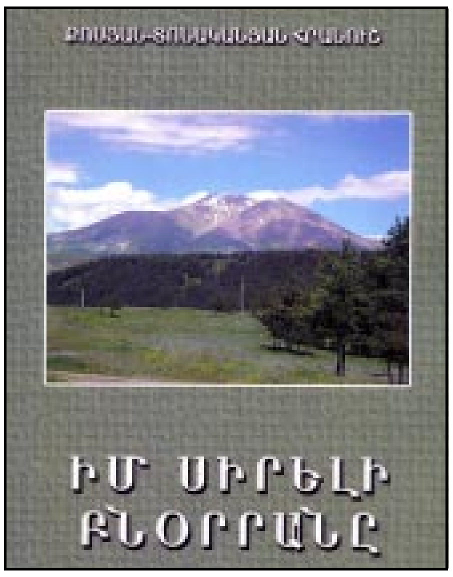

վարսայարդարման հաստատութեան տնօրէններ Տէր եւ Տիկ. Մանաւազ եւ Ժենիկ Մարտիրոսեանների մեկենասութեամբ: Սոյն հատորը ունենալու համար կարելի է զանգել (818) 243-5438 հեռախօսահամարով:

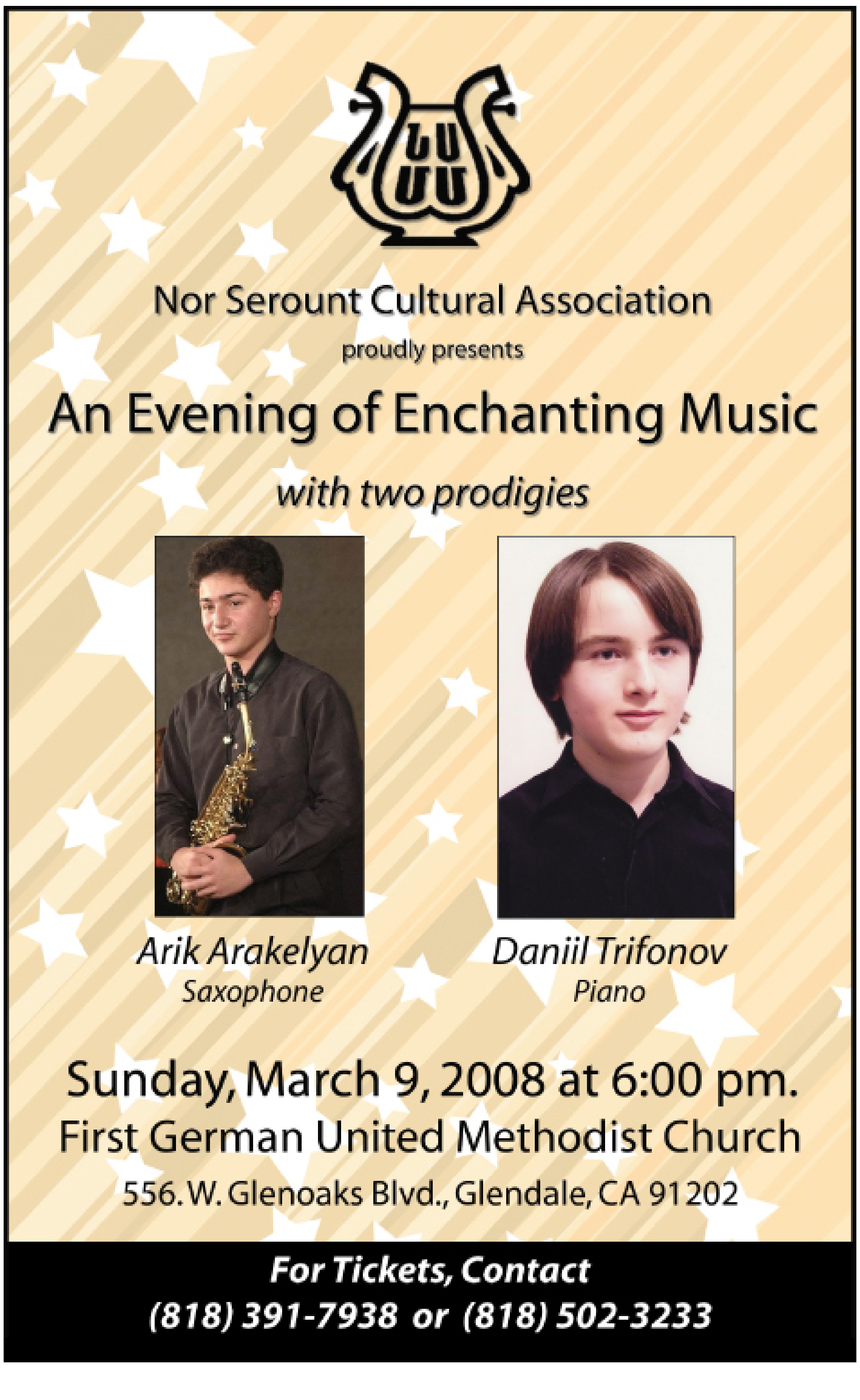

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՅ ՀՐԱՒԷՐԸ

ՆԱՀԱՊԵՏ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

Խաղաղականի այս ափերուն վրայ, մինչ մարդուս հոգին առաւել կը կլանուի նիւթեղէն հմայքով... խեղդելու չափ իր մէջ խիղճը ողորմածութեան, միւս կողմէ քիչերու հոգիին մէջ կը ծաղի տենչն ու ըղձանքը Նոր Տարուայ հաշուեյարդարին... որոնք կ՚ըմբռնեն իմաստը կեանքին՝ տեսիլով մը գեղեցիկ: Այդ քիչերէն մէկն է մեր համայնքին ծանօթ՝ սիրուած արուեստագիտուհի Սեդա Հայրիեանը որ «Friends of Angels», «Հրեշտակներու Բարեկամներ եւ Կարկաչ Հեռուստաժամ» անունով իր արդա՛ր ձայնը ունի մեր համայնքին մէջ:

Նոր Տարուայ հրաւէր...

Եւ ի՞նչ կար տարբեր այս հրաւէրին մէջ, որ հարիւրաւոր հայորդիներ համախմբած էր մէկ երդիքի տակ, մանաւանդ որ Նոր Տարին տասներեք օրով արդէն սկսած էր իր երթը պատմութեան մայթերուն վրայ:

Նոր Տարուայ հրաւէր... Յունուար 13, Հին Տոմարով:

Հայկական տոհմիկ աւանդութիւնը ո՛չ միայն կը տօնակատարուէր այդ գիշեր, այլ նիւթեղէնէն վեր... վսեմ գաղափարներով տոգորուն... Սեդա Հայրիեանի ըղձանքը մարմին կ՚առնէր Մեծ Երկրաշարժի եւ Արցախեան Պատերազմի ընթացքին թափուած կարմիր արիւններէն՝ ծլած Կարմիր Շուշաններուն, հայ ընչազուրկ երախաներուն խինդ ու ժպիտ պարգեւելու, եւ Նոր Տարուան սեմին անոնց կեանքի պայմանները բարելաւելու:

Կեանքի ըղձանք... որ կը հպի ճշմարիտ աղօթքի, ու կ՚օրհնուի Տիրոջ կողմէ: Քանզի ամէն բարեգործութիւն եւ ողորմածութիւն հաճութիւն է Տիրոջ առջեւ:

Ու այսպէս, Կլէնտէյլի MGM սրահը, փութացած էին աւելի քան 300 ընտրանի հասարակութիւն մը, որոնք գիտէին թէ ձեռնարկի հասոյթը պիտի ծառայէր Գիւմրիի Կրթութեան Բաժնի «Նոր Պարտէզ»ի թիւ 28 նախակրթարանի ընչազուրկ երախաներուն:

Հանդիսութիւնը կը վայելէր ներկայութիւնը Լոս Անճելոսի Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ կորովի հովիւ՝ Արժ. Տ. Նարեկ Ա. Քհնյ. եւ Երէցկին Մատարեանին, ինչպէս նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան Գլխաւոր Հիւպատոսութեան տեղակալ՝ Տէր եւ Տիկ. Սահակ Սարգիսեանին:

Այս առթիւ, պատրաստուած էր օրուան պատշաճ գեղեցիկ յայտագիր մը, որ անշուշտ վարեց նոյնինքն տեսլապաշտ արուեստագիտուհին՝ Սեդա Հայրիեանը:

Սուրբ Ծննդեան շարական... Հայ Լեզու... Կոմիտաս... երգ... պար... ասմունք... դուդուկ... ժողովրդական եւ ազգագրական երգեր, իրար յաջորդեցին այնքան գրաւիչ ու սիրուն, որոնք ներկայացուեցան մեր համայնքի աւելի քան քսանըհինգ տաղանդաշատ պարման-պարմանուհիներուն կողմէ, ջերմ ծափեր խլելով ներկաներէն:

Արդարեւ... յայտագիր գլխաւոր նպատակը Պարոյր Սեւակի բառերով արձանագրուած էր յայտագրին մէջ, «Բայց ես աշխարհ չկեայ որ գթացէ՛ք նվամ, ես ծնուել եմ որ գութ ու բարութիւն ցրեմ»:

Յայտագրի ընթացքին ցուցադրուած Գիւմրիի թիւ 28 նախակրթարանին կատարուած օժանդակութիւնը, կու տար վկայութիւնը Նոր Տարուայ հրաւէրին,, «գութ ու բարութիւն ցրելու» ովկիանոսներէն անդին... Մայր Հայրենիքի Գիւմրիի ընչազուրկ երախաներուն:

Այսպէս կը խլուէին յաղթանակները բարութեան:

Ու այդ երեկոյ հանդիսատես ժողովուրդը Նոր Տարուայ դոյլը լեցնելով բարութեամբ... իր սէրն ու գնահատանքը յայտնեց «Հրեշտակներու Բարեկամներ» բոլորին ծանօթ՝ Սեդա Մորաքրոջ, որ ոչինչ խնայեց «գութ ու բարութիւն ցրելու» Գիւմրիի իր կարմիր շուշաններուն:

Վարձքը կատար բոլոր նուիրեալներուն:

www.massisweekly.com updated every Friday

ՄԻԱՑԵԱԼ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՖՈՆՏԸ 2007-Ի ԸՆԹԱՑՔԻՆ $56 ՄԻԼԻՈՆ ՆՊԱՍՏ ՀԱՅԹԱՅԹԱԾ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ

2007-ի ընթացքին Միացեալ Հայկական Ֆոնտը Հայաստանին հայթայթած է $56 միլիոն արժողութեամբ մարդասիրական նպաստ՝ մեծաւ մասամբ դեղորայք եւ բժշկական պիտոյքներ, ըստ կազմակերպութեան ելեւմտական վերջին քննարկման: Տրամադրուած նպաստը կը ներկայացնէ գրեթէ կրկնակի աճ մը նախորդ տարուայ շուրջ:

Ելեւմտական քննարկումը ցոյց կու տայ նաեւ թէ Միացեալ Հայկական Ֆոնտը իր եկամուտին նուազ քան 1 տոկոսը տրամադրած է վարչական ծախսերու, մնացեալ 99 տոկոսը յատկացնելով Հայաստանի ու Արցախի ժողովուրդի օժանդակութեան:

Անցեալ 18 տարիներու իր գործունէութեամբ, Միացեալ Հայկական Ֆոնտը Հայաստան փոխադրած է $502 միլիոն արժողութեամբ մարդասիրական օգնութիւն՝ 144 թռիչքներով եւ 1,494 ծովային արկղերով:

Միացեալ Հայկական Ֆոնտը համատեղ աշխատանքն է Ամերիկայի Հայկական Համագումարին: Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեա, Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան, Հայ Օգնութեան Միութեան, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Հիւսիսային Ամերիկայի Առաջնորդարանին, Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Ամերիկայի Առաջնորդարանին, եւ Լինսի Հիմնարկին:

Յաւելեալ տեղեկութեան համար, կը խնդրուի դիմել Միացեալ Հայկական Ֆոնտի գրասենեակին՝ 1101 North Pacific Avenue, Suite 301, Glendale, CA 91202 կամ հեռաձայնել (818) 241-8900 թիւին:

ԹԵՐԹԵՐԻ ԹԵՐԹ՝ 28-ԱՄԵԱՅ «ՄԱՍԻՍ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻ ՅԱՐԳԱՐԺԱՆ ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՏՕՔԹ. Ա. ԳԱՋԱՆՃԵԱՆ

Այս հակիրճ նամակովս կը շնորհաւորեմ համայնքին հայեցի ու նուիրական շաբաթաթերթին, ձեր ու մեր «Մասիս»ին իր լուսաւոր տարեդարձի առթիւ: Կուսակցական օրգան լինելով հանդերձ՝ այն մնում է ընթերցուող, հոգու հետ զրուցող պարբերական, քանզի կուրօրէն կուսակցականացուածչէ, ուստի պիտի որ վայելի եւ յարգանք, եւ համակրանք:

Միով բանիւ, շնորհաւորում եմ նաեւ բոլորիդ, որ պայքարում էք գրաւոր հայերէնի պահպանման խրամատներում: Ազգային փառք ու պատիւ ձեզ:

Վերոյիշեալ անաչառ, բարի եւ ազգօգուտ մաղթանքներով՝ ձեր

ԳԱՐՈՒՇ ՀԱՐԵԱՆՑ

Հայ Թելեժամը Կը Վերադառնայ
18ը Ալիքի Վրայ
Ոչ թէ մէկ, ոչ թէ 2, ոչ թէ 3 ժամ, այլ Օրուան 24 ժամերը
Շաբաթը 7 օր անվճար
Հարկ չկայ բաժանորդագրուելու – 40 Յաւելեալ ալիքներ

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել Հայկական Թելեժամ
(818) 982-2400

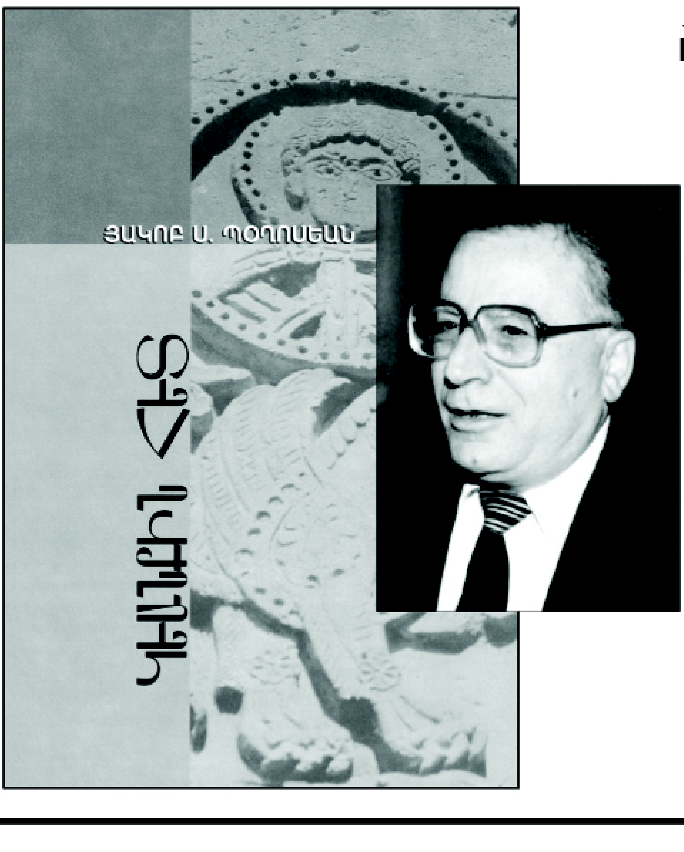

Թէքէեան Մշակութային Միութեան
Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղ

ՅԱԿՈԲ ՊՈՂՈՍԵԱՆԻ
«ԿԵԱՆՔԻՆ ՀԵՏ»

Գիրքի Ներկայացում

Ելոյթ կ՚ունենան՝
ՓՐՈՖ. ՕՇԻՆ ՔԷՇԻՇԵԱՆ *(Գիրքի մեկնաբանութիւն)*
ԴՈԿՏ. ՄԻՆԱՍ ԳՈՃԱՅԵԱՆ *(Խմբագրի խօսքը)*

Վկայութիւններ
Գեղարուեստական բաժին
ՆՈՒՆԷ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ
ԱՆԱՀԻՏ ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ
ԼԵՒՈՆ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

Հանդիսավար՝ **ԲԱՐՍԵՂ ԳԱՐԹԱԼԵԱՆ**

Կիրակի, Փետրուար 24, 2008 – Կ.Ե. 6:00
Կլենտէյլի Կեդրոնական Գրադարան
222 E. Harvard, Glendale

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ

ԿԻՐԱԿՈՍ ԳԱՆՁԱԿԵՑԻ «ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ» (ԺԳ ԴԱՐ)

Մուտք

Կիրակոս Վարդապետ Գանձակեցիի «Պատմութիւն Հայոց» երկը 13րդ դարուն գրուած անգուգական գործ մըն է իր ժամանակաշրջանի հայոց եւ միջազգային իրադարձութեանց վերաբերեալ, ընդարձակ, մանրամասն եւ ստուգապատում: Գործին տիտղոսանունը աւելի երկար է, նշելով պատմագրութեան շրջանը, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչէն մինչեւ իր օրերը, ներառնելով նաեւ իր՝ Կիրակոսի անունն ու Գետիկ Վանքի իր պատկանելիութիւնը: Սոյն աշխատանքը լիովին սերտած ու քննական հրատարակութեամբ ի լոյս ընծայած է Կարէն Մելիք-Օհանջանեան 1961 թուին Երեւանի Ակադեմական հրատարակչութենէն:

Հեղինակը

Գանձակեցիի երկը մեզի հասած է 40-է աւելի ձեռագիր օրինակներով որ ինքնին ցոյց կուտայ գործին մեծ կարեւորութիւնն ու օգտակարութիւնը սերունդէ սերունդ: Անոնցմէ 28 օրինակներ ի պահ դրուած են Երեւանի Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին մէջ: Անկասկած հեղինակին անունը եղած է Կիրակոս Գանձակեցի, ծնած Գանձակ քաղաքին մէջ 1200 կամ 1202 թուականներուն: Եղած է ուսեալ վարդապետներէն մին Գետիկ Վանքին, եւ բանասէրներ զինք նոյնացուցած են Կիրակոս Երզնկացիի եւ Կիրակոս Արեւելցիի հետ, յենլով «Յայսմաւուրք» մատեանի մէկ յիշատակարանին վրայ՝ ընդօրինակուած իր կողմէ 1269 թուականին:

Յիշեալ յիշատակարանը զինք Արեւելցի եւ ոչ թէ Գանձակեցի կը կոչէ տալով նաեւ իր ծննդեան ճիշդ թուականը: Բանասէրներ եզրակացուցած են թէ Կիրակոս պատմիչ երեք ազգանուններով նոյն անձնաւորութիւնը եղած է՝ Գանձակեցի, Երզնկացի, Արեւելցի:

Կիրակոս եղած է այն քիչերէն որ հետաքրքրական ինքնակենսագրութիւն մըն ալ հասցուցած է մեզի: Շատ կապուած ըլլալով իր ուսումնական կեդրոնին՝ Գետիկ Վանքին, աշակերտած է եւ հիացած նշանաւոր Վանական Վարդապետին, որ մեծ ուսուցիչներէն եղած է Գետիկ Վանքին, որուն շուքին տակ Կիրակոս ուսած է «երկար տարիներ», ինչպէս ինք կ'ըսէ: Վանական Վարդապետ Գետիկ Վանքէն ետք հաստատած է Խորանաշատ Վանքը 1220 թուականին, ուր Գանձակեցի եւս աշակերտեցաւ իրեն՝ մինչեւ 1225: Վանական Վարդապետ մեռած է 1251 թուականին: Սակայն Մոնկոլներ երբ Հայաստան արշաւեցին, կործանեցին Խորանաշատը, ու Կիրակոս գերի տարուեցաւ 1236 թուին, բանտարկուեցաւ, եւ սակայն նոյն տարին ազատ արձակուեցաւ, նոյնիսկ օգտակար հանդիսանալով Մոնկոլներուն որպէս թարգման իր գիտցած երկու լեզուներուն շնորհիւ՝ թրքերէնի եւ պարսկերէնի:

Դիւանագիտական Յարաբերութիւններ

Կիրակոս՝ «Արեւելցի» անունը կրեց քանի որ Կիլիկիոյ լատինադաւան արեւմուտքի հակառակորդ խումբին կը պատկանէր՝ Արեւելեան Վարդապետներուն հետ: Իր կողմնորոշումը կուգար իր սիրեցեալ ուսուցիչ Վանական Վարդապետէն եւ դասակից Վարդան Արեւելցի Վարդապետէն, որոնք Գանձակեցիի բառերով «վարդա-պետական եւ դաւանական հեղինակութիւններ» էին: Հոն՝ դէպի Արեւելք էր ուղղուած հեղինակութեան ղեկը հայ եկեղեցւոյ դաւանութեան նկատմամբ:

Կիրակոս անձնական հանդիպում մը ունեցած է Կիլիկիոյ Հեթում Թագաւորին հետ 1225 թուին երբ Թագաւորը Մոնկոլիոյ մայրաքաղաք Սամարղանդէն կը վերադառնար, եւ ճամբու ընթացքին կը հանդիպէր Կիրակոսի Հայաստանի Արագածոտն նահանգի Վարդենիս գիւղին մէջ, ուրմէ Գանձակեցին կը լսէր «իր տեսած բարբարոս ցեղի՝ Մոնկոլներու մասին»: Հեթում գացեր էր հաշտութիւն մը կնքելու, ազատելու համար իր երկիրը Մոնկոլեան արշաւանքներէն: Իր եղբայրը Սմբատ Գունտըսդապլը նախ պաշտօնապէս ուղարկած էր Գարագորում 1248 թուին, ուրմէ հինգ տարի ետք 1253-ին Հեթում անձամբ գացած էր տեսակցելու Մոնկոլ Մանկու Խանին հետ: Այս բոլորի մասին կը կարդանք Կիրակոսի գիրքէն:

Կիրակոս Սիս կը գտնուէր վերոյիշեալ «Յայսմաւուրք» մատեանի գրութեան տարին, 1269-ին, զոր ինք գրեց ու աւարտեց: Իր մահուան թուականը կը ճշդէ Գրիգոր Ականց, երբ կ'ըսէ. «Հայոց 720 թուականին (Քրիստոսի 1271 թ.) իրենց հանգիստը մտան հայոց զոյգ բազմերախտ վարդապետները Վարդան եւ Կիրակոս»: Կիրակոս Գանձակեցի ծնած էր 1200 թուին եւ մահացած 1271 թուին:

Բովանդակութիւնը

Կիրակոս Գանձակեցի իր «Պատմութիւն» գործին ձեռնարկեց 1241 թուի Մայիս 19-ին, Հոգեգալստեան Կիրակի օրը, ինչպէս ինք կը նշէ: Աշխատած է անոր վրայ քսան տարիներ ու վերջացուցած զայն: Երկին Ա մասը թէեւ նախորդ պատմիչներու գրածներէն քաղուած է, Բ մասը շատ աւելի հետաքրքրական, արժէքաւոր եւ այժմէական նիւթեր կը բովանդակէ «ականատես»ի վկայութիւններով ու փորձառութեամբ ճոխացած: Գործը աւարտած է 1265 թուի Մոնկոլ Ապաղու Խանի եւ Բիւզանդիոնի Միքայէլ 8-րդի դստեր Դեսբոնիայի ամուսնութեամբ: Գիրքի եզրափակման մասին կը վկայէ իր դասակիցը՝ Վարդան Վարդապետ Արեւելցի, յայտնելով թէ «Նոյն 1265 տարին Վանական Վարդապետն ու Կիրակոս գրեցին Մոնկոլներու, պարսից, աղուաններու, հայոց, վրացիներու եւ յոյներու մասին»:

Կիրակոսի երկը ունի յատկանշական առաւելութիւն մը եւս: Ան օգտագործած է Գետիկ Վանքի եւ այլ հնութեանց պատերուն վրայ փորագրուած արձանագրութիւնները: Երբ գրած է Մխիթար Գօշի եւ Գետիկ Վանքի մասին, արտագրած է նման փորագրուած տեղեկութիւններ վանքի շինարարութեան, շինարարներու եւ բարերարներու մասին: Անտարակոյս Գանձակեցի իր յաջորդ սերունդներու պատմիչներուն կողմէ ընտիր ու վստահելի պատմիչ մը նկատուած է, յատկապէս Մոնկոլներու ի Հայաստան կատարած աւերիչ արշաւանքներու մասին:

Գանձակեցիի գործին զուգահեռ կ'ընթանայ պարսկերէն գրուած ժամանակակից պատմագրութիւն մը՝ գրուած Րաշիտ Ալ-Տինի կողմէ (1247-1318), որ կը բովանդակէ լայն տեղեկութիւններ Մոնկոլներու պատմութեան, ինչպէս նաեւ Հնդկաստանի եւ Եւրոպիոյ մասին: Այս գիրքը որ կը կոչուի «Ճամիլ Ալ-Թաուարիխ» (Պատմութիւններու Հաւաքածոյ), կուգայ լրացնելու Կիրակոսի գիրքին անաւարտ մնացած մասը: Նոյնը կարելի է ըսել նաեւ Վարդան Արեւելցիի, Կիրակոսի դասակիցին գրած «Պատմութիւն»ը որ եզրափակիչ մասը կարելի է նկատել Կիրակոսի գործին:

Կարեւոր է նշել նաեւ որ Գանձակեցիի գործի վերջաւորութեան հայ եկեղեցւոյ վարդապետութեան վերաբերեալ բաժին մըն ալ կայ, ուր Ներսէս Շնորհալի Հայրապետի Հաւատոյ Հանգանակը լրիւ արձանագրուած է: Բնագիրը հարազատ է եւ նոյնը ինչ որ իր «Ընդհանրական Թուղթ»ին մէջ կը կարդանք: Կիրակոս ընդգրկած է նաեւ Կոստանդին Բարձրբերդցի կաթողիկոսի (1221-1267) կոնդակը Սիսի եկեղեցական ժողովի մասին որ գումարուեցաւ 1243 թուականին, ուր նաեւ 24 որոշումներ առնուեցան որոնք լրիւ կան այս երկին մէջ: Կիրակոս ունի նաեւ Սուրբ Հոգւոյ Բխման վարդապետութեան ուղղադաւան բանաձեւը, որ է «բխումն ի Հօրէ», որուն համար ալ ինք կ'աւելցնէ, ըսելով թէ «այդ Հայ Եկեղեցւոյ կողմէ եւ Կիրակոսին կողմէ ընդունելի է, այսինքն Ս. Հոգւոյ բխումն ի Հօրէ, եւ յայտնուած Որդւոյն կողմէ»:

Կիրակոս եւ Վարդան

Վարդան Արեւելցի գրած է իր կարեւոր երկը յայտնելով որ օգտագործած է Կիրակոսի «Պատ-մութիւն»ը յատկապէս աղուաններու, պարսիկներու, հայերու եւ յոյներու մասին գրած ատեն: Վարդան Աղուանից ազգը կը կոչէ «Ազգին նետողաց», այսինքն նետ քաշող ժողովուրդ: Կ'ըսէ նաեւ թէ օգտագործած է Վանական Վարդապետի գրածները նոյն ազգերու մասին թէ՝ «անոնք որոնք մանրամասնօրէն գրուած էին երանելի զոյգ վարդապետներուն Վանականի եւ մեր սրտակից եղբօր Կիրակոսի կողմէ, զորս չհամարձակեցանք գրել վերստին երրորդ անգամն ըլլալով, բայց միայն համառօտիւ կարեւոր նիւթերը արձանագրելով»:

Թէեւ Վարդան օգտուած է Կիրակոսէն, ինչպէս Մելիք-Օհանջանեան նկատած է, երբեմն նորութիւններ եւս գտնուած են Վարդանի մօտ, որով յայտնի կ'ըլլայ տարբեր աղբիւրներու օգտագործումը Վարդանի եւ Կիրակոսի կողմէ անկախաբար իրարմէ: Նոյնիսկ, ըստ Մելիք-Օհանջանեանի, թերեւս Վանական Վարդապետի կորսուած գործն է որ տեսած ըլլար Վարդան ու գործածած զայն: Գանձակեցիի անաւարտ մնացած մասը կը վերաբերի Մոնկոլ Ապաղու Խանի (1257-1267) արշաւանքի մասին դէպի Դարպանդ, Կուր գետի ափին, որուն դիմացի ափը դիրք գրաւած էր Ապաղուի բանակը:

Our goal is to make staying healthy easier with a variety of affordable plans to fit your needs. For over 65 years, Blue Cross has been a leader in California offering quality health care coverage with over 41,000 doctors and 400 hospitals in our network. We offer:

- Prescription Drug Coverage
- Individual and Family Plans
- Plans for Small Businesses
- Dental Coverage
- Medicare Supplement Plans
- Life Insurance *by BC Life & Health Insurance Company*
- HSA-Compatible Plans *by BC Life & Health Insurance Company*
- Integrated Workers' Compensation *by Employers Compensation Insurance Company*

Call now and let me help take the worry out of your health care!

HARUT DER-TAVITIAN
Authorized Independent Agent
1807 W GLENOAKS BLVD. #202
GLENDALE, CA 91201
(818) 502-3233
HARUT@EXCELHYE.COM
WWW.EXCELHYE.COM
CA Insurance
License #0B28270

BlueCross of California
The Power of Blue.℠

Blue Cross of California (BCC) and BC Life & Health Insurance Company (BCL&H) are Independent Licensees of the Blue Cross Association (BCA). The Power of Blue and the Blue Cross name and symbol are registered service marks of the BCA. ©2005 BCC. CAN119

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆԻ ՅՈԲԵԼԵԱՆԻ ՆՇՈՒՄԸ ԵՐԵՒԱՆՈՒՄ

ԱԻԴԱ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ
(ԱՒՍՏՐԱԼԻԱ)

... Գրեթէ երկու ամիս, մեր թերթի »Գրաւուած թուականներ« բաժնին մէջ, ընթերցողներու ուշադրութեան կը յանձնէինք, թէ Դեկտեմբեր 1ին տեղի պիտի ունենայ յոբելինական երեկոյ՝ նուիրուած յայտնի կոմպոզիտոր, դիրիժոր, գրող եւ հասարակական գործիչ Հենրիկ Անասեանի ծննդեան 70 եւ ստեղծագործական-կատարողական գործունէութեան 50-ամեակը:

Հանգամանքներու բերումով երեկոն տեղի չունեցաւ եւ յետաձգուեցաւ ալ աւելի յարմար թուականի մը համար:

Թերթի բազմաթիւ ընթերցողներու հետաքրքրութեանը յագուրդ տալու համար, դիմեցինք Պրն. Անասեանին.

- Մաեստրօ, կրնա՞ք քանի մը բառերով ըսել, թէ ինչո՞ւ տեղի չունեցաւ ձեր յոբելինական երեկոն:

- Կրնամ, եւ ալ ալ ոչ թէ իմ բառերովս, այլ Գաբրիէլ Սունդուկեանին բառերով, որ կ՚ըսէ. »Գելի վիզը ընդուր ա հաստ, որ իր գործերն՝ իրա ձեռով ա անում...«:

- Կարծում եմ, որ Երեւանում, Հայաստանի Մշակոյթի Նախարարութեան կողմից կազմակերպուած իմ յոբելինական երեկոն շատ աւելի յիշարժան է, քան կարող էր լինել այստեղ: Այնպէս որ, քո թերթի ընթերցողներն ու իմ արուեստը գնահատողները, կարծում եմ, փոքրիշատէ տպաւորութիւն ստացան դիտելով շնորհալի ասմունքող, հաղորդավարուհի Նունէ Աւետիսեանի »Բարեւ« յայտագիրը, որի ընթացքում 4 օր շարունակաբար սփռուեց իմ յոբելինական երեկոյի տեսագրութիւնը:

- Ընթերցողներին եւ հեռուստադիտողներին յաւելեալ տեղեկութիւններ տալու համար, ես դիմեցի Սիտնէյում բնակուող հիանալի երգչուհի Աիդա Աւետիսեանին, որը որպէս համերգի մենակատար, յանձն առաւ նկարագրել իր տպաւորութիւնները՝ իմ յոբելինական երեկոյից:

ԽՄԲ.

- Զանգ Լոս Անճելոսից, այն էլ՝ կէսգիշերին.

- Աիդա ջա՛ն, քեզ ենք նայում Երեւանից, Անասեանի յոբելինական երեկոյին ես երգում, Նունէի «Բարեւ» ծրագրի մէջ են քեզ ցոյց տալիս: Այդ ինչ լա՜ւ ես երգում աղջիկս...

... Իմ մտքով երբեք չի անցել, որ ինչ որ մի օր, կարող եմ ելոյթ ունենալ Երեւանի ամենահեղինակաւոր սրահում՝ Արամ Խաչատուրեանի անուան համերգային մեծ դահլիճում, այն էլ մեր մաեստրոյի՝ Հենրիկ Անասեանի շնորհիւ:

Դեռ մաեստրոյին չհանդիպած, Օպերային Թատրոնի՝ բոլորին յայտնի, տարբեր ձեռնարկների յայտարարութիւններով լի հսկայ ցանկապատից վեր, առանձին մի տեղում փայլում է Հենրիկ Անասեանի յոբելինական երեկոն աւետող մեծածաւալ պաստառը:

- Եւ ի՞նչ, - երեկոյի գեղարուեստական յայտագրին մասնակցող արուեստագէտների մէջ է նաեւ իմ անունը: Միւս մենակատարներն են՝ Մարիետա Անասեան, Լէյլա Սարիբէկեան, Աննա Մայիլեան, Համլետ Գէորգեան եւ Արսէն Գրիգորեան:

Եւ, ամենագրաւիչն այն էր, որ երեկոյին մասնակցում էր նաեւ երեք տարի առաջ հիմնադրուած Հայաստանի ազգային նուագարանների նուագախումբը՝ Նորայր Դաւթեանի ղեկավարութեամբ:

Ես լաւ գիտեմ, թէ ինչպէս կոմպոզիտոր Արա Գէորգեանը որքան ջանք թափեց ինքնուրոյն, առանց վարձատրութեան աշխատող 40 շնորհալի երաժիշտներից կազմուած այդ հիանալի խմբին կառավարական հանագամանք ձեռք բերելու համար: Եւ, վաղամեռիկ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարեանը, ի պատիւ իրեն, կարծում եմ, ապահովեց ժողովրդական եւ քաղաքային երաժշտութեան յարատեւ ընթացքը մեր երաժշտական աշխարհից ներս:

Իսկական հայ երաժշտութեան վերոնշեալ մենակատարները սիրայօժար յանձն էին առել կատարել կոմպոզիտոր Հենրիկ Անասեանի երգերը՝ նրա յոբելինական երեկոյին:

Եւ՝ ամենակարեւորը.

Որքան որ ինձ յայտնի էր, Անասեանի երգերը կատարուելու էին սիմֆոնիկ նուագախմբի ընկերակցութեամբ, մանաւանդ որ նա այդ երգերը նախապէս գործիքաւորել էր սիմֆոնիկ նուագախմբի համար, ի՞նչ էր պատահել, որ նա հրաժարուել էր այդ մտքից եւ նոր գործ ստեղծել իր համար.

- Ես անցեալ տարի լսել էի Նորայր Դաւթեանի (որ, որպէս քամանչահար նախկինում նուագել էր իմ ղեկավարութեան ներքոյ) նորաստեղծ այդ նուագախմբի կատարումները, -ասում է Հենրիկ Անասեանը, - եւ լաւ տպաւորութիւն էի ստացել, խոստացել էին ղեկավարին եւ, իսկապէս շնորհալի երաժիշտներին, իմ գործերով համալրել իրենց յայտագիրը:

- Եւ ահա, եկել էր յարմար առիթը՝ այդ նուագախմբին օգտագործելու իմ յոբելինական երեկոյին, սակայն, պիտի խոստովանեմ, որ իմ այդ մտայղացման իրականացումը շատ թանկ նստեց ինձ վրայ: Ես ստիպուած եղայ տասներկու գործերի յարմար նոր մշակում եւ գործիքաւորում անել, գործեր, որոնք նախապէս մշակուել էին սիմֆոնիկ նուագախմբի համար:

Ես, իհարկէ գիտէի, որ Անասեանը գիշերը ցերեկին խառնած, երեք ամիս շարունակ, համակարգչի օգնութեամբ, աշխատում էր հասցնել յայտագիրը: Նուագախմբի անդամները, անհամբեր սպասում էին իրենց համար ստեղծուելիք նոր յայտագրի երեւան գալուն:

Եւ, տեսնել էր պէտք նրանց ոգեւորութիւնը՝ Հենրիկ Անասեանի երգերի կատարման ժամանակ: Իրենց համար մի նոր աշխարհ էր բացուել: Նուագախումբը հնչում էր սիմֆոնիկ նուագախմբի նման: Ամէն մի կատարող, լարուած հետեւում էր դիրիժորի ցուցմունքներին: Ինչպէս ասում են՝ «բան կար նուագելու» եւ ոչ թէ «դամ պահելու»: Ամէն մի գործիք հնչում էր իր ձայնածաւալի լաւագոյն, ընտրովի հատուածներում:

- Ես մշտապէս ձգտել եմ, - ասում է Հենրիկ Անասեանը, - բարձրացնել հայկական ժողովրդական գործիքների վարկը երաժշտական կատարողական աշխարհում: Դա է պատճառը, որ իմ գործիքաւորման քուրայում կերտւում է մի համաձուլուածք, որի ամէն մի բաղադրատարր, հաւասար իրաւունքով է հանդէս գալիս, մեր մայր հայրենիքում:

Աննա Մայիլեան, - որ հոգեւոր երգերի անգուգական փոքրաթիւ երգչուհիներից մէկն է, Լէյլա Սարիբէկեան, - որն իր սքանչելի երգով հազարաւոր մարդկանց «պարել տուեց» Արագածի ստորոտին, Համլետ Գէորգեան, - որը բոլորովին նոր շունչ բերեց մեր ժողովրդական եւ գուսանական երաժշտութեանը, տասը տարի առաջ Հալէպից Հայաստան ներգաղթած Արսէն Գրիգորեանը, - որն ամէն ինչ անում է մեր աւանդական երգն ու պարը նորովի հրամցնել մեր հասարակութեանը, արտերկրից հայրենիք ժամանած բնածին երեւանցի, երգչուհի Մարիետա Անասեանը, - որ երեսուն տարի շարունակ բարձր է պահել հայ քաղաքային եւ հոգեւոր երգերի դրօշը օտար ափերում:

Վստահօրէն կարող եմ ասել, որ եթէ երեկոն յոբելինական չլինէր, այլ պարզ մի սովորական համերգ, ապա համերգային բաժնի բազմաթիւ երգեր կը կրկնուէին: Հազար երեք հարիւր հանդիսականներ, ըստ որում, եթէ կարելի է ասել, ընտրովի հասարակութիւն, գիտէր թէ ինչու եւ ինչի համար է եկել:

Երաժշտական ամէն մի ելոյթից յետոյ, դահլիճը ցնծում էր ծափահարութիւններից, եւ միայն երեկոն վարող տաղանդաւոր դերասան Ազատ Գասպարեանին էր յաջողւում կատակախառն միջամտութիւններով հանդարտեցնել հասարակութեանը:

Կոմպոզիտոր Հենրիկ Անասեանը քնարական երգերի հեղինակ է: Ճիշդ է, որ նա գրել է նաեւ բազմաթիւ մեծածաւալ ստեղծագործութիւններ, բայց ամենահրապուրիչը նրա երգարուեստն է: Հենց միայն երգերի անուանումները խօսում են նրա սիրոյ, աշխարհին, հայրենիքին, մարդկանց ու բնութեանը մշտապէս սիրահարուած լինելու մասին:

Ահա դրանցից մի քանիսի անուանումները, երգեր, որոնք կատարուեցին նրա յոբելինական երեկոյին:

«Սէրն է գալիս» (խօսք՝ Հենրիկ Անասեան), - առաջին կատարում, մենակատար՝ Լէյլա Սարիբէկեան:

«Սիրում եմ» (խօսք՝ Աւետիս Իսահակեան), մենակատար՝ Իդա Աւետիսեան:

«Նորից էկան էն հաւքեր» (խօսք՝ Յովհաննէս Թումանեան), մենակատար՝ Աննա Մայիլեան:

«Հին կարօտ» (խօսք՝ Պարոյր Սեւակ), - առաջին կատարում, մենակատար՝ Համլետ Գէորգեան:

«Երազ սէր» (խօսք՝ Հենրիկ Անասեան), մենակատար՝ Արսէն Գրիգորեան:

Ինձ բաժին էր ընկել «Սէրս քամեմ հոգուդ մէջ» եւ Պ. Սեւակի խօսքերով գրուած «Քո պատճառով» երգերը: Եւ, պիտի խոստովանեմ որ մաեստրոն միայն առաջին երգն էր ընդգրկել յայտագրի մէջ, սակայն չափազանց գոհ լինելով իմ կատարումից, երեկոյից մի քանի օր առաջ առաջարկեց երգեր նաեւ երկրորդ երգը:

Երեկոյի գեղարուեստական բաժնի մէջ առաջին անգամ կատարուեցին նաեւ Հենրիկ Անասեա-

Շար.ը էջ 18

Հայկական եւ Արաբական
Պարի Դասընթացքներ

Տեղի պիտի ունենան ամէն Շաբաթ
կէսօրէ առաջ ժամը 11:30էն
մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 1:00

Ղեկավարութեամբ Պարաւոյց՝
Օր. Ալին Պօղարեան

Անոնք որ հետաքրքրուած են եւ կ՚ուզեն մաս կազմել
կրնան անձամբ ներկայանալ ամէն Շաբաթ օրերը,
կամ հեռաձայնել հետեւեալ թիւին՝ (626) 398-0506
Հասցէ՝ 1060 N. Allen Ave., Pasadena

ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԷՋԵՐԷՆ ՀՆՉԱԿԵԱՆՆԵՐՈՒ ԽՈՒՄԲԵՐ ԿԸ ՊԱՇՏՊԱՆԵՆ ՋԱՒԱԽՔԻ ԱԽԱԼՔԱԼԱՔԻ ՇՐՋԱԿԱՅ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԱՀԷ ԱԶԱՊԱՀԵԱՆ

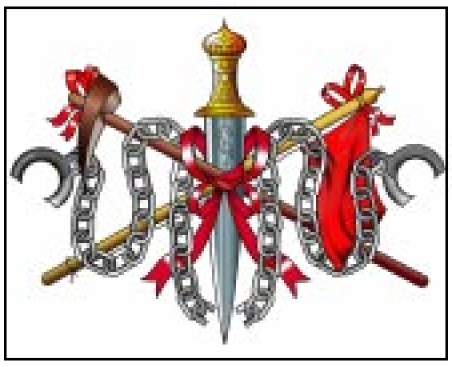

1900 թուականներէն սկսեալ Ջաւախքի հայութիւնը ենթարկուած ըլլալով թուրք գիւղապետներուն ճնշումներուն եւ կեղեքումներուն, Հնչակեան կուսակցութեան Մաշատի Ակոբի ֆետայական խումբը այդ շրջանի լեռներուն վրայ կը կատարէր հայապաշտպանման հսկողութիւն, պաշտպանելով հայերը եւ անոնց ինչքերը:

Այս մասին լայն վկայութիւններ կու տայ Թիֆլիսի մէջ հրատարակուող ՄՇԱԿ թերթը:

Այնտեղ, յատկապէս կը յիշատակուի շատ մեծ կարեւորութիւն ունեցող դէպք մը, եւ այդ առիթով տեղի ունեցած կառավարական հակազդեցութիւնն ու թշնամական վերաբերմունքը հայկական գիւղերու անմեղ բնակչութեան դէմ:

Կը ներկայացուի կատարուած ահաբեկումը եւ Ախալքալաքի գաւառապետի անընդունելի պատիժը, շրջանի չորս հայաբնակ գիւղերու դէմ:

Այսպէս կը գրէ ՄՇԱԿ թերթը «Գաւառի հարուստ բէկերից մէկը, Բորչալվեցի երեք բէկերի հետ միասին Ախալքալաք քաղաքից Սադամօ վերադառնալիս, ճանապարհին, Գանձա, Հեշտիա, Մեծ եւ Փոքր Արագեալ, Սաթգիւղերի միջեւ ընկած տարածքում յարձակման էր ենթարկուել Մաշատի Ակոբի գլաւորած հնչակեան հինգ հոգուց բաղկացած խմբի կողմից եւ սպանուել... Զնայած թերթում հասկնալի պատճառներով յարձակումը բնորոշւում է աւազակային եւ յարձակող խումբը աւազակախումբ, սակայն բոլորովին էլ այդպէս չէր»: Վկայութիւնները, որոնք լոյս տեսած են Վահան Տէրեանի մասին պատրաստած Սուքիասեանի կենսագրականին մէջ կու տայ յաւելեալ տեղեկութիւններ:

Այս դէպքը բաւական տեղական եւ վրացա-թրքական շրջանակներու մէջ մեծ աղմուկ եւ էթնիկ տագնապներ կը ստեղծէ: Այս թուրք Ասլան բէկի գերդաստանը եւ անոնց ենթակայ գիւղացիներէն քառասուն հեծեալներ ճամբայ կ'ելլեն դէպի պատահարի վայրը: Անոնց կ'ընկերակցի նաեւ ոստիկանապետը եւ քննութիւններ առաջ կը տարուին: Ձերբակալութիւններ կը կատարուին, իբրեւ կասկածելիներ: Դէպքին մեծ կարեւորութիւն տալով գաւառապետը կը ջանայ գոհացնել թուրք զանգուածը, եղածը համարելով ժողովուրդին կողմէ եղած ըմբոստութիւն:

Այսպիսի ըմբոստութիւններ հայերու կողմէ յաճախ եղած են բէկերուն խստացուցած ճնշումներուն դէմ:

Վահան Տէրեան այդ օրերուն, այսինքն 1908 Յուլիս 28-ին այնտեղի մասին կը ներկայցնէ իր տպաւորութիւնները, երբ Մոսկուայէն իր գիւղը կու գայ հանգստանալու համար եւ բնականաբար կ'իջեւանի իր հօր՝ շրջանի քահանային տունը:

Իշխանութիւնները չկարողանալով գիւղացիներուն մէջ գտնել ահաբեկման հեղինակները, զայրոյթով կ'առնեն ծայրայեղ որոշում մը, որ ռուսական բացատրութեամբ կը կոչուի էկզեկուցիա, այսինքն պատիժի ենթարկել: Եւ այդ պատիժը փրոֆ. Սուքիասեան Վահան Տէրեանի մասին գրելով կը յայտնէ, «որ չորս գիւղերի վրայ կը բանեցուի պատիժը: Ոստիկանութեան անգամ մը եւս անյաջող փորձէն ետք, այդ գիւղերը կ'ուղարկուին 200 քազաքներ, իւրաքանչիւրը երկու ձիերով, որպէս էկզեկուցիա տեղաւորւում են չորս գիւղերում, մեծ աւերածութեան մատնելով տեղացիների տնտեսութիւնը: Քազաքները այնքան առաջ կ'երթան որ բացի իրենց բարբարոսական արարքներէն կը պահանջեն կանայք:

Այս կացութենէն դուրս գալու համար Տէր Սուքիաս, Վահան Տէրեան եւ իր եղբայրը իրաւաբան Աշոտ Տէր Գրիգորեան կը մեկնին Ախալքալաք եւ ուժեղ ազդեցութեամբ միջամտութիւն կը կատարեն յաջողելով վերացնել այդ ահաւոր պատիժը հայկական գիւղերուն վրայէն:

1908 Օգոստոս 14ին, այս անգամ հարցը Թիֆլիսի նահանգապետին հասած ըլլալով՝ շնորհիւ Տէր Գրիգորեան ընտանիքին՝ Վոգինօ Վոզինքսքին կը ժամանէ Գանձա եւ Տէր հօր տան մէջ արժանանալով սիրալիր ընդունելութեան ներում կը շնորհէ բոլորին եւ շրջանը կը խաղաղեցնէ:

Ջաւախքի մէջ եղած հնչակեաններու այս յեղափոխական հսկողութիւնը, նաեւ իրենց տարածած սարսափով, տեսակ մը հանդարտութիւն բերած էր այդ շրջանին մէջ, ուր մնայուն կերպով գոյութիւն ունէին թուրք աւազակ խումբերու թալաններն ու սպանութիւնները: Գիւղացիները չունէին պատեհութիւնը վայելելու կառավարական հովանաւորութիւնը: Այդ օրերուն հայ գիւղացիներու բողոքին վրայ էր որ գաւառապետը նշանակած էր Ախալցխացի Ասլան Ասլանեանը որպէսզի իր խումբով պայքարի աւազակներու դէմ:

Այս պաշտպանութիւնը առաւելաբար անուանական եղած է դժբախտաբար:

ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ ՀԱՅ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՆՈՐ ՀԱՄԱԼԻՐԻ ԳՆՄԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Շարունակուած էջ 7-էն

Աստուծոյ, այս ընծայուած ուրախ առիթին համար, ուր պիտի վայելենք մեր սեփական դպրոցի համալիրը:

Գոհունակութիւն եւ շնորհակալութիւն կը յայտնենք, բոլոր անոնց, որոնք աղօթեցին եւ ջանք թափեցին այս գործի յաջողութեան համար:

Բնականաբար այս քայլը հիմնական կալուածային ներդրում մըն է, ապագայի համար: Կալուածին գնման գինը 7 միլիոն տոլար է, որուն 5.5 միլիոն տոլարը փոխ առնուած է դրամատունէ եւ Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութենէն, որպէսզի պէտք եղած գումարը ամբողջանայ:

Հոգաբարձութիւնը պիտի սկսի դրամահաւաքի աշխատանքներուն այժմու պարտքը կարենալ նուազեցնելու մտահոգութեամբ:

Հարաւային Քալիֆորնիան ամենէն կարեւոր գաղութն է սփիւռքի մէջ, ուր հայկական վարժարաններ զօրավիգ կը հանդիսանան հայ համայնքին: Դպրոցս կը խնդրէ ձեզմէ, որ նեցուկ կանգնիք մեր թանկագին Սահակ-Մեսրոպ Վարժարանին:

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար կրնաք հեռաձայնել՝ (626) 798-5020 թիւին:

«ՁԷՄԻՐԷ»Ն ԴՈՒՌԸ ԿԸ ԹԱԿԷ

Շարունակուած էջ 7-էն

րութիւն կ'առնէ իր արարումէն աւելի քան դար մը ետք:

«Զէմիրէ»ի ներկայացումները պիտի տրուին միայն երեք անգամներ, Pasadena Civic Auditorium-ի մէջ, Մայիս 30, 31 եւ Յունիս 1, 2008ին:

Ներկայացման իրենց մասնակցութիւնը պիտի բերեն հռչակաւոր եւ տաղանդաշատ հայ արհեստավարժ արուեստագէտներ, ինչպէս նաեւ Արտաւազդ թատերախումբի եւ Լարք Երաժշտական Ընկերակցութեան անդամներ:

Զուխաճեանի երաժշտական ժառանգութեան վերարծարծումը եւ այս՝ փոշիներու տակ թաղուած գործին ծանօթացումով չ'աւարտիր ծրագրող կազմակերպիչներու նպատակը: Ներկայացման հասոյթով կը ծրագրուի տպագրութեան յանձնել Զուխաճեանի բոլոր գործերը, կորուստէ փրկելու եւ ազգային հարստութեան գանձարանին վերադարձնելու նպատակով: Այդպիսով նաեւ զանոնք տրամադրելի դարձնելու միջազգային արուեստի բեմերուն:

Կը հաւատանք թէ հայ հասարակութիւնը, զինուած նախորդ երգախաղերու բացառիկ փորձառութեամբ, իր նիւթական աջակցութեամբ եւ խուռներամ ներկայութեամբ ոչ միայն պիտի ապահովէ յաջողութիւնը այս անգամ եւս, այլ պիտի ապրի եւ ըմբոշխնէ սքանչելի ներկայացման մը անմոռանալի վայելքը:

ՔԱՋ ՆԱԶԱՐ ՌԱԴԻՈ ԵԹԵՐ ԾՕ

Ամէն Կիրակի երեկոյեան
ժամը 10:00-ից 12:00
Կլէնտէյլի 26-րդ կայանից

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին

T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863

massis2@earthlink.net

MELODY INTERNATIONAL MUSIC SCHOOL Inc.

ՄԵԼՈՏԻ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ

Join Our New Music School in Pasadena
By Experineced & Educated Teachers

Piano, Keyboard, Violin, Viola, Vocals, Singing, Guitar, Bass, Flute, Duduk, Drums & Percussion lessons for all ages and levels
Professional Digital Recording studio
for all your audio recording needs

1060 N. Allen Ave. #D Pasadena, CA 91104
Phones: (626) 797-8867 & (818) 599-1606
and
334 N. Central Avenue Unit 202
Glendale, CA 91203
Phones: (818) 244-8244 & (818) 599-1606
Visit us at: www.musiclessons4u.com

ՀՈՒՄՈՐԻ ԻՒՐԱՅԱՏՈՒԿ ԶԳԱՑՄՈՒՆՔԻ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒՄ

ԿԱՌԼԷՆ ԵՓՐԵՄԵԱՆ

Ջեմ Ֆիտչը, Օրեգոնայից, շնորհաւորեց իր ընկերներին, գոյատեւելով... երկնքում: Նրա ընկերները Սուրբ Ծնունդի շնորհաւորական բացիկներ իրենից ստացան երկու ամիս անց... իրեն մահից յետոյ: Ջեմ Ֆիտչը, որի իւրայատուկ հումորի զգացմունքով, հիանում էին իրեն շրջապատում, մահացաւ Հոկտեմբերին 88 տարեկան հասակում: Մինչ մահի պահը նա յանձնարարեց իր «հաղորդակցուհի» Պեստի Դինին, որը 30 տարի եղել էր իր անձնական վարսաւիրը, ուղարկել այդ բացիկները Պեստի-ի խօսքերով Ֆիտչը երկար ժամանակ էր պրպտում հասունացել իր վերջին «գլոբալ» հանաքը եւ մէկ շաբաթ մահից առաջ, ասած որ ձգելու ժամանակ էլ ի մնացել եւ բացիկները պէտքէ ուղարկել մինչ տարեվերջը: Դեկտեմբեր ամսին Ֆիտչի ընկերները սկսեցին ստանալ այդ բացիկները, որոնք գրուած էին նրա ձեռագրով: Բոլոր 34 բացիկների վրայ յետադարձ հասցէն գրուած էր «Երկինք»: Ես հարցրեցի Մեծ երիտասարդին – կարո՞ղ եմ արդեօք կարճ ժամանակով վերադառնամ, որ ուղարկեմ այս բացիկները: Սկզբում նա ինձ մերժեց, բայց եւ շարունակում էի պնդել եւ վերջ ի վերջոյ նա ասաց – «Լաւ վերադարձի երկիր, դու այստեղ ինձ սկսել ես խանգարել»: Նշուած էր իր բոլոր ուղարկուած բացիկներում: «Ես կ՚ուզենային պատմել ձեզ, թէ ինչպէս են այստեղ ընդանում գործերը, բայց խօսք չեմ գտնում: Աւելի լաւ է ես վերադառնամ: Մեծ երիտասարդը ասաց, որ նա շատ մեծաչափ ընդառաջ գնաց թոյլատրելով իմ ժամանակաւոր վերադարձը եւ ես չեմ ուզում իմ բախտը փորձարկութեան ենթարկել այս պարագայում: Հնարաւոր է, որ մենք շուտով կը տեսնուենք (որոնց հետ աւելի վաղ, քան դուք մտածում էք): Ցանկանում եմ ձեզ երջանքանչել Սուրբ Ծնունդը»: Այսպիսի բացիկներ ստացան Ջեմ Ֆիտչերի ընկերները: Վերոյիշեալը շատերին համոզեց, որ նա իւրայատուկ եւ մինչեւ անգամ էկստրեմազ հումորի երկրպագու էր: Հումորը մեր կեանքի անբաժանելի եւ կարեւոր մասն է կազմում եւ երբեմն օգնում է յաղթահարել կեցութեան դժուարին պահերը: Հումորը լինում է կոպիտ, նուրբ, բազմագոյն եւ նրբերանգ: Ամէնուրեք գնահատւում է Անգլիական հումորը: Երբեմն հումորը ծագում է անսովոր պահին եւ ստանում պահին բնորոշ արտայայտութիւն: Վերջերս ես այցելեցի Քենեթիի գերեզմանը Առլինգտոնեան գերեզմանատանը Ուաշինկթոնում եւ բազմաթիւ այցելուների շարքում ինձ մօտ ծագեց «Ինքնամեծարման (մտքովս) ներքոյ յիշեալ տողերը

«Տապանաքարից զարմացած,
Կարող էի կարդալ այս տողը.
«Եթէ դու լինէիր պառկած,
Ես էի կարդացողը»:

Այս հրապարակումից յետոյ, մի գուցէ ընթերցողները յիշեն հումորի (մեծատառ) յիշատակման արժանի պահեր իրենց կեանքի եւ ցանկանան կիսուել այդ մասին «Մասիս»ի էջերում:

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆԻ ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ

Շարունակուած էջ 16-էն

նի գործիքային երկու ստեղծագործութիւնները («Շանթի կարմիր կօշիկները», «Յաղթանակ»), ըստ որում «Յաղթանակ» պարը ղեկավարեց մաեստրօ Հենրիկ Անասեանը:

Ինչպէս մեր յօդուածի սկզբում ասացինք, Հենրիկ Անասեանի յոբելինական երեկոն կազմակերպել էր Հայաստանի Մշակոյթի Նախարարութիւնը: Երեկոյին ընթերցուեց Մշակոյթի նախարար Տիկ. Յասմիկ Պօղոսեանի մեծապէս գնահատելի, ողջոյնի ջերմ խօսքը, որին յաջորդեց Հայաստանի երաժշտագէտների աւագագոյն ներկայացուցիչ, բանիմաց ու չափազանց գործունեայ Արաքսի Սարեանի հանգամանալից վերլուծութիւնը՝ Հենրիկ Անասեանի ստեղծագործութեան մասին:

Անասեանի գրական գործունէութիւնը դրուատեց ներհուն մտաւորական Դաւիթ Մուրատեանը եւ յոբելեարին յանձնեց Հայաստանի Գրողների Միութեան անդամութեան պատուոյ անդամատոմսը:

Հայաստանի ռադիոյի, ի մասնաւորի, նախագահ Արմէն Ամիրեանի ողջոյնի խօսքը փոխանցեց լաւագոյնս ճանաչուած հաղորդավար եւ ասմունքող Սարգիս Նաճարեանը, որ երիտասարդ տարիներին վարել է Անասեանի ղեկավարած համերգները ու լաւագոյն յիշողութիւններ է պահպանել այդ տարիներից:

Մաեստրօ Անասեանի մաքառումներին քաջածանօթ կոմպոզիտոր Վլադիլեն Բալեանը ասաց. - «Այսքան երկար տարիներ օտարութեան մէջ ապրելով, Հենրիկ Անասեանը մնացել է որպէս հայ երաժիշտ, հայ կոմպոզիտոր, աւելին՝ իսկական երեւանցի...»:

Նշանաւոր խմբավար Յովհաննէս Չէքիճեանը Անասեանին բնութագրեց որպէս ունակ, ձեռներէց խմբավարի, որ կարողանում է իր շուրջը համախմբել բազմաթիւ երաժիշտներ:

Բանաստեղծ Արամայիս Սահակեանը ընթերցեց Հենրիկ Անասեանի նուիրուած պարոդիան՝ Սայաթ Նովայի «Քամանչա» երգի թեմաներով:

Լոս Անճելոսից յայտնի մտաւորական Օշին Քէշիշեանը հիմնականում դրուատեց Անասեանի երեսնամեայ գործունէութիւնը սփիւռքի ողջ տարածքին:

Ամբողջ երեկոն խանդավառ մթնոլորտում անցկացրած Ազատ Գասպարեանը ընթերցեց Հենրիկ Անասեանի՝ վերջերս հրատարակուած «Վերջին հեքիաթը» գրքից մի քանի հումորներ:

Կոմպոզիտոր, դիրիժոր, գրող Հենրիկ Անասեանի յոբելինակիան երեկոն աւարտուեց Զարենցի անուան տուն-թանգարանում՝ հիւրասիրութեամբ: Այստեղ ելոյթ ունեցողների մէջ պէտք է առանձնացնել գրականագէտ Սուրէն Դանիէլեանի եւ Հայաստանի Ակադեմիայի փոխնախագահ, ակադեմիկոս Վլադիմիր Բարխուդարեանի շնորհաւորական ելոյթները:

- Շնորհակալութիւն մաեստրօ Հենրիկ Անասեան, մեզ՝ արուեստագէտներիս այսպիսի հաճոյք պարգեւելու համար:

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՀԱՅ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուած էջ 8-էն

Վարդանի եւ ընկերներու օրինակով: Ան ըսաւ. «Երբ այսօր ամէն ժամանակներէ աւելի շրջապատուած ենք մեր լեզուին ու կրօնքին սպառնացող վտանգներով, հարկ է օրինակ առնել Վարդանանց քաջերէն, պահել մեր լեզուն ու կրօնքը անաղարտ...», ապա աշակերտութիւնը հաղորդուեցաւ, պատրաստուելով «Վարդանանց ճակատամարտ»ի ներկայացումին մասնակցելու:

Նոյն օրուան ժամը 10:30ին պաշտօնական հանդիսութիւնը սկսաւ օրուան խորհուրդը արտայայտող «Նորահրաշ» շարականի երգեցողութեամբ, ապա Հայաստանի եւ վարժարանիս զոյգ քայլերգները հնչեցին, եւ առիթին պատշաճ բացման խօսքով հանդէս եկաւ հայերէն լեզուի դասատու Մարօ Գույումճեան: Ան ներկայացուց հայոց պատմութեան կեանքէն ներս յատկանշական թուականներ, որոնց շարքին Վարդանանց պատերազմը, զայն բնորոշելով «Հաւատքի պատերազմ», շեշտեց մեծ զոհողութիւններու եւ մատղաշ կեանքերու գնով ձեռք ձգուած ու պահպանուած մեր հաւատքի ու մեր լեզուի յարատեւութեան անհրաժեշտութիւնը եւ, այսօրուան հետ բաղդատելով եզրակացուց. «Ներկայ համաշխարհայնացումի արագընթաց կեանքին մէջ, մեր գլխաւոր պարտականութիւնն է անսասան պահել մեր լեզուն, կրօնքը, հայրենիքը, մեր ժողովուրդը»: Հանդիսութեան տեւողութեան լրիւ աշակերտութիւնը հանդէս եկաւ Վարդանանց ճակատամարտի նուիրուած եւ դասականացած խմբային արտասանութիւններով եւ խմբերգներով, նոյնիսկ մանկապարտէզի աշակերտները յաղթանակի գիտակցութեան հպարտութեամբ՝ երգեցին նոյն հպարտութեամբ եւ քաջութեան վարակիչ զգացումով. օրուան դերակատարները բոլորն ալ արդարացուցին իրենց ուսուցիչներու աշխատանքը:

Վերջապէս սպասուած պահը հասաւ. ծնողներ, աշակերտներ, հիւրեր, բոլորը անհամբեր կը սպասէին ներկայացումին, ուր երրորդ դասարանի փոքրերը արհեստավարժ դերասաններու պէս բեմականացուցին Աւարայրի ճակատամարտի նախօրեակին Հայաստանի մէջ տիրող ընկերային, քաղաքական եւ տնտեսական վիճակը, ներկայացնելով ժողովուրդի բոլոր խաւերէն օրինակներ: Ապա տուին պատերազմի պատրաստութիւնը, ժողովուրդին դէպի պատերազմ երթալով իրաւունքը պաշտպանելու պատրաստակամութիւնը, նոյնիսկ «Տիկնայք փափկասունք»ի պատերազմին մասնակցելու պահանջքը, մարմնաւորուած Շուշանիկի տիպարով: Այսպիսով անոնք ներկայացուցին հայոց պատմութենէն պահ մը, 451 թուականը, անգամ մը եւս մեծ ճարտարութեամբ, մեզ բոլորս փոխադրեցին Տղմուտ գետի ափը, 1500 եւ աւելի տարիներ ետ, երբ Վարդանի մայրը նահատակներու յոյլին մէջ կը փնտռէր իր հերոս զաւակը, մինչ ժողովուրդի արդար զգացումները կ՚արտայայտուէր Մէրի Նաճարեանի ձայնով «Աւարայրի դաշտը» մեներգի հնչեղ նոթերու ընդմէջէն:

Հանդիսութիւնը հասած էր իր աւարտին: Տնօրէնուհի քոյր Լուսիա իր փակման խօսքով գոհունակութեամբ հաստատեց երրորդ դասարանի աշակերտներու ապրումով խաղարկութիւնը, «որոնք մեզ փոխադրեցին 1500 տարիներ առաջ... հարկ է օրինակ առնել Վարդանի եւ ընկերներու հայրենասիրութենէն եւ քաջութենէն»: Ապա խօսքը փակեց՝ շնորհակալութիւն յայտնելով հայերէնի ուսուցչուհիներուն եւ երաժշտութեան ուսուցչուհի Վարդուհի Պաղտասարեանին, որոնց համբերատար աշխատանքին արդիւնքն էր այսօրուան գեղեցիկ հանդիսութիւնը:

Աշակերտութիւնը մեկնեցաւ սրահէն Տէրունական աղօթքի երգեցողութեամբ:

ՎԱՐԴԱՆԱՑԻ ԵՒ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ Ա. ԵՒ Մ. ՅՈՒԷՓԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ ՆԵՐՍ

Շարունակուած էջ 8-էն

ցին «Իմ Հայրենեաց Հոգի Վարդան» երգը, խանդավառութիւն ստեղծելով հանդիսատեսներուն մօտ:

Մանկապարտէզի աշակերտները երգեցին երեք երգեր, «Ձմեռը», «Բարեկենդան» եւ «Քաջ Վարդան»:

Ա. կարգի աշակերտները ներկայացուցին Բարեկենդանը, երգելով «Գացէ՛ք Տեսէ՛ք, Ձեզ Բարեկենդան» ժողովրդային երգը:

Բ. կարգի աշակերտները արտասանեցին «Հպարտ Հայորդի» արտասանութիւնը: Ապա, Գ. կարգի 12 աշակերտները, իրենց մտորումները ներկայացուցին մեզի, թէ ինչպէս իւրաքանչիւրը իրենց տարբեր արարքներով արժանի են մերօրեայ Վարդանները կոչուելու, անոնցմէ մէկը արտայայտուեցաւ ըսելով. «Ես կ՚ուխտեմ ամէն ամիս մէկ հատ հայերէն գիրք կարդալ, այս ամիս արդէն հատ մը կարդացի, ես Մեղեդի Վարդան Մանոյեանն եմ», իսկ երկրորդ մը ըսաւ. «Ես ամէն անգամ, որ օտար բարեկամներու կը հանդիպիմ, իրենց հայոց պատմութենէն կը պատմեմ, որպէսզի լաւ ճանչնան մեր ժողովուրդը, ես Լռի Վարդան Սէօլեմեզեանն եմ»:

Դ. կարգի աշակերտները ներկայացուցին Վարդանանց պատերազմի պատմութեան տուեալներն ու դէպքերուն յաջորդականութիւնը: Ապա, կարգը հասած էր Ե. կարգի աշակերտներուն, որոնք կարդացին իրենց գրած խորհուրդները, թէ ինչեր կ՚ընէին եթէ իրենք Վարդան Մամիկոնեանը ըլլային: Կ՚արժէ նշել Մելինէ Թոփճեանին մտածումները. «Եթէ ես Վարդան Մամիկոնեանը ըլլայի, Վարդանին նման ես ալ կը կռուէի կրօնքիս համար: Մենք քրիստոնեայ ենք, եւ միշտ ալ քրիստոնեայ պիտի մնանք ու բնաւ պիտի չփոխենք մեր կրօնքը: Վարդանին նման ես ալ կը կռուէի մինչեւ մահ, իմ հաւատքս պահելու համար: Վարդանին նման ես ալ հպարտ եմ հայ ու քրիստոնեայ ըլլալուս համար»:

Օրուան պատգամը փոխանցեց, հայերէն լեզուի ուսուցիչներէն Պրն. Արշէն Յարութիւնեանը, որ Վարդանանցի Պատերազմին մասին խօսեցաւ եւ անդրադարձաւ նաեւ Վահան Մամիկոնեանին եւ Նուարսակի Դաշնագրի կարեւորութեան վրայ:

Վարժարանս յարգեց Վարդանանց Պատերազմի յիշատակը Ուրբաթ, Փետրուար 1ին իր դռները փակ պահելով աշակերտութեան դիմաց:

Նկարները՝ Վաչէ Մանկրեան

ԱԶԳԸՆՏԻՐԸ ԱԶԳՈՎԻՆ ՎԵՐԸՆՏՐԵՆՔ, ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԵՆՔ ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԺԱՆԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուած էջ 1-էն

արդարակորով՝ պետականութեան ամրակուռ սիւները վերականգնելու խոստումով։

Ան կու գար ժողովրդավարական ճամբով վերահաստատելու իրմէ դաւադրաբար բռնաբարուած իշխանութիւնը, կարենալ շարունակելու համար կիսատ թողած իր հայրենանուէր կառուցողական աշխատանքները։

Ան կու գար իբրեւ հայրենիքի, ազգային, մշակութային եւ բարոյական ժառանգութիւններուն պահպանումով մտահոգ ազնիւ հայ մարդ։

Կու գար իբրեւ իր երկրէն ներս ժողովրդավարական, սահմանադրական ու ապահովական հիմնական կառոյցներու վերահաստատման հետամուտ, անաչառ քաղաքացի։

Ան կու գար իբրեւ երկրի եկամտաբեր կենսաղբիւրները, հարստութիւնները կողոպուտի-թալանի ենթարկած, անօրէնօրէն յղփացած իշխանաւորներու հաշուեյարդարը տնօրինելու առաջադրութեամբ զինուած արդարադատ առաջնորդ։

Ան կու գար հայ մարդուն արժանավայել, ազատ, անվախ եւ ապահով կեանք մը ապահովելու հրամայականը իր տեսլական դարձուցած մարդասէր հովիւ իբրեւ։

Իբրեւ հայրենի իշխանութիւններու անցնող տասը տարիներուն արցախեան հիմնահարցի եւ Հայաստանի Հանրապետութեան արտաքին յարաբերութեան մարզերէն ներս բախտախնդիր, այլապէս յեղյեղուկ գործելաձեւերու սրբագրութեան ծրագրի տէր ուղղամիտ ու օրինակելի բարոյականի տէր դիւանագէտ։

Այսօրուան իրավիճակով, Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի կողքին համախմբուած կը մնան աւելի քան 16 հայրենական քաղաքական կուսակցութիւններ։ Անոնք իրարու հետ համախորհուրդ կը գործեն ներկայիս, պիտի գործեն վաղը ու միշտ, նպատակ ունենալով վերականգնել «այն բոլոր արժէքները, որի համար պայքարում էինք 90-ական թուականներին», եւ որոնք «այսօր աղաւաղուած են եւ երկիրը գնում է սխալ ճանապարհով», պիտի յայտարարէր Պրն. Նախագահը «Ռիա-Նովոստի» Գործակալութեան հետ 12 Փետրուար 2008ին Մոսկուայի մէջ ունեցած հարցազրոյցի ընթացքին։

Որ այլեւս չգտնուի ոչ մէկ հայ, ինչպէս Շիրակի մարզային կառոյցի ղեկավար գնդապետ Աշոտ Զաքարեանը, որ ափսոսար... «Մի՞թէ սա էր այն երկիրը, որի մասին մտածում ու երազում էինք 88-ին»

Այս բոլորը կ'արտացոլացնեն մէկը միւսին գերազանցող իր նախընտրական հաւաքներուն մասնակցող բազմատասնեակ հազարներու հասնող ընտրազանգուածներու հոգեկան դառն վիճակը եւ ակնկալութիւնները։ Այս մէկտեղումները, միանշանակ, ճամբայ կը հարթեն դէպի Լ.Տ-Պետրոսեանի նախագահական ընտրութեան, որ կը թուի ըլլալ ստոյգ։

Պէտք չէ յուսախաբ ընել այդ զանգուածները, որոնք ոտքի են ելած յանուն արդիւնաւէտ ապագայի։ Յանուն արդար, արդարադատ, սահմանադրական, ապահով եւ կենսուրախ կեանքի։ Յանուն բարգաւաճ, ուժեղ, ժողովրդավար եւ արժանապատիւ հայրենիքի կառուցման։ Յանուն վստահելի, հայրենանուէր ու ազգասէր առաջնորդութեան...։

Մեր կոչն է մեր հայրենի բոլոր սրտցաւ, ընդդիմադիր, հայրենանուէր քաղաքական կազմակերպութիւններուն, հաւատքով, միաբունք ու վճռական՝ բոլորուիլ մեր անկախ հայրենիքի ազգընտիր հիմնադիր Նախագահ Լ.Տ-Պետրոսեանի շուրջ, կարենալ ապահովելու համար մօտաւոր վաղուան ժողովրդավար նուիրական խարիսխները։

Մեր կոչն է նոյնպէս մեր հայրենաբնակ բազմաչարչար ժողովուրդին, աներկիւղ, ինքնավստահ ու հաւատքով աոլցուն քուէարկել Լ.Տ-Պետրոսեանին, կարենալ առաջին իսկ հանգրուանով իշխանութենէն հեռացնելու համար Ռոպերթ Քոչարեան-Սերժ Սարգսեան տասնամեայ հեղձուցիչ համակարգը, որ ի բիւրս այլոց՝ հաստատուած է եղած խտրականութեան, բռնութեան, սպառնալիքի եւ անձնական ու հաւաքական սպանդի վրայ։

Ազգովին վերընտրենք Լ.Տ-Պետրոսեանը՝ մեր անկախ հայրենիքի ազգընտիր հիմնադիր Նախագահը եւ վերականգնենք մեր ազգային արժանապատուութիւնը։

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

*** $50,00 for USA**

*** $60,00 (second class), $ 75,00 (Air Mail) for Canada.**

*** $85,00 (second class), $ 125,00 (Air Mail) Overseas.**

Name: ---

Address: --

City: --------- **State:**--------- **Zip Code:**------

Country: -------------

Tel :------------------------ **Fax :** --------------------------

ԱՐԱ ԹՈՓՃԵԱՆ ՈՂ ԵԽՍ Է

Խոր ցաւով կը գուժենք մահը Կրթական մշակ, մանկավարժ, հասարակական գործիչ, ՀԲԸ Միութեան Յովակիմեան-Մանուկեան եւ Դարուհի Յակոբեան Վարժարաններու երկարամեայ տնօրէն՝ Արա Թոփճեանի, որ պատահեցաւ Կիրակի, 10 Փետրուար, 2008, Պէյրութի մէջ։

ՀԲԸՄ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԴԱՐՈՒՀԻ-ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՀԲԸՄ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՔԱԼԻՖՈՐՆԻՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՄԻՇՏ ՊԱՏՆԷՇԻ ՎՐԱՅ

Շարունակուած էջ 13-էն

նենալու հայ ցեղասպանութեան նուիրուած թանգարանների, հրապարակային ցուցադրումների եւ հրապարակումների տպաւորչականութեան, համոզչականութեան, զգացմունքայնութեան վրայ, եթէ չլինէին գերմանական բանակի բժշկական ծառայութեան սպայ Արմին Վեգների գործերը: Նա ծառայում էր Պաղտատի երկաթգծի այն հատուածում, որտեղից անցնում էին հայերի մահուան ճանապարհները: Նա հնարաւորութիւն ունէր շփուելու հայերի հետ ինչպէս ճանապարհին, այնպէս էլ մահուան ճամբարներում: Նա հաւաքում էր ցեղասպանութիւնը հաստատող փաստաթղթեր ու անում հարիւրաւոր նկարներ՝ դրանք, այլ գինուորների հաւաքածի հետ, տարբեր խողովակներով, ուղարկում Գերմանիա ու ԱՄՆ: Նրա գրչին են պատկանում են նաեւ ականատեսի խիստ կարեւոր գրառումներ: Այդ նկարների զգալի մասի բնագրերը պահպանւում են Stutgart's Schiller Naturelmuseum Deutslands Literaturecchild թանգարանում: Նոյն ասպարէզում, բայց նուազ նշանակութեամբ, իր ներդրումն է ունեցել նաեւ Խարբերդի ԱՄՆ-ի հիւպատոս Լեսլի Դեվիսը, որը յաճախակի ականատես էր լինում հայերի մահուան կարաւանի երթին ու յօշոտուած ու սպաննուած հայ կանանց, ծերերի ու մանուկների դիակակոյտերի: Նրա կատարած նկարները երկար ժամանակ մնացել էն ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի գրադարանում: Ընթերցողը խորը երախտագիտութեամբ տեղեկանանում է այդ նուիրեալ հայասէրների ծառայութեան:

Մեծ Եղեռնի 50-րդ տարելիցից չորս տարի առաջ լեհ մտաւորական Բոհտան Կեմպարսկին «Քիերունկի» շաբաթաթերթում հրապարակեց «Նամակ իմ վաղեմի Թուրք ծանօթիս» գրութիւնը, որը ցնցեց մտաւորական աշխարհը: Հիմքեր կան ենթադրելու, որ այն հասցէագրուած է Թուրք համայնավար բանաստեղծ Նազիմ Հիքմէթին, որը ուրանում էր Թուրքերի կողմից ծրագրուած ու գործադրուած հայերի ցեղասպանութիւնը: Լեհ մարդասէրը գտնում է, որ հիթլերականները աշակերտներն են Թուրք ցեղասպանների եւ հաւատացած է, որ գալիք ժամանակաշրջանում բազմաչարչար ժողովուրդների եւ բռնագրաւուած երկրների ինքնաբեր ազատագրման գարնան մէջ Հայկական Հարցը անպայման պիտի ծառանայ: Նա գտնում է, որ ուրացումը մարդուն ենթակայ է դարձնում բարդոյթների, խղճի խարազանման ու պատմութեան դաժան վճռին:

Ուշագրաւ է մեծ մարդասէր Յովհաննէս Լեպսիուսի ներդրումը հայ ցեղասպանագիտութեան ինչպէս փաստագրութեան, այնպէս էլ տեսութեան մշակման ասպարէզում: Հայ ցեղասպանագիտութեան արդի տեսութեան մշակման ակունքները մենք յաճախ տեսնում ենք նրա գործերում: Հեղինակը նպատակայարմար է գտնում սոյն հատորում առաւելաբար կանգ առնել նրա փաստագրական տուեալների նշանակութեան վրայ:

Ընթերցողը ծանօթանում է նաեւ Թուրքերի կողմից հայերի գործադրած ցեղասպանութեան մասին Անտրէյ Մանտելշտամի, Հըրպըրդ Էդմընգ Կիպընզի, Հայնրիխ Ֆիրբիւխերի, Հէնրի Պարպի, Առնոլդ Ժոզէֆ Թոյնբիի, Անատոլ Ֆրանսի, Հերոյոսի Սեգավանի, Էդուարդ Ս. Լիտլիի, Հռոմի Պապ Պենետիկտոս ԺԷ-ի եւ այլոց տեսակէտներին: Նորին Սրբութիւնը գրում է. « Հայ ազգը ականատես է լինում իր բազում զաւակների մահուան, շատերի բանտարկութեան կամ աքսորին: Նրանց մէջ շատերը հոգեւոր անձինք են, նոյնիսկ եպիսկոպոսներ: Իսկ հիմա մենք ականջալուր ենք լինում, որ ամբողջ գիւղերի եւ քաղաքների բնակչութիւնը պարտադրաբար, խորը վշտով ու տառապանքով թողնելով իրենց տները՝ տեղահանւում են դէպի հեռաւոր համակենտրոնացման ճամբարներ, ուր հոգեկան տառապանքներից աւելի ենթարկւում են սովի արհաւիրքներին»:

Այսպիսով, ակնյայտ է դառնում, որ գոյութիւն ունի հայ ցեղասպանութեան մի ընդհանուր տեսութիւն, որ այն լոկ հայկական գաղափար չէ, որ հայկական ու համամարդկային պատկերացումները իրար յարիր են եւ ունեն խիստ էական ընդհանրութիւններ: Հետեւաբար, հակագիտական ու անհիմն են բոլոր այն փորձերը, որոնք գտնում են, որ գոյութիւն ունի հայ ցեղասպանութեան հայկական ու Թուրքական, կամ Թրքամէտ բացատրութիւններ, որոնց համոզչականութիւնը, հիմնաւորուածութիւնը պարզելու համար անհրաժեշտ է ստեղծել մի յանձնաժողով : Ճշմարիտ է այն, որ գոյութիւն ունի հայ ցեղասպանութեան ընդհանրական գիտական մի բացատրութիւն, որին հակադրւում է Թրքականը:

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

Մարտ 1	Comedy Night
Մարտ 23	Զատկուայ Տօնակատարութիւն
Ապրիլ 5	Spanish Night
Ապրիլ 26	Las Vegas Trip
Մայիս 11	Մայրերու Օրուայ նախաճաշ
Յունիս 14	Հայրերու Օր
Օգոստոս 10	Համգամակային ճաշկերոյթ »Մասիս« շաբաթաթերթի
Հոկտեմբեր 4	Հ.Ս.Ս.ի Տարեկան Պարահանդէս
Դեկտեմբեր 31	Նոր Տարուայ Խրախճանք

International Academy of Los Angeles
Presents
An Evening Honoring Composer, Director &
Pioneer of Armenian Television

SARKY MOURADIAN

Manuel
Kevin George
Chuko
Andre Danik
Narine Shahbazian
Salpi Mayelian
Hovik Krikorian
Harut Hakopian
Jenny Armen

Flora Martirosian
Adiss Harmandyan
Vatche
Hovik Grigorian
Levon Sevan
Maxim
Raffi Khardalian
Razmik Mansourian
Armen Aloyan

Hosts: Anahit Martirossian, Aramayis Gharibyan, Noune Serobian

Thursday, April 10, 2008, 7:30 p.m.
ALEX THEATER
216 North Brand Blvd., Glendale, California 91203

FOR TICKETS CALL: (818) 913-2299
(818) 265-0506

FOR INFORMATION CALL: (818) 243-5722